

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ
ΠΑΤΡΩΝ
UNIVERSITY OF PATRAS

ΣΧΟΛΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΚΑΙ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ

ΤΜΗΜΑ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗΣ ΕΠΙΣΤΗΜΗΣ ΚΑΙ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑΣ
ΠΠΣ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ ΜΕΣΟΛΟΓΓΙ

ΠΤΥΧΙΑΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ

**ΟΙ ΠΑΡΑΓΟΝΤΕΣ ΠΟΥ ΕΠΗΡΕΑΖΟΥΝ ΤΟΥΣ
ΕΚΠΑΙΔΕΥΟΜΕΝΟΥΣ ΝΑ ΕΠΙΛΕΞΟΥΝ ΤΗ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΗ
ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΚΑΙ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗ**

Ουρανία Κώτση (17380) & Μαρία Σαμαντά (17377)

Μεσολόγγι, 2021

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΠΑΤΡΩΝ

ΣΧΟΛΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΚΑΙ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ

ΤΜΗΜΑ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗΣ ΕΠΙΣΤΗΜΗΣ ΚΑΙ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑΣ
ΠΠΣ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ ΜΕΣΟΛΟΓΓΙ

ΠΤΥΧΙΑΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ

**ΟΙ ΠΑΡΑΓΟΝΤΕΣ ΠΟΥ ΕΠΗΡΕΑΖΟΥΝ ΤΟΥΣ
ΕΚΠΑΙΔΕΥΟΜΕΝΟΥΣ ΝΑ ΕΠΙΛΕΞΟΥΝ ΤΗ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΗ
ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΚΑΙ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗ**

**Ουρανία Κώτση: ΑΜ 17380 &
Μαρία Σαμαντά: Α.Μ. 17377**

Επιβλέπουσα καθηγήτρια
Χριστιάνα Γιάτσε

Μεσολόγγι, 2021

UNIVERSITY OF PATRAS

SCHOOL OF ECONOMICS & BUSINESS

DEPARTMENT OF MANAGEMENT SCIENCE AND
TECHNOLOGY

**FORMER DEPARTMENT OF BUSINESS
ADMINISTRATION AT MESSOLONGHI**

THESIS

**FACTORS AFFECTING TRAINERS TO CHOOSE TOURISM
VOCATIONAL EDUCATION AND TRAINING**

Ourania Kotsi (17380) & Maria Samanta (17377)

Messolonghi, 2021

Η έγκριση της πτυχιακής εργασίας από το Τμήμα Διοικητικής Επιστήμης και Τεχνολογίας του Πανεπιστημίου Πατρών δεν υποδηλώνει απαραίτητως και αποδοχή των απόψεων του συγγραφέα εκ μέρους του Τμήματος.

ΕΥΧΑΡΙΣΤΙΕΣ

Σε αυτό το σημείο κρίνουμε απαραίτητο να ευχαριστήσουμε όλους όσους βρέθηκαν στο πλευρό μας και στήριξαν τις επιλογές μας, καθώς και εκείνους που με τη πολύτιμη βοήθεια τους συνέβαλλαν ώστε να ολοκληρωθεί αυτή η πτυχιακή εργασία. Αρχικά οφείλουμε να ευχαριστήσουμε τις οικογένειές μας που επέδειξαν υψηλό αίσθημα ενσυναίσθησης καθ' όλη τη διάρκεια της συγγραφής της παρούσας εργασίας, αναλαμβάνοντας μεγάλο μέρος των υποχρεώσεων μας.

Κυρίως όμως θα θέλαμε να ευχαριστήσουμε την υπεύθυνη καθηγήτρια *κυρία Γιάτσε Χριστιάνα* που ήταν δίπλα μας σε ότι και αν τη χρειαστήκαμε, δίνοντας μας τη πολύτιμη βοήθεια και καθοδήγησή της. Η άποψη συνεργασία που είχαμε μαζί της θεωρούμε ότι υπήρξε πολύτιμος οδηγός για την ολοκλήρωση της παρούσας έρευνας σε τόσο σύντομα χρονικό διάστημα!

ΠΕΡΙΛΗΨΗ

Οι εκπαιδευτικές και οι επαγγελματικές διαδρομές που ακολουθούν τα άτομα, είναι απόρροια ενός συνόλου παραγόντων και κινήτρων που τους ασκούν επιρροή και παράλληλα τα ενθαρρύνουν να κινηθούν προς συγκεκριμένες διαδρομές. Οι διαδρομές που χαράζουν τα άτομα, συνήθως επηρεάζονται τόσο από εσωτερικούς όσο και από εξωτερικούς παράγοντες και διαδραματίζουν σημαντικό ρόλο στη μετέπειτα πορεία των ατόμων.

Η παρούσα εργασία σκοπό έχει να διερευνήσει και στη συνέχεια να καταγράψει αυτούς τους παράγοντες που ασκούν τελικά επιρροή στους εκπαιδευόμενους ώστε αυτοί να επιλέξουν τη τουριστική επαγγελματική εκπαίδευση αλλά και κατάρτιση. Επιλογή που τους οδηγεί και σε ταυτόχρονη επιλογή τουριστικών επαγγελμάτων.

Για το λόγο αυτό κρίναμε ορθό, η έρευνα μας να δομηθεί σε δύο επιμέρους κομμάτια: α) στο θεωρητικό μέρος, στο οποίο παρουσιάσαμε αρχικά τις προσφερόμενες δομές τουριστικής επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης καθώς και το θεσμικό πλαίσιο που τις διέπει αυτές και εν συνεχεία το θεωρητικό πλαίσιο που βασίσαμε τα υπό εξέταση ερευνητικά μας ερωτήματα. β) Και στο εμπειρικό μέρος, στο οποίο έγινε η ανάλυση της εμπειρικής έρευνας που πραγματοποιήσαμε. Ειδικότερα, η έρευνα μας βασίστηκε στη ποσοτική προσέγγιση με τη χρήση ενός δομημένου ερωτηματολογίου και την ανάλυση των αποτελεσμάτων του, να προκύπτει με τη βοήθεια του στατιστικού προγράμματος SPSS.

Το δομημένο ερωτηματολόγιο που χρησιμοποιήσαμε αποτέλεσε ένα χρήσιμο εργαλείο στην έρευνα μας, διευκολύνοντάς μας να διερευνήσουμε τα υπό εξέταση ερωτήματα μας. Επιπλέον, μας έδωσε τη δυνατότητα να μελετήσουμε ένα μεγάλο δείγμα του πληθυσμού-στόχο, το οποίο κρατώντας την ανωνυμία του μπόρεσε και μας έδωσε πιο «ρεαλιστικές» απαντήσεις σε σύντομο χρονικό διάστημα, κάτι που εξασφάλισε ταυτόχρονα τόσο τη σαφήνεια όσο και τον υψηλό βαθμό αξιοπιστίας που είχαμε θέσει, στα υπό εξέταση ερωτήματά μας.

Τα αποτελέσματα που λάβαμε από την έρευνά μας, έρχονται να επιβεβαιώσουν το θεωρητικό πλαίσιο, πάνω στο οποίο βασίσαμε αρχικά τη παρούσα επιστημονική εργασία. Παράγοντες όπως: το κοινωνικό αλλά και οικονομικό υπόβαθρο της οικογένειας, οι πρότερες μαθησιακές επιδόσεις που είχαν λάβει οι εκπαιδευόμενοι στο σχολείο, η σύνδεση της τουριστικής επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης με το τουριστικό κλάδο, καθώς και τα επαγγελματικά κίνητρα που είχαν θέσει οι ίδιοι οι εκπαιδευόμενοι όπως: το ενδιαφέρον για το

αντικείμενο, η δυνατότητα άμεσης επαγγελματικής αποκατάστασης, η εργασιακή ασφάλεια και η μονιμότητα, φαίνεται να επηρέασαν τελικά τους εκπαιδευόμενους, ώστε να επιλέξουν τη τουριστική επαγγελματική εκπαίδευση για τη συνέχιση της εκπαιδευτικής τους πορείας.

Λέξεις Κλειδιά: Ε.Π.Α.Σ. Ο.Α.Ε.Δ., Ι.Ε.Κ., τουριστική εκπαίδευση, επαγγελματική εκπαίδευση και κατάρτιση, επαγγελματικά κίνητρα, παράγοντες εκπαιδευτικής επιλογής.

ABSTRACT

The educational and professional paths that individuals follow are the result of a set of factors and motivations that influence them and at the same time encourage them to move towards specific paths. The paths that individuals take are usually influenced by both internal and external factors and play an important role in the subsequent course of individuals.

The purpose of this paper is to investigate and then to record these factors that ultimately influence the trainees so that they choose tourism vocational education and training. A choice that leads them to a simultaneous choice of tourism professions.

For this reason we considered it right to structure our research in two sub-parts: a) in the theoretical part, in which we first presented the offered structures of tourism vocational education and training as well as the institutional framework that governs them and then the theoretical framework based on our research questions under consideration. b) And in the empirical part, in which the analysis of the empirical research that we carried out was done. In particular, our research was based on the quantitative approach using a structured questionnaire and the analysis of its results, to be obtained with the help of the statistical program SPSS.

The structured questionnaire we used was a useful tool in our research, facilitating us to explore our questions in question. In addition, it enabled us to study a large sample of the target population, which, while maintaining its anonymity, was able to provide us with more "realistic" answers in a short period of time, which ensured both the clarity and the high degree of reliability that we had asked in our questions in question.

The results we obtained from our research, confirm the theoretical framework, on which we initially based the present scientific work. Factors such as: the social and economic background of the family, the previous learning performance received by the trainees at school, the connection of tourism vocational education and training with the tourism industry, as well as the professional motivations set by the trainees themselves such as :

The interest in the subject, the possibility of immediate vocational rehabilitation, the job security and the permanence, seem to have finally influenced the trainees, in order to choose the tourist vocational training for the continuation of their educational course.

Keywords: *E.P.A.S. OAED, I.E.K., tourism education, vocational education and training, professional incentives, educational selection factors.*

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

ΕΥΧΑΡΙΣΤΙΕΣ.....	vi
ΠΕΡΙΛΗΨΗ.....	viii
ABSTRACT	x
ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ	xiii
ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΠΙΝΑΚΩΝ	xvi
ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΔΙΑΓΡΑΜΜΑΤΩΝ	xix
ΣΥΝΤΟΜΟΓΡΑΦΙΕΣ.....	xxii
ΕΙΣΑΓΩΓΗ.....	xxiv
1 ^ο ΜΕΡΟΣ	xxvi
1 ΟΙ ΔΟΜΕΣ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΗΣ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΚΑΙ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗΣ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ	1
1.1 Διάκριση μορφών εκπαίδευσης στη Ελλάδα.....	1
1.2 Τυπική Εκπαίδευση	2
1.3 Δομές τουριστικής επαγγελματικής εκπαίδευσης στην ανώτερη μη υποχρεωτική δευτεροβάθμια εκπαίδευση.....	2
1.3.1 Ειδικότητες ΕΠΑ.Σ μαθητείας	3
1.3.2 Προϋποθέσεις Εγγραφής	3
1.3.3 Θεωρητική και Εργαστηριακή Εκπαίδευση	4
1.3.4 Πρακτική Άσκηση	4
1.4 Δομές τουριστικής επαγγελματικής κατάρτισης στη μη τυπική εκπαίδευση	5
1.4.1 Ειδικότητες	7
1.4.2 Προϋποθέσεις Εγγραφής	7
1.4.3 Θεωρητική και εργαστηριακή κατάρτιση	9
1.4.4 Πρακτική άσκηση.....	9

1.4.5	Δίπλωμα Επαγγελματικής Ειδικότητας.....	10
2	Η ΙΔΡΥΣΗ ΚΑΙ Η ΘΕΣΜΙΚΗ ΕΞΕΛΙΞΗ ΤΩΝ ΜΟΝΑΔΩΝ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΚΑΙ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗΣ	12
2.1	Η θεσμική εξέλιξη στην Ελλάδα.....	12
2.2.	Η θεσμική εξέλιξη στην Ε.Ε.....	14
3	ΤΟ ΘΕΩΡΗΤΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΤΗΣ ΜΕΛΕΤΗΣ	16
3.1	Η έννοια του πολιτισμικού κεφαλαίου.....	16
3.2	Η επιρροή του πολιτισμικού κεφαλαίου στη σχολική επίδοση.....	16
3.3	Η Επιρροή των βιογραφικών χαρακτηριστικών των μαθητών στην σχολική τους επίδοση.....	17
3.4	Η επιρροή του κοινωνικό-οικονομικό επίπεδο της οικογένειας, στην επιλογή της εκπαιδευτικής πορείας των μαθητών.....	18
3.5	Οι παράγοντες που επηρεάζουν την επαγγελματική επιλογή	20
3.6	Η σύνδεση της τουριστικής επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης με την αγορά εργασίας	23
4	ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΑ ΤΗΣ ΕΡΕΥΝΑΣ	34
4.1	Σχεδιασμός της έρευνας	34
4.2	Ερευνητικά ερωτήματα	35
4.3	Δομή ερωτηματολογίου.....	36
5	ΑΝΑΛΥΣΗ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΟΣ.....	37
5.1	Το κοινωνικό-οικονομικό επίπεδο της οικογένειας αποτελεί παράγοντα που επηρεάζει τους εκπαιδευόμενους, ώστε να επιλέξουν την τουριστική επαγγελματική εκπαίδευση και κατάρτιση.....	39
5.2	Το εκπαιδευτικό κεφάλαιο που διαθέτουν οι εκπαιδευόμενοι αποτελεί παράγοντα που επηρεάζει τους εκπαιδευόμενους, ώστε να επιλέξουν την τουριστική επαγγελματική εκπαίδευση και κατάρτιση.....	43

5.3	Η σύνδεση της τουριστικής επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης με την αγορά εργασίας, αποτελεί παράγοντα που επηρεάζει τους εκπαιδευόμενους, στην επιλογή αυτής της εκπαιδευτικής τους πορείας.	48
5.4	Τα επαγγελματικά κίνητρα των εκπαιδευόμενων τους επηρεάζουν, ώστε να επιλέξουν τη τουριστική επαγγελματική εκπαίδευση και κατάρτιση.....	64
	ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ.....	79
	ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ.....	82
	<i>ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ</i>	82
	<i>ΞΕΝΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ</i>	83
	<i>ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΕΣ ΠΗΓΕΣ</i>	84
	ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΑ.....	86
	Ερωτηματολόγιο Έρευνας	86

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΠΙΝΑΚΩΝ

Πίνακας 1: Κατανομή των απαντήσεων σε σχέση με το φύλο Σφάλμα! Δεν έχει οριστεί σελιδοδείκτης. 6	
Πίνακας 2: Κατανομή των απαντήσεων σε σχέση με την ηλικία.....	37
Πίνακας 3: Επίπεδο Σπουδών Πατέρα * Επίπεδο Σπουδών Μητέρας Crosstabulation.....	38
Πίνακας 4: Κατανομή των απαντήσεων σε σχέση με το επάγγελμα του πατέρα.....	39
Πίνακας 5: Κατανομή των απαντήσεων σε σχέση με το επάγγελμα του πατέρα.....	40
Πίνακας 6: Ετήσιο Οικογενειακό Εισόδημα Γονέων.....	41
Πίνακας 7: Ανώτερο επίπεδο σπουδών.....	42
Πίνακας 8: Οι σχολικές τους επιδόσεις στο γυμνάσιο με άριστα το 20.....	43
Πίνακας 9: Οι σχολικές τους επιδόσεις στο Λύκειο με άριστα το 20.....	44
Πίνακας 10: Κατανομή ξένων γλωσσών που γνωρίζει το δείγμα.....	45
Πίνακας 11: Γνώση Η/Υ.....	46
Πίνακας 12: Κατανομή των απαντήσεων σε σχέση με τη μονάδα εκπαίδευσης και κατάρτισης.....	47
Πίνακας 13: Κατανομή των απαντήσεων σε σχέση με τις ειδικότητες.....	48
Πίνακας 14: Κατανομή των απαντήσεων σε σχέση με το έτος αποφοίτησης.....	49
Πίνακας 15: Κατανομή των απαντήσεων σε σχέση με το αν η ειδικότητα τους ήταν η πρώτη τους επιλογή.....	50
Πίνακας 16: Εύρεση εργασίας στην ειδικότητα μετά την αποφοίτηση.....	51
Πίνακας 17: Επαγγελματική κατάσταση τη δεδομένη στιγμή.....	52
Πίνακας 18: Κατανομή των απαντήσεων σε σχέση με το αν εργάζονται στην ειδικότητα τους τη δεδομένη στιγμή.....	53
Πίνακας 19: Σύνδεση ειδικοτήτων με την αγορά εργασίας.....	54
Πίνακας 20:Σύνδεση τουριστικής επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης με την αγορά εργασίας.....	55

Πίνακας 21: Κατανομή των απαντήσεων σε σχέση με την ικανοποίηση από την τουριστική εκπαίδευση και κατάρτιση.....	56
Πίνακας 22: Κατανομή των απαντήσεων σε σχέση με την επαγγελματική αποκατάσταση.....	57
Πίνακας 23:Κατανομή των απαντήσεων σε σχέση με το αν οι ειδικότητες εφοδιάζουν με τα κατάλληλα προσόντα.....	58
Πίνακας 24:Κατανομή των απαντήσεων σε σχέση με τη πραγματοποίηση πρακτικής άσκησης.....	59
Πίνακας 25:Κατανομή των απαντήσεων σε σχέση με το φορέα υλοποίησης πρακτικής άσκησης.....	60
Πίνακας 26:Κατανομή των απαντήσεων σε σχέση με το χρονικό διάστημα συνέχισης εργασίας στον ίδιο φορέα μετά το πέρας πρακτικής άσκησης.....	61
Πίνακας 27:Κατανομή των απαντήσεων σε σχέση με πρακτική άσκηση και ανάπτυξη δεξιοτήτων.....	62
Πίνακας 28: Κατανομή των απαντήσεων σε σχέση με το αν οι κλίσεις/ταλέντα αποτελούν επαγγελματικό κίνητρο.....	63
Πίνακας 29: Κατανομή των απαντήσεων σε σχέση με το αν το ενδιαφέρον για το αντικείμενο αποτελεί επαγγελματικό κίνητρο.....	64
Πίνακας 30: Κατανομή των απαντήσεων σε σχέση με το αν οι συνθήκες εργασίας αποτελούν επαγγελματικό κίνητρο.....	65
Πίνακας 31: Κατανομή των απαντήσεων σε σχέση με το αν οι θετικές προοπτικές επαγγελμάτων αποτελούν επαγγελματικό κίνητρο.....	66
Πίνακας 32: Κατανομή των απαντήσεων σε σχέση με το αν ο τόπος σπουδών αποτελεί επαγγελματικό κίνητρο.....	67
Πίνακας 33: Κατανομή των απαντήσεων σε σχέση με το αν ο ελεύθερος χρόνος / άδειες αποτελούν επαγγελματικό κίνητρο.....	68
Πίνακας 34: Κατανομή των απαντήσεων σε σχέση με το αν η ασφάλεια και η μονιμότητα αποτελούν επαγγελματικό κίνητρο.....	69

Πίνακας 35: Κατανομή των απαντήσεων σε σχέση με το αν το κύρος εργασίας αποτελεί επαγγελματικό κίνητρο.....	70
Πίνακας 36: Κατανομή των απαντήσεων σε σχέση με το αν η δυνατότητα γρήγορης επαγγελματικής αποκατάστασης αποτελεί επαγγελματικό κίνητρο.....	71
Πίνακας 37: Κατανομή των απαντήσεων σε σχέση με το αν οι οικονομικές απολαβές αποτελούν επαγγελματικό κίνητρο.....	72
Πίνακας 38: Κατανομή των απαντήσεων σε σχέση με το αν η έξοδος από την ανεργία αποτελεί επαγγελματικό κίνητρο.....	73
Πίνακας 39: Κατανομή των απαντήσεων σε σχέση με το αν η συνεργασία με άλλο άτομο της οικογένειας αποτελεί επαγγελματικό κίνητρο.....	74
Πίνακας 40: Κατανομή των απαντήσεων σε σχέση με το αν η συνέχιση της οικογενειακής επιχείρησης αποτελεί επαγγελματικό κίνητρο.....	75
Πίνακας 41: Κατανομή των απαντήσεων σε σχέση με το αν η προϋπηρεσία στο αντικείμενο αποτελεί επαγγελματικό κίνητρο.....	76

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΔΙΑΓΡΑΜΜΑΤΩΝ

Διάγραμμα 1: Κατανομή των απαντήσεων σε σχέση με το φύλο.....	36
Διάγραμμα 2: Κατανομή των απαντήσεων σε σχέση με την ηλικία.....	37
Διάγραμμα 3: Ετήσιο Οικογενειακό Εισόδημα Γονέων.....	41
Διάγραμμα 4: Ανώτερο επίπεδο σπουδών.....	42
Διάγραμμα 5: Οι σχολικές τους επιδόσεις στο γυμνάσιο με άριστα το 20.....	43
Διάγραμμα 6: Οι σχολικές τους επιδόσεις στο Λύκειο με άριστα το 20.....	44
Διάγραμμα 7: Κατανομή ξένων γλωσσών που γνωρίζει το δείγμα.....	45
Διάγραμμα 8: Γνώση Η/Υ.....	46
Διάγραμμα 9: Κατανομή των απαντήσεων σε σχέση με τη μονάδα εκπαίδευσης και κατάρτισης.....	47
Διάγραμμα 10: Κατανομή των απαντήσεων σε σχέση με τις ειδικότητες.....	48
Διάγραμμα 11: Κατανομή των απαντήσεων σε σχέση με το έτος αποφοίτησης.....	49
Διάγραμμα 12: Κατανομή των απαντήσεων σε σχέση με το αν η ειδικότητα τους ήταν η πρώτη τους επιλογή.....	50
Διάγραμμα 13: Εύρεση εργασίας στην ειδικότητα μετά την αποφοίτηση.....	51
Διάγραμμα 14: Επαγγελματική κατάσταση τη δεδομένη στιγμή.....	52
Διάγραμμα 15: Κατανομή των απαντήσεων σε σχέση με το αν εργάζονται στην ειδικότητα τους τη δεδομένη στιγμή.....	53
Διάγραμμα 16: Σύνδεση ειδικοτήτων με την αγορά εργασίας.....	54
Διάγραμμα 17: Σύνδεση τουριστικής επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης με την αγορά εργασίας.....	55
Διάγραμμα 18: Κατανομή των απαντήσεων σε σχέση με την ικανοποίηση από την τουριστική εκπαίδευση και κατάρτιση.....	56
Διάγραμμα 19: Κατανομή των απαντήσεων σε σχέση με την επαγγελματική αποκατάσταση.....	57

Διάγραμμα 20: Κατανομή των απαντήσεων σε σχέση με το αν οι ειδικότητες εφοδιάζουν με τα κατάλληλα προσόντα.....	58
Διάγραμμα 21: Κατανομή των απαντήσεων σε σχέση με τη πραγματοποίηση πρακτικής άσκησης.....	59
Διάγραμμα 22: Κατανομή των απαντήσεων σε σχέση με το φορέα υλοποίησης πρακτικής άσκησης.....	60
Διάγραμμα 23: Κατανομή των απαντήσεων σε σχέση με το χρονικό διάστημα συνέχισης εργασίας στον ίδιο φορέα μετά το πέρας πρακτικής άσκησης.....	61
Διάγραμμα 24: Κατανομή των απαντήσεων σε σχέση με πρακτική άσκηση και ανάπτυξη δεξιοτήτων.....	62
Διάγραμμα 25: Κατανομή των απαντήσεων σε σχέση με το αν οι κλίσεις/ταλέντα αποτελούν επαγγελματικό κίνητρο.....	63
Διάγραμμα 26: Κατανομή των απαντήσεων σε σχέση με το αν το ενδιαφέρον για το αντικείμενο αποτελεί επαγγελματικό κίνητρο.....	64
Διάγραμμα 27: Κατανομή των απαντήσεων σε σχέση με το αν οι συνθήκες εργασίας αποτελούν επαγγελματικό κίνητρο.....	65
Διάγραμμα 28: Κατανομή των απαντήσεων σε σχέση με το αν οι θετικές προοπτικές επαγγελματών αποτελούν επαγγελματικό κίνητρο.....	66
Διάγραμμα 29: Κατανομή των απαντήσεων σε σχέση με το αν ο τόπος σπουδών αποτελεί επαγγελματικό κίνητρο.....	67
Διάγραμμα 30: Κατανομή των απαντήσεων σε σχέση με το αν ο ελεύθερος χρόνος / άδειες αποτελούν επαγγελματικό κίνητρο.....	68
Διάγραμμα 31: Κατανομή των απαντήσεων σε σχέση με το αν η ασφάλεια και η μονιμότητα αποτελούν επαγγελματικό κίνητρο.....	69
Διάγραμμα 32: Κατανομή των απαντήσεων σε σχέση με το αν το κύρος εργασίας αποτελεί επαγγελματικό κίνητρο.....	70
Διάγραμμα 33: Κατανομή των απαντήσεων σε σχέση με το αν η δυνατότητα γρήγορης επαγγελματικής αποκατάστασης αποτελεί επαγγελματικό κίνητρο.....	71

Διάγραμμα 34: Κατανομή των απαντήσεων σε σχέση με το αν οι οικονομικές απολαβές αποτελούν επαγγελματικό κίνητρο.....	72
Διάγραμμα 35: Κατανομή των απαντήσεων σε σχέση με το αν η έξοδος από την ανεργία αποτελεί επαγγελματικό κίνητρο.....	73
Διάγραμμα 36: Κατανομή των απαντήσεων σε σχέση με το αν η συνεργασία με άλλο άτομο της οικογένειας αποτελεί επαγγελματικό κίνητρο.....	74
Διάγραμμα 37: Κατανομή των απαντήσεων σε σχέση με το αν η συνέχιση της οικογενειακής επιχείρησης αποτελεί επαγγελματικό κίνητρο.....	75
Διάγραμμα 38: Κατανομή των απαντήσεων σε σχέση με το αν η προϋπηρεσία στο αντικείμενο αποτελεί επαγγελματικό κίνητρο.....	76

ΣΥΝΤΟΜΟΓΡΑΦΙΕΣ

ΑΕΠ:	Ακαθάριστο Εθνικό Προϊόν
ΑΕΚ:	Αρχική Επαγγελματική Κατάρτιση
ΑΕΙ	Ανώτατο Εκπαιδευτικό Ίδρυμα
ΒΕΚ	Βεβαίωση Επαγγελματικής Κατάρτισης
ΓΓΔΒΜ	Γενική Γραμματεία Δια Βίου Μάθησης
ΓΕΛ	Γενικό Ενιαίο Λύκειο
ΔΙΕΚ	Δημόσιο Ινστιτούτο Επαγγελματικής Κατάρτισης
ΕΠΑΛ	Επαγγελματικό Λύκειο
ΕΠΑΣ	Επαγγελματικές Σχολές
ΕΟΠΠΕΠ	Εθνικός Οργανισμός Πιστοποίησης Προσόντων & Επαγγελματικού Προσανατολισμού
ΕΕΠ	Επαγγελματική Εκπαιδευτική Πολιτική
ΕΕ	Ευρωπαϊκή Ένωση
Η/Υ	Ηλεκτρονικό Υπολογιστή
ΙΕΚ	Ινστιτούτο Επαγγελματικής Κατάρτισης
Ν.	Νόμος
ΝΠΔΔ	Νομικό Πρόσωπο Δημοσίου Δικαίου
ΝΠΙΔ	Νομικό Πρόσωπο Ιδιωτικού Δικαίου
ΜΟ	Μέσος Όρος
ΟΑΕΔ	Οργανισμός Απασχόλησης Εργατικού Δυναμικού
ΠΔ	Προεδρικό Διάταγμα
ΣΕΚ	Σχολή Επαγγελματικής Κατάρτισης

ΤΕΕ	Τεχνικό Επαγγελματικό Εκπαιδευτήριο
ΤΕΙ	Τεχνικό Εκπαιδευτικό Ίδρυμα
ΥΑ	Υπουργική Απόφαση
ΦΕΚ	Φύλλο Εφημερίδας Κυβερνήσεως

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Η τεχνολογική πρόοδος που συντελέστηκε τα τελευταία χρόνια και στην Ελλάδα, άλλαξε άρδην τον τρόπο ζωής των Ελλήνων, τη δομή καθώς και τα μοντέλα εργασίας (Τζεκίνας, 2003). Ξεπήδησαν νέες σύγχρονες επαγγελματικές ειδικότητες, θεωρήθηκαν παρωχημένες κάποιες παλιότερες επαγγελματικές δεξιότητες και ικανότητες στους εργαζόμενους γενικά, και ειδικότερα στους εργαζόμενους του τουριστικού κλάδου.

Η Μπαλιώτη (1996), αναφέρει ότι παρατηρείται μια αυξητική τάση στον αριθμό αυτών που επιλέγουν την επαγγελματική εκπαίδευση και κατάρτιση, γεγονός το οποίο αποδίδεται στην αλλαγή της ελληνικής νοοτροπίας σχετικά με την επαγγελματική εκπαίδευση, η οποία θεωρείται πλέον ότι οδηγεί πιο εύκολα στην εξεύρεση εργασίας. Ωστόσο, οι επαγγελματικές διαδρομές που αποφασίζει εν τέλει να χαράξει το κάθε άτομο, επηρεάζεται από μια πληθώρα εσωτερικών αλλά και εξωτερικών παραγόντων.

Η παρούσα εμπειρική έρευνα σκοπό έχει να διερευνήσει το σύνολο των παραγόντων που ακούν τελικά επιρροή στους εκπαιδευόμενους ώστε να στραφούν προς τις τουριστικές επαγγελματικές σπουδές. Η εργασία δομήθηκε σε δύο επιμέρους τμήματα, το θεωρητικό και το εμπειρικό μέρος.

Συγκεκριμένα ανά κεφάλαιο μελετώνται:

Κεφάλαιο Πρώτο: Στο πρώτο κεφάλαιο γίνεται αναλυτική αναφορά στις δομές που υποστηρίζουν τη τουριστική επαγγελματική εκπαίδευση και κατάρτιση στην Ελλάδα.

Κεφάλαιο Δεύτερο: Στο δεύτερο κεφάλαιο γίνεται αναφορά στην θεσμικού εξέλιξη των δομών που υποστηρίζουν τη τουριστική εκπαίδευση και κατάρτιση από την ίδρυση τους έως και σήμερα.

Κεφάλαιο Τρίτο: Στο τρίτο κεφάλαιο γίνεται αναφορά στο θεωρητικό πλαίσιο της έρευνας μας, βασίστηκε στην έννοια του πολιτιστικού κεφαλαίου και την επιρροή που έχει αυτό στη σχολική επίδοση αλλά και στην εκπαιδευτική και επαγγελματική πορεία των μαθητών. Τέλος, γίνεται αναφορά στη σύνδεση της τουριστικής επαγγελματική εκπαίδευσης και κατάρτισης με τουριστικό κλάδο.

Κεφάλαιο Τέταρτο: Το τέταρτο κεφάλαιο αναφέρεται στη μεθοδολογία που ακολουθήσαμε στη παρούσα εργασία, στα υπό εξέταση ερωτημάτων που θέσαμε προς διερεύνηση, όπως και στη δομή που είχε το τελικό μας ερωτηματολόγιο.

Κεφάλαιο Πέμπτο: Τέλος, στο κεφάλαιο αυτό γίνεται η εξαγωγή και η ανάλυση των στατιστικών δεδομένων που προέκυψαν από το ερωτηματολόγιο μας.

1^ο ΜΕΡΟΣ

1 ΟΙ ΔΟΜΕΣ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΗΣ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΚΑΙ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗΣ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ

Ο τουρισμός για την χώρα μας αποτελεί ένα επώνυμο εθνικό προϊόν. Για το λόγο αυτό απαιτείται να υπάρχει μια εθνική πολιτική ποιότητας, έτσι ώστε να επιτυγχάνεται ο στόχος που δεν είναι άλλος από την προσέλκυση τουριστών. Εκτός από την διαφήμιση του προϊόντος, απαραίτητη είναι και η εκπαίδευση των εργαζόμενων στους διάφορους τομείς της «*Τουριστικής Βιομηχανίας*». Ένας ολοκληρωμένος εργαζόμενος πρέπει να διαθέτει :

- Γενική Παιδεία (βασικές δεξιότητες και ικανότητες) και
- Τεχνικές Γνώσεις (εξειδικευμένη κατάρτιση)

Τα επαγγελματικά προγράμματα σπουδών που αφορούν τόσο τη τουριστική επαγγελματική εκπαίδευση, όσο και για τη τουριστική επαγγελματική κατάρτιση, όπως αναφέρει και η Βασιλειάδου, (2017) «*καταρτίζονται ώστε για είναι προσανατολισμένα κυρίως στη παροχή των τεχνικών και των μέσων του τουριστικού κόσμου. Καταρτίζονται με τέτοιο τρόπο ώστε να εξυπηρετούν τα συμφέροντα όλων των ομάδων συμφερόντων που συμμετέχουν σε αυτόν, από τους εργοδότες μέχρι και τους εκπαιδευτές και τους εκπαιδευόμενους και παρέχουν στους τελευταίους τη βασική εκπαίδευση των επαγγελματιών των τουριστικών επιχειρήσεων*».

1.1 Διάκριση μορφών εκπαίδευσης στη Ελλάδα

Το ελληνικό εκπαιδευτικό σύστημα σήμερα, δομείται σε τρεις ξεχωριστές μορφές εκπαίδευσης: τη τυπική εκπαίδευση στην οποία ανήκουν και τα επαγγελματικά προγράμματα σπουδών της τουριστικής επαγγελματική εκπαίδευση, τη μη τυπική εκπαίδευση στην οποία ανήκουν τα επαγγελματικά προγράμματα σπουδών της επαγγελματικής κατάρτισης και την άτυπη μάθηση. Σύμφωνα με τον Jarvis (1987), «*η τυπική εκπαίδευση (formal education), έχει γραφειοκρατικό χαρακτήρα, η μη τυπική εκπαίδευση (non formal education) είναι μια οργανωμένη και συγκροτημένη διαδικασία η οποία εξελίσσεται σε ένα εκπαιδευτικό περιβάλλον που δεν είναι απαραίτητα γραφειοκρατικό και τέλος η άτυπη εκπαίδευση (informal education) η οποία είναι μια*

προκαθορισμένη και προγραμματισμένη διαδικασία με βασικό χαρακτηριστικό της την αλληλεπίδραση».

1.2 Τυπική Εκπαίδευση

Η τυπική εκπαίδευση (*formal education*), είναι η εκπαίδευση όπως την ξέρουμε έως σήμερα, η οποία παρέχεται στο πλαίσιο του τυπικού εκπαιδευτικού συστήματος και περιλαμβάνει τρεις επάλληλες βαθμίδες: την πρωτοβάθμια (δημοτικό), τη δευτεροβάθμια (κατώτερη υποχρεωτική-γυμνάσιο και ανώτερη μη υποχρεωτική-Λύκειο) και τη τριτοβάθμια. Οι βαθμίδες αυτές είναι ιεραρχικά δομημένες, χρονικά διαβαθμισμένες και προσφέρουν τόσο γενικές ακαδημαϊκές γνώσεις όσο και επαγγελματική εκπαίδευση (Jeffs & Smith, 1990). Η τυπική εκπαίδευση είναι αυτή που παρέχει τη τουριστική επαγγελματική εκπαίδευση στην Ελλάδα, μέσω της ανώτατης μη υποχρεωτικής δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης.

1.3 Δομές τουριστικής επαγγελματικής εκπαίδευσης στην ανώτερη μη υποχρεωτική δευτεροβάθμια εκπαίδευση

Η τουριστική επαγγελματική εκπαίδευση, αφορά τη μετάδοση επαγγελματικών γνώσεων και δεξιοτήτων στους εκπαιδευόμενους του τουριστικού κόσμου και στην ανώτερη μη υποχρεωτική δευτεροβάθμια εκπαίδευση παρέχεται από:

➤ **Το Επαγγελματικό Λύκειο (ΕΠΑΛ)**, το οποίο εποπτεύεται από το Υπουργείο Παιδείας. Οι σπουδαστές είναι ηλικίας από δεκαπέντε έως δεκαοχτώ ετών και η διάρκεια φοίτησης είναι 3 έτη. Μετά την ολοκλήρωση της φοίτησής τους, οι σπουδαστές έχουν τη δυνατότητα να συμμετάσχουν στις πανελλαδικές εξετάσεις και να επιδιώξουν την συνέχιση των σπουδών τους στην τριτοβάθμια εκπαίδευση ή την εγγραφή τους σε κάποιο από τα ΙΕΚ της μετα-δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης. Στο 1^ο έτος οι σπουδαστές παρακολουθούν μαθήματα γενικής παιδείας, ενώ οι τομείς σπουδών παρέχονται στο 2^ο έτος και η επιλογή της ειδικότητας που είναι σχετική με τα ξενοδοχειακά και επισιτιστικά επαγγέλματα γίνεται τελικά στο 3^ο έτος. Τις γνώσεις που λαμβάνουν οι σπουδαστές, μπορούμε να τις χαρακτηρίσουμε σαν γενικές αλλά εστιασμένες στην επαγγελματική απασχόληση κι όχι εξειδικευμένες πάνω στον τουρισμό ή τον πολιτισμό.

➤ **Και από τις Επαγγελματικές Σχολές (ΕΠΑΣ) Μαθητείας του ΟΑΕΔ**, οι οποίες εποπτεύονται από το Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων. Οι ΕΠΑΣ ΟΑΕΔ εφαρμόζουν το εκπαιδευτικό σύστημα της Μαθητείας, το οποίο είναι ένα σύστημα τεχνικής και επαγγελματικής εκπαίδευσης, στο οποίο διδάσκονται αποκλειστικά μαθήματα ειδικότητας από το 1^ο κίβλας έτος. Η ηλικία φοίτησης είναι από δεκαέξι έως είκοσι τεσσάρων ετών και η διάρκεια της φοίτησης είναι διετής. Μια σημαντική διαφορά της επαγγελματικής εκπαίδευσης που προσφέρεται στις ΕΠΑΣ του ΟΑΕΔ σε σχέση με την αντίστοιχη στα ΕΠΑΛ, είναι η απόκτηση πτυχίο ειδικότητας επιπέδου 4 και όχι απολυτήριου τίτλου, όπως στα ΕΠΑΛ. Επιπλέον οι απόφοιτοι των ΕΠΑΣ ΟΑΕΔ δεν έχουν το δικαίωμα συμμετοχής στις πανελλαδικές, ενώ μπορούν να διεκδικήσουν για τη συνέχιση της εκπαιδευτικής τους πορείας μια θέση σε κάποιο από τα ΙΕΚ της χώρας, όπως και οι απόφοιτοι των ΕΠΑΛ.

1.3.1 Ειδικότητες ΕΠΑΣ μαθητείας

Οι εκπαιδευόμενοι μπορούν να επιλέξουν να φοιτήσουν σε μία από τις δύο ειδικότητες του τουριστικού κλάδου που λειτουργούν στις εκπαιδευτικές μονάδες των ΕΠΑΣ. ΟΑΕΔ και οι οποίες είναι οι εξής:

- [Μαγειρικής Τέχνης](#)
- [Ξενοδοχειακών Επιχειρήσεων](#)

1.3.2 Προϋποθέσεις Εγγραφής

Οι σπουδαστές προκειμένου να εγγραφούν στα ΕΠΑΛ, οφείλουν να είναι κάτοχοι απολυτήριου τίτλου γυμνασίου, κάτι που τους εξασφαλίζει αυτόματα και την εισαγωγή τους σε αυτό, χωρίς να απαιτείται κάποιου είδους μοριοδότησή.

Από την άλλη πλευρά, οι υποψήφιοι εκπαιδευόμενοι στις ΕΠΑΣ, προκειμένου να έχουν δικαίωμα εγγραφής και φοίτησης στις ΕΠΑΣ. Μαθητείας, πρέπει να είναι τουλάχιστον κάτοχοι ενδεικτικού Α τάξης Λυκείου και ηλικίας έως 24 ετών. Η εισαγωγή τους στις ΕΠΑΣ. επιτυγχάνεται κατόπιν μοριοδότησή τους, με συγκεκριμένα κριτήρια που οφείλουν να πληρούν όπως: ο βαθμός του τίτλου σπουδών τους, κοινωνικά και αλλά και οικονομικά κριτήρια.

1.3.3 Θεωρητική και Εργαστηριακή Εκπαίδευση

Οι σπουδαστές στα ΕΠΑΛ κατά τη διάρκεια της φοίτησης είναι υπόχρεοι να παρακολουθούν τόσο θεωρητικά μαθήματα γενικής παιδείας, όσο και μαθήματα ειδικότητας. Επίσης είναι υπόχρεοι και στη παρακολούθηση εργαστηριακών μαθημάτων. Η διάρκεια των μαθημάτων είναι συνολικά 21 ώρες εβδομαδιαία, σύμφωνα με τα ωρολόγια αναλυτικά προγράμματα των ειδικοτήτων.

Και στις εκπαιδευτικές μονάδες των ΕΠΑ.Σ ΟΑΕΔ όμως, οι μαθητευόμενοι κατά τη διάρκεια της διετής φοίτησης τους είναι υπόχρεοι να παρακολουθούν τόσο θεωρητικά, όσο και εργαστηριακά μαθήματα ειδικοτήτων. Τα εργαστηριακά μαθήματα πραγματοποιούνται σε κατάλληλα εξοπλισμένα εργαστήρια εντός των εκπαιδευτικών μονάδων. Η διάρκεια τους είναι και εδώ συνολικά 21 ώρες την εβδομάδα, σύμφωνα με τα ωρολόγια αναλυτικά προγράμματα των ειδικοτήτων που λειτουργούν στις ΕΠΑ.Σ. ΟΑΕΔ Μαθητείας.

1.3.4 Πρακτική Άσκηση

Οι σπουδαστές των ΕΠΑΛ των τουριστικών ειδικοτήτων συγκεκριμένα, δεν απαιτείται να πραγματοποιήσουν πρακτική άσκηση κατά τη διάρκεια της φοίτησής τους.

Σε αντίθεση με τα ΕΠΑΛ, οι εκπαιδευόμενοι των ΕΠΑΣ ΟΑΕΔ παράλληλα με τη θεωρητική και εργαστηριακή τους εκπαίδευση, εντάσσονται και σε πρόγραμμα Μαθητείας/ Πρακτικής Άσκησης, κατά το οποίο, υπογράφεται Σύμβαση Μαθητείας, μεταξύ των εργοδοτών, των μαθητών (ή των γονιών τους, στη περίπτωση που αυτοί είναι ανήλικοι) και του σχολείου, στην οποία αναφέρεται τόσο ο χρόνος έναρξης και λήξης της Μαθητείας, όσο και οι υποχρεώσεις που φέρουν αμφότεροι, οι εργοδότες και οι εκπαιδευόμενοι. Ο σπουδαστής πραγματοποιεί πρακτική άσκηση ως μαθητευόμενος, απασχολούμενος σε σχετικές ως προς τις ειδικότητές τους εργασίες. Στην εκάστοτε επιχείρηση που απασχολείται, ακολουθεί το ημερήσιο πρόγραμμα εργασίας της επιχείρησης. Προϋπόθεση αποτελεί, ότι η απασχόληση όλων των μαθητευόμενων είναι 6 ώρες αντί για 8 και δεν μπορεί να υπερβαίνει τις 36 ώρες απασχόλησης/εβδομάδα, στη περίπτωση που η απασχόληση είναι τετραήμερη ή πενθήμερη εβδομαδιαίως, οι ώρες εργασίας ανέρχονται σε 24 ή 30 αντίστοιχα. Κατά τη διάρκεια της Μαθητείας, οι εκπαιδευόμενοι λαμβάνουν τις προβλεπόμενες οικονομικές και ασφαλιστικές εισφορές από τον εργοδότη τους, καθώς και άλλων παροχών που τυγχάνουν, σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις.

1.4 Δομές τουριστικής επαγγελματικής κατάρτισης στη μη τυπική εκπαίδευση

Εκτός από τη Τυπική Εκπαίδευση στην Ελλάδα, υπάρχει και η μη Τυπική εκπαίδευση (non formal education), η οποία όπως αναφέρουν και οι Jeffs & Smith, (1990) «παρέχεται εκτός του τυπικού εκπαιδευτικού συστήματος, αλλά σε οργανωμένο εκπαιδευτικό πλαίσιο επίσης, με συγκεκριμένους εκπαιδευόμενους και συγκεκριμένους εκπαιδευτικούς στόχους». Η μη τυπική εκπαίδευση στην Ελλάδα, παρέχει τη τουριστική επαγγελματική κατάρτιση, μέσω των μεταδευτεροβάθμιων Ινστιτούτων Επαγγελματικής Κατάρτισης (Ι.Ε.Κ.). Τέτοιες δομές διαθέτουν τόσο δημόσιοι, όσο και ιδιωτικοί φορείς. Τα προγράμματα των Ι.Ε.Κ. βασίζονται στην Αρχική Επαγγελματική Κατάρτιση (Α.Ε.Κ.), που είναι και ο πρώτος κύκλος κατάρτισης ενός επαγγέλματος. Η Α.Ε.Κ αποτελεί τη βάση της επαγγελματικής κατάρτισης, καθώς εξυπηρετεί τις ανάγκες των καταρτιζομένων και χαρακτηρίζεται από την ευρύτητα ως προς τη κάλυψη τόσο γενικών, όσο και εξειδικευμένων επαγγελματικών γνώσεων και δεξιοτήτων (Μπαλώτη, 1996).

Η σύσταση των μετα-δευτεροβάθμιων Ινστιτούτων Επαγγελματικής Κατάρτισης (Ι.Ε.Κ.) της μη τυπικής εκπαίδευσης και η ίδρυσή τους σε όλες τις περιφερειακές ενότητες της χώρας καθιερώθηκε από το άρθρο 4 του Ν. 2009/1992. Τα Ι.Ε.Κ. βοηθούν τους αποφοίτους της επαγγελματικής δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης, όχι μόνο να ενισχύσουν αλλά και να αναπτύξουν τις ήδη κερτημένες γνώσεις και τις δεξιότητες τους από τα ΕΠΑΛ, μέσω της εξειδίκευσης που προσφέρει η επαγγελματική κατάρτιση στις τουριστικές ειδικότητες. Επιπλέον, η φοίτηση στα ΙΕΚ επιτυγχάνει, η μετάβαση των αποφοίτων της τυπικής εκπαίδευσης από τη σχολική ζωή στην αγορά εργασίας, να πραγματοποιείται με πιο ομαλό τρόπο.

Δημόσια ΙΕΚ διαθέτουν τόσο το Υπουργείο Παιδείας και Θρησκευμάτων, όσο και το Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων καθώς και το Υπουργείο Τουρισμού. Και τα τρία Υπουργεία ως δημόσιοι φορείς παρέχουν αρχική επαγγελματική κατάρτιση.

- Το Υπουργείο Παιδείας και Θρησκευμάτων μέσω των **Δ.Ι.Ε.Κ**
- Το Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων μέσω των **Ι.Ε.Κ Ο.Α.Ε.Δ**
- και το Υπουργείο Τουρισμού μέσω των δικών **Ι.Ε.Κ και της σχολής ξεναγών.**

Η διαφορά έγκειται στο γεγονός, ότι ενώ η διαχείριση και η λειτουργία των Δημόσιων Ι.Ε.Κ., των Ι.Ε.Κ. ΟΑΕΔ, καθώς και των Ι.Ε.Κ. του Υπουργείου Τουρισμού τελούν κάτω από την εποπτεία της Γενικής Γραμματείας Δια Βίου Μάθησης, η ευθύνη για ο,τι αφορά τον

υλικοτεχνικό εξοπλισμό και το εργατικό δυναμικό (διοικητικό προσωπικό, εκπαιδευτικοί, προσλήψεις, αμοιβές) ανήκει:

- Για τα ΔΙΕΚ, στο Υπουργείου Παιδείας και Θρησκευμάτων
- Για τα Ι.Ε.Κ. Ο.Α.Ε.Δ. στον ΟΑΕΔ, που ανήκει στο Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων
- Και για τις μονάδες κατάρτισης του Υπουργείου Τουρισμού, στο ίδιο το Υπουργείο Τουρισμού.

Τέλος ΔΙΕΚ και ΙΕΚ ΟΑΕΔ λειτουργούν σε όλες τις περιφερειακές ενότητες της χώρας, ενώ τα ΙΕΚ του Υπουργείου Τουρισμού λειτουργούν μόνο στις εξής οκτώ περιοχές:

- στην Ανάβυσσο Αττικής,
- την Περαιά Θεσσαλονίκης,
- το Ηράκλειο Κρήτης,
- τη Ρόδο,
- το Άργος,
- την Κέρκυρα,
- το Γαλαξίδι
- και την Αλεξανδρούπολη.

Σχολή Ξεναγών

Οι Σχολές Ξεναγών αποτελούν μαζί με τα ΙΕΚ τις μετα- δευτεροβάθμιες επαγγελματικές σχολές κατάρτισης του Υπουργείου Τουρισμού. Λειτουργούν σύμφωνα με τον Κανονισμό Λειτουργίας, η έγκριση του οποίου έγινε από την υπ' αριθμ.12360/12.07.2017 κοινή απόφαση των Υπουργών Παιδείας, Έρευνας & Θρησκευμάτων και Τουρισμού ([ΦΕΚ 2532/Β /2017](#)). Τέλος η διάρκεια φοίτηση είναι δύο (2) εκπαιδευτικά έτη και οι εκπαιδευόμενοι οφείλουν να είναι τουλάχιστον απόφοιτοι της ανώτερης δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης. Πέντε σχολές ξεναγών λειτουργούν σε όλη την Ελλάδα σε:

- Αθήνα
- Θεσσαλονίκη
- Κέρκυρα

- Ρέθυμνο
- Και στη Ρόδο.

1.4.1 Ειδικότητες

Οι σπουδαστές των ΙΕΚ μπορούν να επιλέξουν να φοιτήσουν σε μία από τις ειδικότητες της ομάδας προσανατολισμού επαγγελμαμάτων των τουριστικών επιχειρήσεων και επιχειρήσεων φιλοξενίας που λειτουργούν στις μονάδες κατάρτισης των Δ.ΙΕΚ, των ΙΕΚ ΟΑΕΔ και των ΙΕΚ του Υπουργείου Τουρισμού αντίστοιχα. Οι ειδικότητες αυτές ανά μονάδα κατάρτισης είναι οι εξής:

Οι ειδικότητες στα Δ.ΙΕΚ είναι οι εξής:

- Τεχνικός Τουριστικών Μονάδων & Επιχειρήσεων Φιλοξενίας
- Τεχνικός Αρτοποιός – Ζαχαροπλαστικής
- Τεχνικός Μαγειρικής τέχνης - Αρχιμάγειρας (chef)

Οι ειδικότητες στα ΙΕΚ του ΟΑΕΔ είναι οι εξής:

- Τεχνικός Αρτοποιίας– Ζαχαροπλαστικής
- Τεχνικός Μαγειρικής Τέχνης
- Τεχνικός Μαγειρικής Τέχνης - Αρχιμάγειρας (chef)
- Υπεύθυνος Υποδοχής και Φιλοξενίας

Οι ειδικότητες στα ΙΕΚ του Υπουργείου τουρισμού είναι οι εξής:

- Τεχνικός Τουριστικών Μονάδων και Επιχειρήσεων Φιλοξενίας (Υπηρεσία υποδοχής - Υπηρεσία ορόφων - Εμπορευματογνωσία)
- Τεχνικός Μαγειρικής Τέχνης – Αρχιμάγειρας (chef)
- Τεχνικός Αρτοποιός - Ζαχαροπλαστικής
- Στέλεχος Διοίκησης και Οικονομίας στον τομέα του Τουρισμού
- Στέλεχος Λουτροθεραπείας/ Θαλασσοθεραπείας

1.4.2 Προϋποθέσεις Εγγραφής

Α) Οι γενικές προϋποθέσεις εγγραφής στα ΙΕΚ ρυθμίζονται στην Υ.Α. 5954 «Κανονισμός Λειτουργίας Ινστιτούτων Επαγγελματικής Κατάρτισης (ΙΕΚ) που υπάγονται στη Γενική

Γραμματεία Διά Βίου Μάθησης (Γ.Γ.Δ.Β.Μ.)». Προϋπόθεση εγγραφής των υποψήφιων καταρτιζομένων στις ειδικότητες των ΔΙΕΚ, είναι να είναι κάτοχοι απολυτηρίων τίτλων, δομών της μη υποχρεωτικής δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης, ως ακολούθως : «*Γενικό Λύκειο (ΓΕΛ), Τεχνικό Επαγγελματικό Λύκειο (ΤΕΛ), Ενιαίο Πολυκλαδικό Λύκειο (ΕΠΛ), Τεχνικό Επαγγελματικό Εκπαιδευτήριο (ΤΕΕ) Β' Κύκλου σπουδών, Επαγγελματικό Λύκειο (ΕΠΑΛ), Επαγγελματική Σχολή (ΕΠΑΣ), Σχολή Επαγγελματικής Κατάρτισης (ΣΕΚ)*» .

Β) Οι προϋποθέσεις εγγραφής και φοίτησης στα Ι.Ε.Κ. του ΟΑΕΔ ρυθμίζονται από τις διατάξεις του Ν.3475/2006, σύμφωνα με τις οποίες οι υποψήφιοι σπουδαστές πρέπει να κατέχουν απολυτήριο κάθε τύπου ανώτερης δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης (π.χ. ΓΕΛ, ΕΠΑΛ, Πολυκλαδικού, Ενιαίου ή ΤΕΕ Β' κύκλου). Οι εγγραφές, οι ανανεώσεις και οι κατατάξεις των καταρτιζομένων στα Ι.Ε.Κ. ΟΑΕΔ πραγματοποιούνται κατά τη διάρκεια του Σεπτεμβρίου κάθε έτους. Η εισαγωγή τους πραγματοποιείται μετά από μοριοδότησή τους, σε συγκεκριμένα κριτήρια που οφείλουν να διαθέτουν όπως: ο βαθμός του τίτλου σπουδών, η σχετική επαγγελματική εμπειρία με την ειδικότητα που επιθυμούν να καταρτιστούν, καθώς οικονομικά αλλά και κοινωνικά κριτήρια.

Γ) Τα ΙΕΚ του Υπουργείου Τουρισμού παρέχουν Αρχική Επαγγελματική Κατάρτιση σε απόφοιτους της Ανώτερης Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης, (Γ.Ε.Λ. και ΕΠΑ.Λ., καθώς και των ΕΠΑ.Σ. ή Ανώτατης εκπαίδευσης) σε ειδικότητες σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στον νόμο 4186/2013 «Αναδιάρθρωση της Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης και λοιπές διατάξεις» (Α 193) του Υπουργείου Παιδείας & Θρησκευμάτων. Δεκτοί γίνονται μετά από επιλογή κατόπιν μοριοδότησης: Έλληνες, Ευρωπαίοι αλλά και εκτός κρατών-μελών Ευρωπαϊκής Ένωσης υπήκοοι, με την προϋπόθεση ότι εφόσον διαμένουν νόμιμα στη χώρα και γνωρίζουν πολύ καλά την ελληνική γλώσσα (επίπεδο Γ1/C1).

Το 70% των θέσεων καλύπτεται από αποφοίτους γενικού ή επαγγελματικού λυκείου και το 30% από πτυχιούχους τριτοβάθμιας εκπαίδευσης. Όλοι οι υποψήφιοι, ανεξαρτήτως του τίτλου σπουδών που κατέχουν, πρέπει να έχουν πιστοποιημένη άριστη γνώση επιπέδου Γ2/C2, τουλάχιστον μιας (πέραν της ελληνικής) ξένης γλώσσας.

Τα Τμήματα Μετεκπαίδευσης τα οποία υλοποιούνται από το Υπουργείο Τουρισμού απευθύνονται στον ενεργό πληθυσμό της χώρας, τον απασχολούμενο στον τομέα του Τουρισμού. Οι απόφοιτοι των Τμημάτων Μετεκπαίδευσης του Υπουργείου Τουρισμού αποκτούν την υπαλληλική ιδιότητα και τα δικαιώματα που απορρέουν από την εφαρμογή του

Ν. 2112/1920 (Α' 67). Ειδικότερα, τα τμήματα αυτά απευθύνονται σε εργαζόμενους (μισθωτούς) και πρόσκαιρα άνεργους εμπειροτέχνες, οι οποίοι απασχολούνται στα πάσης φύσεως ξενοδοχειακά καταλύματα (κύρια και μη κύρια), σε καζίνο και σε κέντρα εστίασης και αναψυχής (ενδεικτικά αναφέρονται νυκτερινά κέντρα ψυχαγωγίας, κοσμικές ταβέρνες, εστιατόρια, μαζικά κέντρα εστίασης (catering), ζαχαροπλαστεία, καφενεία, μπαρ και σνακ-μπαρ). Οι υποψήφιοι θα πρέπει να αποδεικνύουν εργασιακή εμπειρία σε μία από τις προσφερόμενες ειδικότητες μετεκπαίδευσης που επιθυμούν να παρακολουθήσουν.

1.4.3 Θεωρητική και εργαστηριακή κατάρτιση

Η φοίτηση τόσο στα Δ.Ι.Ε.Κ. όσο και στα ΙΕΚ ΟΑΕΔ, καθώς και στα ΙΕΚ του Υπουργείου Τουρισμού είναι πέντε (5) συνολικά εξάμηνα. Στα 4 εξάμηνα ή 1200 διδακτικές ώρες ειδικότητας γίνεται η θεωρητική και εργαστηριακή κατάρτιση, σύμφωνα με τα εγκεκριμένα προγράμματα σπουδών και στο πέμπτο εξάμηνο γίνεται Πρακτική Άσκηση ή Μαθητεία, συνολικής διάρκειας 960 ωρών. Η φοίτηση στα ΙΕΚ για τους καταρτιζόμενους είναι υποχρεωτική. Ο καταρτιζόμενος οφείλει επίσης να συμμετάσχει τόσο στις εξετάσεις προόδου, όσο και στις τελικές εξετάσεις του εξαμήνου και να λάβει μέσο όρο πάνω από το 5 στη βαθμολογία του ανά μάθημα.

Επίσης, οι σπουδαστές των Σχολών Ξεναγών του Υπουργείου Τουρισμού υποχρεούνται στην πιστή τήρηση του Κανονισμού Σπουδών (ΦΕΚ 2532/Β /2017). Το εκπαιδευτικό πρόγραμμα των Σχολών Ξεναγών περιλαμβάνει 945 διδακτικές ώρες θεωρητικής διδασκαλίας και επισκέψεων σε μουσεία, μνημεία, αρχαιολογικούς χώρους και ιστορικούς τόπους της έδρας της Σχολής, 65 ημέρες εκπαιδευτικών εκδρομών, 4 εργασίες-ξεναγήσεις.

1.4.4 Πρακτική άσκηση

Η πρακτική άσκηση διάρκειας 960 ωρών, είναι υποχρεωτική για τους σπουδαστές των Ινστιτούτων Επαγγελματικής Κατάρτισης (Ι.Ε.Κ.) και θεωρείται απαραίτητη προϋπόθεση για την απόκτηση Βεβαίωσης Επαγγελματικής Κατάρτισης. Σύμφωνα με τις διατάξεις της παρ. 5 του άρθρου 23 του Ν. 4186/2013 (Α' 193), όπως ισχύει, , Πρακτική άσκηση γίνεται τόσο σε Φυσικά Πρόσωπα, όσο και σε Δημόσιες υπηρεσίες, σε Ν.Π.Δ.Δ, σε Ν.Π.Ι.Δ με ευθύνη του Δ.Ι.Ε.Κ. στο οποίο φοιτούν. Η Πρακτική Άσκηση σε δημόσιους και ιδιωτικούς φορείς, είναι

δυνατόν να χρηματοδοτείται από εθνικούς ή/και κοινοτικούς πόρους, σύμφωνα με τις ισχύουσες κάθε φορά διατάξεις.

Οι σπουδαστές των Ι.Ε.Κ. που έχουν πραγματοποιήσει τουλάχιστον 120 ημερομίσθια στην ειδικότητα που εγγράφονται, απαλλάσσονται, εφόσον το επιθυμούν, με υπεύθυνη δήλωση του άρθρου 8 του Ν. 1599/1986 από την υποχρέωση φοίτησης του εξαμήνου Πρακτικής Άσκησης και τους απονέμεται η Βεβαίωση Επαγγελματικής Κατάρτισης με την ολοκλήρωση των τεσσάρων εξαμήνων της θεωρητικής και της εργαστηριακής κατάρτισης. Επιπλέον, οι σπουδαστές των Ι.Ε.Κ. που έχουν συμπληρώσει τουλάχιστον 40 ημερομίσθια στην ειδικότητα που εγγράφονται, προσμετρούνται αυτά στον χρόνο της Πρακτικής Άσκησης, εφόσον το επιθυμούν, με υπεύθυνη δήλωση του άρθρου 8 του Ν. 1599/1986. Η Πρακτική άσκηση μπορεί να είναι συνεχής ή τμηματική και μπορεί να πραγματοποιείται μετά την ολοκλήρωση των 2 πρώτων εξαμήνων. Μέσω της Πρακτικής άσκησης ενισχύονται οι γνώσεις και οι δεξιότητες των καταρτιζόμενων, καθώς επίσης αποκτούν επαγγελματική εμπειρία σε συναφείς με την κατάρτισή τους κλάδους.

Τέλος, ο Ν. 4186, οι Υπουργικές αποφάσεις 5954/2014 και 139931/Κ1/2015 και η υπ' αριθμ./Κ1/14693/18-09-2015 εγκύκλιο της Γ.Γ.Δ.Β.Μ., προσδιορίζουν την πρακτική άσκηση των καταρτιζόμενων όλων των ΙΕΚ της χώρας.

1.4.5 Δίπλωμα Επαγγελματικής Ειδικότητας

Μετά την ολοκλήρωση όλων των εξαμήνων σπουδών στα ΙΕΚ, οι σπουδαστές γίνονται κάτοχοι, της Βεβαίωσης Επαγγελματικής Κατάρτισης (ΒΕΚ). Η χορήγηση της ΒΕΚ εξασφαλίζει ταυτόχρονα στους απόφοιτους των ΙΕΚ και τη δυνατότητα συμμετοχής στις εξετάσεις πιστοποίησης που διενεργεί ο Ε.Ο.Π.Π.Ε.Π σύμφωνα με το Άρθρο 11, Παράγραφος γ' της Οδηγίας 2005/36/ΕΚ που τροποποιήθηκε από την Οδηγία 2013/55/ΕΕ. Πρόκειται για ένα σύστημα πιστοποίησης της αρχικής επαγγελματικής κατάρτισης των Ι.Ε.Κ., το οποίο εφαρμόζεται από τον Εθνικό Οργανισμό Πιστοποίησης Προσόντων και Επαγγελματικού Προσανατολισμού (Ε.Ο.Π.Π.Ε.Π). Η επιτυχία στις εξετάσεις του Ε.Ο.Π.Π.Ε.Π. είναι απαραίτητη, ώστε να λάβουν Δίπλωμα Επαγγελματικής ειδικότητας και κατάρτισης επιπέδου 5, με το οποίο ο Ε.Ο.Π.Π.Ε.Π. καθορίζει και τα επαγγελματικά δικαιώματα που αποκτούν οι απόφοιτοι των Ι.Ε.Κ.

Όσον αφορά τους καταρτιζόμενους των σχολών ξεναγών, στο τέλος της φοίτησης τους συμμετάσχουν τόσο σε γραπτές, όσο και σε προφορικές διπλωματικές εξετάσεις. Στους

σπουδαστές που έχουν συμμετάσχει επιτυχώς στις γραπτές και προφορικές διπλωματικές εξετάσεις, χορηγείται Δίπλωμα σύμφωνα με τον Κανονισμό Λειτουργίας των Σχολών Ξεναγών, με το οποίο μπορούν να αποκτήσουν βεβαίωση συνδρομής νόμιμων προϋποθέσεων για την άσκηση του επαγγέλματος του ξεναγού για όλη την Ελλάδα, σύμφωνα με το άρθρο 2 του Ν. 710/77, όπως ισχύει έως σήμερα.

2 Η ΙΔΡΥΣΗ ΚΑΙ Η ΘΕΣΜΙΚΗ ΕΞΕΛΙΞΗ ΤΩΝ ΜΟΝΑΔΩΝ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΚΑΙ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗΣ

2.1 Η θεσμική εξέλιξη στην Ελλάδα

Οι ΕΠΑΣ ΟΑΕΔ μαθητείας ιδρύθηκαν το 1952 με το Ν. 3/6-6-52, (ΦΕΚ 157/Α΄) του Β.δ. «περί εκπαιδύσεως μαθητών-τεχνικών», ενώ στη Δευτεροβάθμια Εκπαίδευση εντάχθηκαν το 1985, με το Ν.1566/1985 του (ΦΕΚ 167).

Σχεδόν μία δεκαετία μετά, οι ΕΠΑ.Σ ΟΑΕΔ μαθητείας εντάσσονται τελικά πλήρως στο θεσμικό πλαίσιο της Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης στην Ελλάδα (ΤΕΕ Α΄ και Β΄ κύκλου), με το Ν.2649/1998 «Δευτεροβάθμια τεχνική-επαγγελματική εκπαίδευση και άλλες διατάξεις» με το (ΦΕΚ Α΄146). Η λειτουργία τους σήμερα γίνεται ως Επαγγελματικές Σχολές (ΕΠΑ.Σ.), βάσει του Ν.3475/2006 «Οργάνωση και Λειτουργία της Δευτεροβάθμιας Επαγγελματικής Κατάρτισης και άλλες διατάξεις» με το (ΦΕΚ Α΄ 146).

Το 15 Σεπτεμβρίου του 2014 το Υπουργείο Παιδείας και Θρησκευμάτων αποφασίζει την κατάργηση των ΕΠΑ.Σ. του Υπουργείου Παιδείας και Θρησκευμάτων με το Ν. 4186/2013 «Αναδιάρθρωση της Δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης» με το (ΦΕΚ (193/2013 Α΄). Το 15 Σεπτεμβρίου 2015, η κατάργηση των ΕΠΑ.Σ. όλων Υπουργείων είναι πραγματικότητα, με την ΕΠΑ.Σ ΟΑΕΔ Μαθητείας, του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων να καταφέρνει τελικά να αποφύγει την κατάργηση της. Ετήσιες παρατάσεις εξασφαλίζουν τη συνέχιση της λειτουργία τους κανονικά έως και σήμερα. Το 2016 με το Ν.4386/2016 του άρθρου 66 παρ. 17 που αναφέρεται στις «ρυθμίσεις για τα ζητήματα της επαγγελματικής εκπαίδευσης», ψηφίστηκε η παράταση λειτουργίας των ΕΠΑ.Σ. ΟΑΕΔ Μαθητείας του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων, έως και το τρέχον σχολικό έτος 2020-2021.

Η επαγγελματική εκπαίδευση στην Ελλάδα όμως, άργησε πολύ να θεσμοθετηθεί. Στην αρχή ήταν απαξιωμένη στην συνείδηση των Ελλήνων, διότι ο σκοπός της εκπαίδευσης στο μυαλό τους, ταυτιζόταν με τη συνέχιση των σπουδών στην τριτοβάθμια Εκπαίδευση, και μάλιστα σε σχολές που είχαν κάποιο κύρος. Οι φοιτούντες στα επαγγελματικά λύκεια, ήταν οι όχι «καλοί» μαθητές, με τι «κακές μαθησιακές επιδόσεις». Το 1976-1977 πραγματοποιούνται στο χώρο της δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης, δύο εκπαιδευτικές μεταρρυθμίσεις. *Οι ρυθμιστικές αυτές παρεμβάσεις πραγματοποιήθηκαν, καθώς γινότανε τελικά όλο και πιο αντιληπτό το γεγονός, ότι ο μόνος τρόπος για να προετοιμαστούν επαγγελματικά καλύτερα οι νέοι, ήταν εντός του εκπαιδευτικού συστήματος* (Μπαλώτη, 1996).

Επιπλέον, οι μεταρρυθμίσεις επιδίωκαν να στρέψουν ένα μεγάλο μέρος του μαθητικού πληθυσμού μακροπρόθεσμα προς την επαγγελματική εκπαίδευση. Στόχος ο οποίος σύμφωνα με τη Μπαλώτη, (1996) φαίνεται να επιτυγχάνεται, καθώς το ποσοστό των εγγραφών στην ανώτερη δευτεροβάθμια εκπαίδευση το 1993 αυξήθηκε στο 1/3 όλων των εγγραφών στη δευτεροβάθμια εκπαίδευση, από το 18,5% που ήταν το 1979.

Η μεταστροφή στις προτιμήσεις των Ελλήνων γονιών και των νέων, γίνεται πλέον συνειδητά στην επαγγελματική εκπαίδευση και κατ' επέκταση στη τουριστική επαγγελματική εκπαίδευση. Στη μεταστροφή αυτή συμβάλλει και η αύξηση της τουριστικής Βιομηχανίας, με το τουριστικό προϊόν να θεωρείτε το ανταγωνιστικό πλεονέκτημα της χώρας.

Το 1992, θέλοντας το Υπουργείο Παιδείας να ενισχύσει ακόμη πιο πολύ το θεσμό, καθιερώνει με το Ν. 2009/1992, το εθνικό σύστημα επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης. Στόχος του ήταν η παροχή επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης στους εκπαιδευόμενους νέους με τυπικά αλλά και ουσιαστικά προσόντα και εν συνεχεία στην αξιοποίηση αυτού του ανθρώπινου δυναμικού, ώστε να συμβάλλουν στην οικονομική ανάπτυξη και ευημερία της χώρας.

Με το άρθρο 4 του ίδιου νόμου, προβλέπεται και η σύσταση των μετα-δευτεροβάθμιων Ινστιτούτων Επαγγελματικής Κατάρτισης (Ι.Ε.Κ.). Το Σεπτέμβριο του 1992 δημοσιεύεται και ο κανονισμός λειτουργίας τους. Στόχος των ΙΕΚ είναι η παροχή επαγγελματικής κατάρτισης στους καταρτιζόμενους με την εξασφάλιση τόσο των αντίστοιχων προσόντων προς τις ειδικότητες επιλογής τους, όσο και με τη μετάδοση επιστημονικών γνώσεων και τη καλλιέργεια κατάλληλων δεξιοτήτων. Με τον τρόπο αυτό οι καταρτιζόμενοι θα είναι σε θέση είτε να βελτιώσουν την εργασιακή τους θέση με την απόκτηση πιο ειδικών γνώσεων για τις

νέες τεχνολογίες και τις παραγωγικές μεθόδους, είτε να μετακινηθούν εντελώς σε κάποιο άλλο επάγγελμα.

Στο άρθρο 6 του ίδιου νόμου καθιερώνεται ακόμη μια καινοτομία για τα μέχρι τότε δεδομένα της ελληνικής εκπαίδευσης. Η καθιέρωση της διαβάθμισης των τίτλων σπουδών της εκπαίδευσης στη χώρα σε επίπεδα αντίστοιχα με αυτά της Ε..Ε, προσαρμόζοντας το ελληνικό εκπαιδευτικό σύστημα σύμφωνα με τα κοινοτικά πλαίσια.

Το 1996, ψηφίζεται ένας ακόμη νόμος στην Ελλάδα, ο Ν. 2434/1996, ο οποίος επενδύει πολλά στην επαγγελματική-εκπαίδευση και κατάρτιση. Ο νόμος αυτός θεωρεί τελικά την κατάρτιση, ως όπλο για την διατήρηση των θέσεων εργασίας στον αγώνα κατά της ανεργίας και εργαλείο προώθησης της απασχόλησης. Άλλωστε ένας τρόπος αποφυγής της ανεργίας, είναι η απασχόληση, η οποία με τη σειρά της εξασφαλίζεται πιο γρήγορα μέσω της εκπαίδευσης. Αυτό κατ' επέκταση συμβάλλει στην οικονομική ανάπτυξη των χωρών, σύμφωνα με το Bell, (1974) αλλά και διεθνείς οργανισμούς όπως η Ε.Ε. (Όπ. αναφ. στο «Σχολική αποτυχία και κοινωνικός αποκλεισμός», 1999).

2.2. Η θεσμική εξέλιξη στην Ε.Ε.

Στόχος της εκπαιδευτικής πολιτικής που προωθεί η Ε.Ε., είναι να υπάρξει σύνδεση του εργασιακού στίβου με τη παρεχόμενη επαγγελματική εκπαίδευση και κατάρτιση. Ενδεικτικό είναι το παρακάτω απόσπασμα, το οποίο παρουσίασε η Ε.Ε. στη Λευκή Βίβλο για την οικονομία το 1993 και αποτυπώνει με το πλέον χαρακτηριστικό τρόπο ακριβώς το στόχο αυτό, αναφέροντας ότι *«η εκπαίδευση και η κατάρτιση αναμένεται να λύσουν τα προβλήματα της ανταγωνιστικότητας των επιχειρήσεων, τη κρίση της απασχόλησης και τη τραγωδία του κοινωνικού αποκλεισμού (...) σε μια κοινωνία βασισμένη όλο και περισσότερο στη παραγωγή, μεταβίβαση και διάχυση της γνώσης παρά στη κυκλοφορία των αγαθών, η πρόσβαση στη θεωρητική και πρακτική γνώση πρέπει αναπόφευκτα να παίζει έναν καθοριστικό ρόλο»* (Σαραγάς, Παπάνης, κ.ά.,[...] 2007).

Μετά και τη συνθήκη του Μάστριχτ, η εκπαίδευση εξελίσσεται στη κινητήρια δύναμη της οικονομικής ανάπτυξης, αλλάζοντας τη συνολική κατάσταση στον χώρο της Επαγγελματικής Εκπαιδευτικής Πολιτικής στην Ελλάδα. Η Ε.Ε.Π. που εκπορεύεται από τη Συνθήκη της Λισαβόνας, θέτει ως στόχο την δημιουργία μιας ανταγωνιστικής και δυναμικής οικονομίας, ικανής για βιώσιμη ανάπτυξη με περισσότερες και καλύτερες θέσεις εργασίας και μεγαλύτερη κοινωνική συνοχή. Για την επίτευξη του στόχου αυτού, η προτεραιότητα που τίθεται είναι η

επένδυση στο ανθρώπινο κεφάλαιο, με τη προώθηση της εργασίας, της οικονομικής αναδιαμόρφωσης και της κοινωνικής ενσωμάτωσης (Γκόβαρης, 2008).

Το 1996, υπήρξε έτος αφιερωμένο στη Δια βίου Μάθηση από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή. Η Δια Βίου μάθηση είναι μια πρακτική όπου εστιάζει στις ευκαιρίες που δίνει στο εργατικό δυναμικό της μια κοινωνία που αλλάζει διαρκώς, να μην μένει στάσιμο και να μην επαναπαύεται στις γνώσεις που έχει πάρει ως μαθητής. Αυτές οι ευκαιρίες καθώς και οι διαδικασίες μάθησης του ατόμου τροφοδοτούνται από πολλούς κοινωνικούς θεσμούς, συμπεριλαμβανομένων όχι μόνο της τυπικής εκπαίδευσης και των συστημάτων κατάρτισης, αλλά και της οικογένειας, της επιχείρησης και των μέσων επικοινωνίας

Άλλη μια ανάγκη που αναγνωρίστηκε από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή και το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο ήταν να αντιστοιγήσει πλήρως όλα τα εθνικά εκπαιδευτικά συστήματα πιστοποίησης των Κρατών –μελών της. Στις 23 Απριλίου 2008, (2008/c111/01) συστήθηκε η καθιέρωση ενός ευρωπαϊκού πλαισίου προσόντων για τη δια βίου μάθηση. Στα πλαίσια της παρούσας σύστασης τα κράτη-μέλη καλούνται να αναπτύξουν ένα εθνικό πλαίσιο προσόντων για την δια βίου μάθηση, το οποίο να είναι εναρμονισμένο με το κοινοτικό πλαίσιο.

Εφαρμόζοντας την παραπάνω σύσταση, με τον νόμο 38/79/2010, όπως ισχύει έως σήμερα, ιδρύθηκε και ο Εθνικός Οργανισμός Πιστοποίησης Προσόντων και Επαγγελματικού Προσανατολισμού (ΕΟΠΠΕΠ) στη χώρα μας.

3 ΤΟ ΘΕΩΡΗΤΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΤΗΣ ΜΕΛΕΤΗΣ

3.1 Η έννοια του πολιτισμικού κεφαλαίου

Κύριος εκφραστής της θεωρίας του πολιτισμικού κεφαλαίου θεωρείται ο Bourdieu. Το πολιτισμικό κεφάλαιο είναι το σύνολο των πολιτιστικών στοιχείων (πνευματικές γνώσεις, δεξιότητες, ικανότητες κ.α.) που ένα άτομο διαθέτει. Τα στοιχεία αυτά μεταβιβάζονται σε αυτό, από το άμεσο οικογενειακό του περιβάλλον και ανάλογα με τα βιογραφικά χαρακτηριστικά της οικογένειας του, το άτομο μπορεί να διαφοροποιείται στη κοινωνία (Πατερέκα, 1986). Για το Bourdieu, το μεταβιβασμένο πολιτισμικό κεφάλαιο επηρεάζει την απόκτηση εκπαιδευτικών προσόντων που διαθέτει κάποιος, καθώς συμβάλλει στην αναπαραγωγή των κοινωνικών και οικονομικών δομών, μέσω του εκπαιδευτικού συστήματος.

3.2 Η επιρροή του πολιτισμικού κεφαλαίου στη σχολική επίδοση

Για τον Bourdieu (1996), το σχολείο βασίζει τη λειτουργία του στο πολιτισμικό κεφάλαιο που κάθε μαθητής φέρνει μαζί του και που αυτό εξαρτάται από το κοινωνικοοικονομικό επίπεδο από το οποίο προέρχεται. Μαζί με τον Passeron (1996), διαπιστώνουν ότι το πολιτισμικό κεφάλαιο είναι άνισα κατανομημένο στην κοινωνία και το σχολείο συμβάλλει στην συνέχιση της ανισότητας αυτής, χωρίς να παραγνωρίζουν το οικονομικό κεφάλαιο και τη σημασία του. Γι' αυτούς, το σχολείο διαχωρίζει τους μαθητές σε καλούς και κακούς, αναπαράγοντας την ανισότητα μέσω των εξετάσεων και των σχολικών επιδόσεων, προωθώντας όσους κατέχουν το πολιτισμικό κεφάλαιο που συνδέεται άρρητα με την κοινωνική τους προέλευση.

Στον αντίλογο της άποψης του Bourdieu, με το επιχείρημα ότι πολλές φορές μαθητές από χαμηλά κοινωνικά-οικονομικά στρώματα έχουν υψηλές επιδόσεις στο σχολείο, ο ίδιος απαντά ότι αυτό δεν αποδεικνύει ότι το εκπαιδευτικό σύστημα δεν προωθεί την ανισότητα και παρέχει ίσες ευκαιρίες σε όλους. Υποστηρίζει πως αυτές οι περιπτώσεις είναι σπάνιες. Επιπλέον, η επίτευξη των υψηλών επιδόσεων από τους μαθητές αυτούς, είναι το αποτέλεσμα θυσιών και κόπων, στη προσπάθεια τους να καλύψουν τη διαφορά που υπάρχει ανάμεσα στο πολιτισμικό κεφάλαιο που διαθέτουν οι ίδιοι και το αντίστοιχο που διαθέτουν οι μαθητές προερχόμενοι από ανώτερα κοινωνικά στρώματα (Νόβα – Καλτσούνη, 2010). Το σχολείο εξακολουθεί ως θεσμός να νομιμοποιεί στάσεις και συμπεριφορές της κυρίαρχης κουλτούρας, συμβάλλοντας στην αναπαραγωγή των ανισοτήτων των κοινωνικών τάξεων (Reese, Arauz & Bazán, 2012).

Έτσι, τα παιδιά που προέρχονται από την αστική τάξη έχουν την δυνατότητα να διαθέτουν το πολιτισμικό κεφάλαιο που ο σχολικός θεσμός απαιτεί και μπορούν να ανταποκρίνονται στις απαιτήσεις του, ενώ τα παιδιά που προέρχονται από χαμηλότερα κοινωνικό-οικονομικά στρώματα προσπαθούν να αποκτήσουν το πολιτισμικό κεφάλαιο που δεν τους μετέδωσε η οικογένεια τους μέσα από ένα άνισο σχολείο. Η προσέγγιση αυτή καταδεικνύει πόσο σημαντική είναι η οικογένεια ως θεσμός, για την διατήρηση των κοινωνικών δομών και την αναπαραγωγή των κοινωνικών σχέσεων, γιατί σε αυτή συσσωρεύονται οι διάφορες μορφές κεφαλαίου και μεταβιβάζονται από τη μια γενιά στην άλλη (Bourdieu, 1999).

Συμπερασματικά, μπορούμε να πούμε ότι ο Bourdieu εστίασε στην αναπαραγωγή των δομών καθώς και στην εξέταση της λειτουργίας του εκπαιδευτικού συστήματος ως σύστημα παραγωγής γνώσεων, αξιών και κοινωνικών ανισοτήτων. Πιστεύει δηλαδή, πως η εκπαίδευση συντελεί στην νομιμοποίηση της ταξικής κοινωνίας και δεν πετυχαίνει τον στόχο της να θεωρηθεί θεσμός μετάδοσης της γνώσης, ενώ αναγνωρίζει τελικά τη σημασία του πολιτισμικού κεφαλαίου που κάθε παιδί φέρει από το άμεσο οικογενειακό του περιβάλλον.

3.3 Η Επιρροή των βιογραφικών χαρακτηριστικών των μαθητών στην σχολική τους επίδοση

Ένα από τα βιογραφικά χαρακτηριστικά των μαθητών, είναι η κοινωνική τους προέλευση, η οποία φαίνεται να επηρεάζει εν τέλει τη σχολική τους επίδοση, όπως ενδεικτικά αναφέρει και η Τσακίρη, (2018). Σύμφωνα με την άποψη αυτή, την ευθύνη για τη σχολική αποτυχία των μαθητών, δεν θα πρέπει να φέρουν αποκλειστικά οι εκπαιδευτικοί, καθώς παράγοντες όπως τα βιογραφικά χαρακτηριστικά των μαθητών φαίνεται να συμβάλλουν σε αυτή. (Τσακίρη, 2018),

Σε ένα εκπαιδευτικό σύστημα, όπου η εκπαιδευτική αξιολόγηση γίνεται στο πλαίσιο μιας «φαινομενικά» ίσης ευκαιριών εκπαίδευσης, στην οποία όλοι οι μαθητές διδάσκονται τα ίδια μαθησιακά αντικείμενα, στο ίδιο σχολικό περιβάλλον, με τη χρήση των ίδιων υλικό-τεχνικών υποδομών και μέσων και με τις ίδιες εκπαιδευτικές μεθόδους, οι σχολικές τους επιδόσεις συχνά διαφοροποιούνται σημαντικά, καθώς δεν λαμβάνονται υπόψη κατά τη διάρκεια της αξιολόγησης και άλλοι παράγοντες που επηρεάζουν ουσιαστικά την επίδοση των μαθητών. Έτσι, ενώ όλοι οι μαθητές έχουν ίσες ευκαιρίες στην εκπαίδευση, οι επιδόσεις τους διαφοροποιούνται σημαντικά, καθώς επηρεάζονται τόσο από τη κοινωνική τους προέλευση, όσο και από το πολιτιστικό τους υπόβαθρο, αυτό που ο Bourdieu ονομάζει πολιτιστικό κεφάλαιο. Το πολιτιστικό κεφάλαιο που διαθέτει τελικά κάθε μαθητής, το φέρει μαζί του

ερχόμενος στο σχολείο και με βάση αυτό αντιλαμβάνεται και αξιοποιεί πολύ διαφορετικά σε σχέση με τους άλλους μαθητές, τη κατά τ' άλλα «*ίδια*» εκπαιδευτική διαδικασία και γνώση την οποία δέχεται, με συνέπεια και τη διαφοροποίηση στη σχολική του επίδοση.

3.4 Η επιρροή του κοινωνικό-οικονομικό επίπεδο της οικογένειας, στην επιλογή της εκπαιδευτικής πορείας των μαθητών.

Σύμφωνα με το Durkheim (1972, όπ. αναφ. στο Καζάκη, 2004), η εκπαίδευση δεν είναι τίποτε άλλο παρά η επιρροή που ασκείται από τις παλαιότερες στις νεότερες γενιές, προκειμένου να προκληθούν στο παιδί ένα σύνολο καταστάσεων φυσικών, πνευματικών αλλά και ηθικών, οι οποίες είναι απαραίτητες στην κοινωνία στην οποία ζει.

Η άποψη αυτή βρίσκεται σε συμφωνία και με τον ισχυρισμό του Bourdieu, (1999) που θέλει το κοινωνικό και το μορφωτικό κεφάλαιο να μεταφέρεται σαν κληρονομιά από τους γονείς προς τα παιδιά τους, επηρεάζοντας καθοριστικά και την εκπαιδευτική τους πορεία. Για τους Bourdieu & Passeron, (1990) το πολιτισμικό κεφάλαιο των γονέων, όπως αυτό κληρονομείται στα παιδιά τους, εξοπλίζει τα άτομα με γνώση και δεξιότητες καθώς και με μια «*αίσθηση*» που οδηγεί στην ασυνείδητη αποδοχή των κοινωνικών διαφορών και ιεραρχιών που διαμορφώνει και αναπαράγει εν τέλει το εκπαιδευτικό σύστημα.

Όπως αναφέρεται στο «*Σχολική αποτυχία και κοινωνικός αποκλεισμός*», (1999) οι έρευνες διαπιστώνουν κάτι που είναι από καιρό γνωστό. Εκτός από τη σχολική επίδοση των μαθητών, το κοινωνικό-οικονομικό επίπεδο της οικογένειας σε συνδυασμό με τα βιογραφικά τους χαρακτηριστικά επηρεάζουν μακροπρόθεσμα και όλες τις εκπαιδευτικές και επαγγελματικές διαδρομές των μαθητών στο μέλλον. Στο συμπέρασμα αυτό οδηγήθηκαν και οι έρευνες του Dahrendorf και άλλων ερευνητών, (1962, όπ. αναφ. Καζάκη, 2004) καθώς μαθητές που δεν έχουν την οικονομική δυνατότητα να μετακινούνται σε άλλες πόλεις ή κοντινά χωριά για να πάνε σχολείο, αναγκάζονται εκ φύσεως είτε να εγκαταλείπουν το σχολείο, είτε να αλλάζουν εκπαιδευτική διαδρομή, ακολουθώντας την επαγγελματική εκπαίδευση. Την άποψη αυτή την επαληθεύουν και γαλλικές έρευνες σύμφωνα με τη Καζάκη, (2004) καθώς μαθητές προερχόμενοι από κατώτερα στρώματα έχουν χαμηλές επιδόσεις και συναντούν συχνά εμπόδια στη μαθησιακή διαδικασία και στις πιθανότητες πρόσβασης στη γνώση, εξαιτίας ελλείψεων που υπάρχουν στο οικογενειακό τους περιβάλλον. Ελλείψεις οι οποίες σχετίζονται με τις συνθήκες διαβίωσης, όχι μόνο σε υλικό επίπεδο αλλά και σε πολιτισμικό κεφάλαιο.

Η σχολική επίδοση σχετίζεται με τα έσοδα, το μορφωτικό επίπεδο των μαθητών και των γονέων τους αλλά και με το επάγγελμα των τελευταίων. Αυτό φαίνεται και από το γεγονός ότι τα παιδιά των κατώτερων τάξεων, παρουσιάζουν μικρότερα ποσοστά στο Γενικό Λύκειο, από ότι στην επαγγελματική εκπαίδευση και δεν καταφέρνουν να φτάσουν στο πανεπιστήμιο (Καζάκη 2004). Όπως διαπιστώνει ο Rosen σε έρευνά του, (1956, όπ. αναφ. Καζάκη, 2004), οι μαθητές που προέρχονται από αυτά τα κοινωνικά στρώματα, παρουσιάζουν αρκετά χαμηλές επιδόσεις και κατά συνέπεια μειωμένο διαθέσιμο εκπαιδευτικό κεφάλαιο, καθώς τα κίνητρα και ενδιαφέροντα τους, δεν είναι στραμμένα στις καλές επιδόσεις και στους υψηλούς βαθμούς. Σύμφωνα με τους Schneider και Lysgaard, (1953, όπ. αναφ. Καζάκη 2004), το μειωμένο αυτό ενδιαφέρον για τη μάθηση παρατηρείται από τους μαθητές αυτούς διότι τα ενδιαφέροντα και τα κίνητρα τους δεν είναι προσανατολισμένα προς τη κατεύθυνση της μάθησης αλλά τείνουν στη κατεύθυνση της όσο πιο γρήγορης οικονομικής τους ανεξαρτησίας από το οικογενειακό τους περιβάλλον.

Με τον όρο «προσανατολισμό» αναφερόμαστε σε όλες τις αξίες, στάσεις και συμπεριφορές τις οποίες έχει αποκτήσει το άτομο κατά τη διαδικασία κοινωνικοποίησης του από τους «σημαντικούς άλλους» του ευρύτερου κοινωνικού τους περιβάλλοντος, οικογένεια, συνομήλικοι, συγγενείς. Οι αξίες αυτές είναι διαφορετικές από τις αξίες του σχολείου, με αποτέλεσμα τα παιδιά αυτά να μην διαθέτουν, ούτε αυξημένο εκπαιδευτικό κεφάλαιο, ούτε όμως και καλλιεργημένη γλώσσα που είναι απαραίτητη προϋπόθεση για τη σχολική τους επιτυχία.

Γι' αυτό και τα άτομα αυτά οδηγούνται συχνά σε εκπαιδευτικές επιλογές στις οποίες, οι «κακές» σχολικές επιδόσεις τους και το χαμηλό μορφωτικό τους επίπεδο, να μη θεωρούνται ανασταλτικός παράγοντας στην εκπαιδευτική τους πορεία. Οι εκπαιδευτικές τους επιλογές είναι τέτοιες ώστε να τους εφοδιάζουν με τα κατάλληλα προσόντα, δεξιότητες και εξειδικευμένες γνώσεις, τα οποία συμβάλλουν στη γρήγορη και άμεση απορρόφηση τους από την αγορά εργασίας, ικανοποιώντας παράλληλα όμως και τα επαγγελματικά τους κίνητρα για τη πολυπόθητη οικονομική τους ανεξαρτησία.

Τα κίνητρα που διαθέτει ένα άτομο έχουν σχέση με το προσανατολισμό που έχει τελικά λάβει από το κοινωνικό του περιβάλλον (Καζάκη, 2004). Τόσο το κοινωνικό του επίπεδο, όσο και το μορφωτικό του, παίζουν εξίσου σημαντικό ρόλο στις εκπαιδευτικές και μαθησιακές του επιλογές, καθώς συνδέονται με την υιοθέτηση συγκεκριμένων απόψεων, προσδοκιών, αξιών, συμπεριφορών, στάσεων, αλλά και κινήτρων που διαθέτει το άτομο. Οι εκπαιδευτικές τους

επιλογές πρέπει να είναι τέτοιες, ώστε να οδηγούνται στη συνέχιση των κατώτατων επαγγελμάτων των ασκούμενων από τους γονείς τους, τα οποία σχετίζονται με συγκεκριμένα επαγγελματικά κίνητρα. Αυτό παρατηρείτε διότι τα άτομα αυτά γαλουχούνται με τη πεποίθηση ότι έχουν λιγότερες δυνατότητες και πιθανότητες κοινωνικής κινητικότητας, αλλά και λόγω της μη ενθάρρυνσης τους από το κοινωνικό περιβάλλον τους για τη συνέχιση των σπουδών τους στην ανώτατη εκπαίδευση (Καζάκη, 2004).

Τέλος, σύμφωνα με το Reissmann, (1953, όπ. αναφ. Καζάκη 2004), τα άτομα που προέρχονται από χαμηλά οικονομικά επίπεδα, προτιμούν εργασίες που τους αποφέρουν αρκετά χρήματα, ακόμα κι αν αυτό σημαίνει ότι θα πρέπει να εγκατασταθούν σε άλλη πόλη, από τη πόλη που ζει η οικογένειά τους, αρκεί να επιτύχουν την οικονομική τους ανεξαρτησία. Η φοίτηση σε εκπαιδευτικές δομές όπως, οι ΕΠΑ.Σ ΟΑΕΔ, εξασφαλίζουν άμεσα οικονομικές απολαβές στους εκπαιδευόμενους μέσω του συστήματος της μαθητείας, επιτυγχάνοντας παράλληλα εκτός από τη φοίτηση και την ικανοποίηση των επαγγελματικών κινήτρων που διαθέτουν οι μαθητές και την οικονομική τους ανεξαρτησία από το οικογενειακό τους περιβάλλον εν τέλει.

3.5 Οι παράγοντες που επηρεάζουν την επαγγελματική επιλογή

Συνοψίζοντας τα συμπεράσματα των παραπάνω ερευνών οδηγούμαστε στο συμπέρασμα, ότι η προσωπικότητα του κάθε ανθρώπου εμπεριέχει κληρονομικά χαρακτηριστικά, τα οποία επηρεάζονται από εξωτερικούς παράγοντες, οι οποίοι μπορεί να είναι είτε οικογενειακοί, είτε κοινωνικοί, είτε οικονομικοί είτε ακόμα και μορφωτικοί. Οι πιο σημαντικοί παράγοντες που ακούν επιρροή τελικά στην προσωπικότητα ενός ανθρώπου και με γνώμονα αυτές αποφασίζει τόσο τις εκπαιδευτικές όσο και τις επαγγελματικές διαδρομές που θα ακολουθήσει, με τις τελευταίες να συμβάλλουν και στην επαγγελματική του εξέλιξη μπορούν να θεωρηθούν οι εξής:

- ✓ Οι ικανότητες, οι δεξιότητες, τα ταλέντα και οι κλίσεις
- ✓ Οι πεποιθήσεις, οι προτιμήσεις, οι αξίες και οι προσδοκίες
- ✓ Η κοινωνικότητα, η εργατικότητα, η επιμονή, η υπομονή, η συνέπεια, η αντοχή και η δημιουργικότητα
- ✓ Η κριτική σκέψη, η φιλοσοφία και η στάση ζωής
- ✓ Τα ενδιαφέροντα και τα κίνητρα

Ειδικότερα τα επαγγελματικά ενδιαφέροντα αλλά και τα κίνητρα περιγράφουν στην ουσία τη προσωπικότητα ενός ανθρώπου (Κατσανέβας, 2004). Και το αξιακό σύστημα το οποίο διαθέτει ένα άτομο θεωρείται πολύ σημαντικό στοιχείο στην επαγγελματική του εξέλιξη, καθώς φανερώνει τη γενικότερη φιλοσοφία αλλά και τη στάση ζωής που ενστερνίζεται (Κοσμίδου- Hardy, 2005).

Οι προσδοκίες παίζουν εξίσου σημαντικό ρόλο στην επαγγελματική πορεία που θα ακολουθήσει κάποιος, καθώς αποτελούν τις κινητήριες δυνάμεις που τον ωθούν να πράξει ή να παραλείψει κάτι με συνειδητό ή ασυνείδητο τρόπο, προκειμένου να επιτύχει τους στόχους που έχει θέσει. (Αραβανής, 1988). Τα κίνητρα μπορεί να είναι είτε εσωτερικά, τα οποία κινητοποιούν το άτομο από μόνο του να προβεί ή να παραλείψει μια πράξη χωρίς εξωτερική συνέπεια, είτε εξωτερικά που κινητοποιούν το άτομο εξαιτίας εξωτερικών αμοιβών.

Σύμφωνα με τη Βίκη, (2002) πλήθος εμπειρικών ερευνών έχουν αναδείξει ως τα πιο σημαντικά επαγγελματικά κίνητρα τα εξής:

- ✓ Οι αποδοχές και οικονομικές αμοιβές
- ✓ Τα ενδιαφέροντα
- ✓ Οι κλίσεις, οι ικανότητες και οι δεξιότητες του ατόμου
- ✓ Το κύρος της εργασίας
- ✓ Οι συνθήκες εργασίας
- ✓ Η ασφάλεια και η μονιμότητα
- ✓ Ο τομέας εργασίας (ιδιωτικός και δημόσιος) καθώς και
- ✓ Ο ελεύθερος χρόνος, οι διακοπές, οι άδειες που συνδέονται με την ατομική ζωή

Οι ατομικές προτιμήσεις, όπως και οι φιλοδοξίες ενδέχεται να επηρεάσουν άμεσα το άτομο τόσο για τις εκπαιδευτικές, όσο και για τις επαγγελματικές διαδρομές που πρόκειται να ακολουθήσει. (Δημάκη, Καμινιωτάκη, Κωστάκη, Τσούρτη & Ψαράκης, 2004).

Αναμφίβολα έναν νευραλγικό ρόλο διαδραματίζει, η επιρροή που ασκεί το οικογενειακό περιβάλλον στη κρίσιμη απόφαση, για το ποια εκπαιδευτική πορεία θα ακολουθήσουν τα παιδιά τους αλλά και γενικότερα στην επαγγελματική τους σταδιοδρομία. Ορισμένοι γονείς μάλιστα θεωρούν πως τα παιδιά τους οφείλουν να ακολουθούν το δικό τους επάγγελμα ή τη δική τους επιχειρηματική δραστηριότητα, καθώς το επάγγελμα των γονέων ή μια υπάρχουσα

οικογενειακή επιχείρηση, φαντάζει συχνά μια ενδιαφέρουσα προοπτική για το επαγγελματικό μέλλον των παιδιών τους. (Κατσανέβας, 2004).

Το κοινωνικοοικονομικό υπόβαθρο της οικογένειας είναι ένας ακόμη πολύ σημαντικός παράγοντας, που ασκεί επιρροή στην επαγγελματική ανάπτυξη ενός παιδιού. Οι γονείς ασκούν επιρροή στα παιδιά τους διαμέσω της αλληλεπίδρασης που αναπτύσσεται ανάμεσά τους, συμβάλλοντας στη διαμόρφωση των επαγγελματικών τους προτύπων, καθώς οι ίδιοι οι γονείς αποτελούν πρότυπα για εκείνα. Οι συνθήκες εργασίας, η οικονομική κατάσταση αλλά και οι εμπειρίες των γονέων τους συμβάλλουν στη δημιουργία των επαγγελματικών τους προτύπων. Το ωράριο εργασίας, η ανεργία, η οικονομική σταθερότητα και ασφάλεια επιδρούν καθοριστικά στην επαγγελματική και εκπαιδευτική επιλογή. Τα γονεϊκά πρότυπα παίζουν επίσης σημαντικό ρόλο στη διαμόρφωση και των επαγγελματικών κινήτρων, καθώς και του αξιακού συστήματος που διαμορφώνει εν τέλει το άτομο στη ζωή του (Christopoulou & Kounenou, 2012).

Σημαντικοί παράγοντες που ασκούν επιρροή στην επαγγελματική πορεία του ατόμου, θεωρούνται επίσης στοιχεία όπως:

- ✓ Το φύλο
- ✓ Η σωματική διάπλαση

Στη διαπίστωση αυτή οδηγούμαστε, αν σκεφτούμε πως ένα αδύναμο άτομο δεν μπορεί να εργάζεται σε ένα επάγγελμα το οποίο απαιτεί τόσο μυϊκή δύναμη, όσο και σωματική διάπλαση. Υπάρχουν ακόμη επαγγέλματα τα οποία θεωρούνται «αντρικά» ή και το αντίστροφο, παρ' όλο που τα τελευταία χρόνια η πεποίθηση αυτή ολοένα και πιο πολύ τείνει να εξαλειφθεί. Οι στερεοτυπικές αντιλήψεις σχετικά με το φύλο, δεν φαίνεται να αφήνουν ανεπηρέαστες τις επαγγελματικές και εκπαιδευτικές πορείες που πρόκειται να χαράξει κάποιος. Με το φύλο προκαθορίζονται οι κλίσεις, οι επιθυμίες και τα διαφορετικά ενδιαφέροντα. Έτσι, παρατηρούμε ότι τα κορίτσια ενδιαφέρονται για επαγγέλματα προσφοράς υπηρεσιών, σε αντίθεση με τα αγόρια που ενδιαφέρονται για επαγγέλματα που τους προδίδουν δύναμη, χρήματα και εξουσία (Μάνου & Μάνου, 2003).

Βασικό παράγοντα στην επαγγελματική πορεία που θα ακολουθήσει το άτομο, παίζει και η αυτογνωσία, την οποία έχει προηγουμένως πραγματοποιήσει το ίδιο το άτομο, το «γνώθι σ' αυτόν». Με τον όρο «αυτογνωσία» εννοούμε, το σύνολο όλων εκείνων των πεποιθήσεων αλλά και των στάσεων που διαμορφώνει το ίδιο το άτομο για τον εαυτό του και οι οποίες

εμπεριέχουν διάφορες αυτό-αξιολογήσεις καθώς και τάσεις συμπεριφοράς. Ένα ικανοποιητικό επίπεδο αυτογνωσίας, φανερώνει ότι το άτομο έχει επαρκή γνώση των πραγματικών ενδιαφερόντων του, κλίσεων, προτιμήσεων, ταλέντων αλλά και δυνατοτήτων του και γι' αυτό είναι σε θέση, μετά από κατάλληλη πληροφόρηση για τα επαγγέλματα, να προχωράει στην αναζήτηση εκείνου του επαγγέλματος το οποίο το αντιπροσωπεύει και το εκφράζει καλύτερα. *«Ο έφηβος καλείται να αποκτήσει σαφή εικόνα του ποιος είναι, τι θέλει στη ζωή και τι μπορεί να κάνει, ώστε να μπορέσει να απαντήσει σε κρίσιμα ερωτήματα σχετικά με την εκπαιδευτική αλλά και επαγγελματική του πορεία»* (Κατσανέβης, 2004).

Τέλος, σημαντικοί παράγοντες που επηρεάζουν την επαγγελματική διαδρομή αλλά και την επαγγελματική σταδιοδρομία του ατόμου αργότερα, θεωρούνται ακόμη οι εξής:

- ✓ Το εκπαιδευτικό κεφάλαιο και το μορφωτικό επίπεδο
- ✓ Η εργασιακή εμπειρία
- ✓ Η αγορά εργασίας και οι προοπτικές της
- ✓ Η δυνατότητα πρόσβασης σε κάποια επαγγέλματα και το γόητρο των επαγγελματιών αυτών.
- ✓ Το επίπεδο της επαγγελματικής εξέλιξης στο οποίο μπορεί να φτάσει το κάθε άτομο και το οποίο εξαρτάται από τις επιδόσεις, τη θέληση και τη προσπάθεια που καταβάλλει.

3.6 Η σύνδεση της τουριστικής επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης με την αγορά εργασίας

Η τεχνολογική πρόοδος που συντελέστηκε τα τελευταία χρόνια και στην Ελλάδα, άλλαξε άρδην τον τρόπο ζωής των Ελλήνων, τη δομή καθώς και τα μοντέλα εργασίας (Τζεκίνας, 2003). Ξεπήδησαν νέες σύγχρονες επαγγελματικές ειδικότητες, θεωρήθηκαν παρωχημένες κάποιες παλιότερες επαγγελματικές δεξιότητες και ικανότητες στους εργαζόμενους γενικά, και ειδικότερα στους εργαζόμενους του τουριστικού κλάδου.

Η Μπαλιώτη, (1996) αναφέρει ότι παρατηρείται μια αυξητική τάση στον αριθμό αυτών που επιλέγουν την επαγγελματική εκπαίδευση και κατάρτιση, γεγονός το οποίο αποδίδεται στην αλλαγή της ελληνικής νοοτροπίας σχετικά με την επαγγελματική εκπαίδευση, η οποία θεωρείται πλέον ότι οδηγεί πιο εύκολα στην εξεύρεση εργασίας.

Η Φραγκουδάκη, (1985) επίσης αναφέρει ότι η επένδυση στην εκπαίδευση θεωρείται η πιο σημαντική πηγή πλούτου που μπορεί να διαθέτει για την οικονομική της ανάπτυξη μια χώρα, διότι η επένδυση αυτή σχετίζεται άμεσα με τη ποσότητα και τη ποιότητα των δεξιοτήτων και ικανοτήτων που το εργατικό της δυναμικό θα διαθέτει. Συνεπάγεται λοιπόν, ότι η επένδυση στην εκπαίδευση οδηγεί κατ' επέκταση σε απόκτηση δεξιοτήτων, γνώσεων και ικανοτήτων των εκπαιδευομένων. Στην ουσία πρόκειται για επένδυση σε ανθρώπινο κεφάλαιο, το οποίο θα εμπλουτίσει αλλά και θα στελεχώσει τελικά το εργατικό δυναμικό της χώρας, όντας ικανό να ανταπεξέλθει στις όποιες συνθήκες και δυσκολίες θα αντιμετωπίσει.

Έρευνες που πραγματοποιήθηκαν σε πολλές χώρες, ανάμεσά τους και η Ελλάδα, δείχνουν ότι το παραδοσιακό μοντέλο των εργαζομένων, όπως το γνωρίζαμε τόσα χρόνια, με τα τυπικά μορφωτικά προσόντα, που διέθετε μόνο τις βασικές επαγγελματικές δεξιότητες και καθίστατο όμως ικανό να εξασφαλίσει μια σταθερή εργασιακή δραστηριότητα, *έχει αλλάξει ανεπιστρεπτί*, όπως επισημαίνει και ο Bell, (1974).

Στη σύγχρονη εποχή, οι εργαζόμενοι οφείλουν να είναι πιο ευέλικτοι. Θα χρειαστεί πολλές φορές να αλλάξουν αντικείμενο εργασίας ή θα χρειαστεί ακόμη και να εξειδικευτούν στα αντικείμενα του πεδίου σπουδών τους, ώστε να είναι σε θέση να παραμείνουν στον εργασιακό στίβο. Όπως επισημαίνει κι ο Κασσωτάκης, (2003) *«Η σημειωμένη απαξίωση των επαγγελματικών γνώσεων, ωθεί στη συνεχή αντικατάσταση από νέες, ώστε να αυξηθεί η πιθανότητα της μέσης διάρκειας της ενεργούς απασχόλησης»*.

Στις αλλαγές που επέφερε η ραγδαία ανάπτυξη της τεχνολογίας, τόσο στη σύνθεση, στη μορφή, στο είδος των επαγγελμάτων και των ειδικοτήτων όσο και στις συνθήκες εργασίας, αναφέρθηκε και ο Κατσανέβας, (2004). Οι εργαζόμενοι θα κληθούν ν' αλλάξουν επάγγελμα ή ειδικότητα πολλές φορές κατά τη διάρκεια της εργασιακής τους ζωής. Όσοι δε, ανανεώνουν τις γνώσεις τους, έχουν μεγαλύτερες προοπτικές απασχόλησης και υψηλών εισοδημάτων. Η γνώση ξένων γλωσσών καθώς και η εξοικείωση με τους Η/Υ θα αποτελούν βασικό οπλοστάσιο για τους εργαζόμενους του μέλλοντος. Το μεγαλύτερο κεφάλαιο της εποχής μας δεν θα είναι άλλο από τη γνώση. Τη γνώση με τη γενικότερη μορφή της αλλά και τις εξειδικεύσεις της.

Έτσι λοιπόν η εκπαίδευση, αρχίζει να διαδραματίζει έναν πολύ διαφορετικό ρόλο, από αυτόν που γνωρίζαμε. Όπως αναφέρουν ο Σαραγάς Γ., Παπάνης, Ε., Γιαβρίμης, Π., Ρουμελιώτου, Μ., (2007) *«Η εκπαίδευση αναλαμβάνει ένα αναβαθμισμένο ρόλο, καθώς τα άτομα θα πρέπει να εκπαιδεύονται σε όλη τους τη ζωή»*. Η θέσπιση της Δια Βίου Μάθησης και Κατάρτισης, αναδεικνύει τη σπουδαιότητα του ρόλου της εκπαίδευσης, καθώς συμβάλλει τόσο στην άμεση

επαγγελματική αποκατάσταση των ατόμων, όσο και στην προώθηση νέων δεξιοτήτων και ικανοτήτων. Επιπλέον διαμέσου αυτής τα άτομα επιτυγχάνουν την επικαιροποίηση των ήδη κερτημένων γνώσεων τους, αποκτώντας μεγαλύτερη εξειδίκευση, κάτι που δίνει την δυνατότητα στα άτομα να μπορούν να ανταπεξέρχονται στις μεταβαλλόμενες ανάγκες της αγοράς εργασίας.

Σύμφωνα με την Καζάκη, (2004) σκοπός της εκπαίδευσης σήμερα είναι η προετοιμασία για τη ζωή. Άποψη που έρχεται σε συμφωνία με το ότι η γνώση δεν είναι πεπερασμένη κατά τη διάρκεια της ζωής μας και όσο θα μεταβάλλεται η τεχνολογία, τόσο θα αυξάνεται και η ανάγκη για διαρκή και δια βίου εκπαίδευση. Γεγονός που μας οδηγεί στο συμπέρασμα ότι τελικά υπάρχει μια δυναμική σχέση ανάμεσα στη γνώση και στην αγορά εργασίας.

Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή σε έρευνα που διεξήγαγε πρόσφατα, διαπίστωσε ο,τι το ποσοστό των αποφοίτων της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης στην Ελλάδα, είναι υψηλότερο από το Μ.Ο. της ευρωπαϊκής ένωσης των 28, ενώ το ποσοστό απορρόφησης αυτών των αποφοίτων από την αγορά εργασίας είναι το χαμηλότερο των χωρών της ευρωπαϊκής ένωσης των 28 (όπ. αναφ. στο «*Alpha bank: Σύνδεση εκπαιδευτικού συστήματος με ανάγκες της αγοράς εργασίας*», 2019).

Συγκεκριμένα, το ποσοστό των νέων ηλικίας 30-34 ετών πανεπιστημιακής εκπαίδευσης ανήλθε στο 44,3% το 2018 από το 26,6% το 2009, υπερβαίνοντας το αντίστοιχο της ευρωπαϊκής ένωσης, όπου το 2018 ήταν στο 40,7%. Από την άλλη πλευρά, το ποσοστό απορρόφησης των πτυχιούχων της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης έως 34 ετών το 2018, κυμάνθηκε στο 59%, μειωμένο σε σύγκριση με το 2009 που κυμαίνονταν στο 68,1% και πολύ χαμηλότερο από το αντίστοιχο της ευρωπαϊκής ένωσης το 2018, που διαμορφώθηκε στο 85,5%.

Χαρακτηριστική είναι η διαπίστωση της έρευνας που πραγματοποίησαν οι Χαλικιά & Κιτσαρά (2016) ότι, «*ένας στους τρεις έλληνες πτυχιούχους ανώτατων και ανώτερων σχολών, πλήττονται έντονα πλέον από την ανεργία, με το ποσοστό αυτό να είναι υπερδιπλάσιο από το μέσο όρο της Ε.Ε. και όσο υψηλότερο είναι το επίπεδο εκπαίδευσης, τόσο μεγαλύτεροι είναι και οι δείκτες της ανεργίας τους.*»

Επίσης σύμφωνα με έρευνα της Cedefop, (2018, όπ. αναφ. στο «*Alpha bank: Σύνδεση εκπαιδευτικού συστήματος με ανάγκες της αγοράς εργασίας*», 2019), εκτιμάται ότι μέχρι το 2030 η αγορά εργασίας στην Ελλάδα θα έχει υπερπληθώρα πτυχιούχων, οι οποίοι θα αποτελούν εργατικό δυναμικό υψηλής εξειδίκευσης, αλλά έλλειψη αποφοίτων επαγγελματικών σχολών.

Ενδεικτικά, από το σύνολο των εκπαιδευόμενων στην επαγγελματική εκπαίδευση, μόνο το 28,8% εγγράφηκε στην μετα-δευτεροβάθμια εκπαίδευση το 2017, όταν το αντίστοιχο ποσοστό στην ευρωπαϊκή ένωση των 28 ανέρχονταν στο 47,8%. Επιπλέον, το ποσοστό απορρόφησης όσων τελικά αποφοίτησαν από την επαγγελματική εκπαίδευση αυξήθηκε σε 50,5% το 2017, από 37,5% που ήταν το 2013. Αυτό επισημαίνει την σπουδαιότητα της επαγγελματικής εκπαίδευσης και την ανάγκη να αναβαθμιστεί ο ρόλος της, ώστε να δημιουργηθούν κίνητρα σε νέους σπουδαστές να εγγραφούν σε σχετικά προγράμματα σπουδών, καθώς φαίνεται να επιτυγχάνει τελικά τη διασύνδεση της εκπαίδευσης με τις πραγματικές ανάγκες της αγοράς εργασίας.

Όλα τα παραπάνω ενισχύουν την άποψη, ότι η επαγγελματική εκπαίδευση δίνει τη δυνατότητα στους εκπαιδευόμενους να αποκτήσουν βασικές τεχνικές αλλά και επαγγελματικές γνώσεις, αναπτύσσοντας παράλληλα δεξιότητες που θα τους βοηθήσουν να ενταχθούν, όσο πιο γρήγορα και άμεσα στην αγορά εργασίας (Παπαθεοδοσίου, Φραγκόπουλος & Κωστάκης, 1990).

Οι απόφοιτοι λοιπόν, θα είναι σε θέση να απασχοληθούν με επιτυχία στο τουριστικό κλάδο. Η επιτυχημένη ενασχόληση των μαθητευομένων στο κλάδο σπουδών τους, συμβάλλει τόσο στη ποιοτική, όσο και στην ποσοτική ανάπτυξη της χώρας, όπως αναφέρεται και στη θεωρία του ανθρώπινου κεφαλαίου.

Τα ίδια ισχύουν και για τη φοίτηση στα ΙΕΚ, σε οποιοδήποτε Υπουργείο κι αν εντάσσονται, αφού διδάσκονται επιστημονικές, τεχνικές, επαγγελματικές αλλά και πρακτικές γνώσεις, καθώς επίσης καλλιεργούνται και δεξιότητες, που βοηθούν τόσο στην επαγγελματική ένταξη των καταρτιζομένων στην αγορά εργασίας, όσο και στις αυξημένες απαιτήσεις που έχει αυτή. Για το λόγο αυτό, οι καταρτιζόμενοι δεν είναι μόνο απόφοιτοι επαγγελματικού ή Γενικού Λυκείου, αλλά και απόφοιτοι της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης που πλήττονται έντονα από την ανεργία και επιθυμούν να αποκτήσουν κάποια κατάρτιση. Όπως ανέφεραν χαρακτηριστικά κάποιοι εξ' αυτών, *«ένα πτυχίο ΙΕΚ έχει πολύ περισσότερες προοπτικές απ' ο, τι φαντάζεται κάποιος»*, καθώς στην Ελλάδα διαπιστώνουμε ότι οι δουλειές που συνεχίζουν να προσφέρουν ευκαιρίες για αποκατάσταση, είναι αυτές των τουριστικών ειδικοτήτων.

Σύμφωνα με άρθρο του Λακάσα, (2016) πάνω από 63.000 σπουδαστές φοιτούν κάθε χρόνο στην επαγγελματική κατάρτιση (ΙΕΚ) της χώρας, με τη ζήτηση να αυξάνεται συνεχώς. Πιο δημοφιλείς ειδικότητες φαίνεται να θεωρούνται αυτές: της μαγειρικής τέχνης, της αρτοποιίας-ζαχαροπλαστικής και των τουριστικών επιχειρήσεων. Σημαντική αυξητική τάση ως προς την επιλογή των καταρτιζομένων φαίνεται να σημειώνουν όμως και ειδικότητες που ανήκουν στο

χώρο της ευεξίας και της παροχής υπηρεσιών όπως: η κομμωτική τέχνη, η αισθητική, ο καλλωπισμός νυχιών και ποδολογίας, καθώς συνδέονται και αυτές έμμεσα με τον τουριστικό τομέα.

Η άμεση επαγγελματική αποκατάσταση και η σύνδεση των τουριστικών ειδικοτήτων με τη τουριστική αγορά, αποτελεί αδιαμφισβήτητα έναν από τους σημαντικούς παράγοντες που οι εκπαιδευόμενοι επιλέγουν το τουριστικό κλάδο για την εκπαίδευση και την κατάρτισή τους.

Οι εκπαιδευτικές και επαγγελματικές επιλογές είναι καίριας σημασίας και προϋποθέτουν δύο πράγματα. Πρώτον, ότι το άτομο θα έχει κάνει την αυτογνωσία του, για το τι πραγματικά του ταιριάζει επαγγελματικά και όχι τι νομίζει το ίδιο ότι του ταιριάζει, με γνώμονα πάντα τα ταλέντα, τις κλίσεις, τις προτιμήσεις του, τις δεξιότητες του, τις ικανότητες του και τα εργασιακά του κίνητρα. Και δεύτερον, αφού το άτομο αποκτήσει τον αναγκαίο βαθμό αυτογνωσίας, κρίνεται απαραίτητη η γνώση του οικονομικού περιβάλλοντος και η πληροφόρηση του από αξιόπιστες έγκυρες πηγές και φορείς σχετικά με τις επαγγελματικές προοπτικές αλλά και τις τάσεις των επαγγελμάτων που το ενδιαφέρουν. Οι προοπτικές αυτές μπορεί να είναι, είτε θετικές για τα ανερχόμενα επαγγέλματα, είτε αρνητικές για τα κορεσμένα επαγγέλματα.

Στη χώρα μας, ο φορέας που είναι αρμόδιος για τη συνολική ενημέρωση και πληροφόρηση των επαγγελμάτων, τις τάσεις, τις προοπτικές, την αγορά εργασίας και τη συμβουλευτική καριέρας, είναι ο ΟΑΕΔ, ο οποίος σε τακτά χρονικά διαστήματα διενεργεί εμπειρικές έρευνες. Το 2015 παρουσιάστηκαν σε ημερίδα, τα συμπεράσματα εμπειρικής έρευνας που πραγματοποίησε ο φορέας, με δείγμα απόφοιτους των ΕΠΑΣ ΟΑΕΔ Μαθητείας κατά τα έτη 2012, 2013 και 2014. Τα συμπεράσματα έδειξαν τα εξής:

Ηλικία Φοίτησης: Το 68% των μαθητών εγγράφονται στις ΕΠΑΣ μετά τα 18 έτη τους και εφόσον πρώτα έχουν ολοκληρώσει σπουδές σε άλλη βαθμίδα.

Πρακτική άσκηση: 9 στους 10 μαθητές πραγματοποίησαν τη πρακτική τους άσκηση κατά τη διάρκεια της φοίτησης τους στις ΕΠΑΣ Μαθητείας, σε συναφές αντικείμενα με την ειδικότητα των σπουδών τους. Ο τομέας πρακτικής άσκησης ήταν τόσο στο δημόσιο όσο και στον ιδιωτικό χώρο, σε επιχειρήσεις που βρίσκονται στις τοπικές κοινωνίες στις οποίες υπάρχουν και οι έδρες των ΕΠΑΣ Μαθητείας.

Εργασιακή κατάσταση: 1 στους 2 απόφοιτους εργάζονταν κατά το χρονικό διάστημα που πραγματοποιήθηκε η έρευνα σε ποσοστό 47%. Το 87,7% δήλωσε ότι δεν παρέμεινε στη θέση

στην οποία έκανε τη πρακτική του άσκηση, ενώ το 50% των αποφοίτων κατάφεραν να βρουν εργασία σε διάστημα έως 6 μήνες από τη περάτωση των σπουδών τους από τις ΕΠΑΣ Μαθητείας. Επίσης οι απόφοιτοι δήλωσαν ότι «τα τυπικά και ουσιαστικά προσόντα με τα οποία τους εφοδίασαν οι σπουδές τους στις ΕΠΑΣ Μαθητείας, αποτελούσαν το λόγο που βρήκαν εύκολα εργασία».

Ειδικότητα: 2 στους 10 απόφοιτους εργάζονταν στην ειδικότητα τους, ενώ το 70% αυτών εργάζονταν στην ειδικότητα τους για χρονικό διάστημα μεγαλύτερο του ενός έτους. Όσοι απόφοιτοι δεν εργάζονταν στην ειδικότητα τους αλλά σε άλλο αντικείμενο ανέφεραν ως κύριο λόγο την οικονομική κρίση. Ακόμη πιο σημαντικό στοιχείο είναι ότι 1 στους 5 απόφοιτους που εργάζονταν στην ειδικότητα του ήταν αυτοαπασχολούμενος, ενώ το 83,6% εργάζονταν με εξαρτημένη σχέση εργασίας.

Άμεση και σταθερή αποκατάσταση: Σύμφωνα με τα τελευταία επίσημα δημοσιευμένα στοιχεία του ΟΑΕΔ φαίνεται, το ποσοστό των αποφοίτων που βρίσκουν εργασία μετά το πέρας των σπουδών τους από τις σχολές του ΟΑΕΔ και σε διάστημα έως 12 μήνες, να παραμένει υψηλό σε σύγκριση με τη προηγούμενη έρευνα του 2015 και να ανέρχεται στο 56% για το σύνολο των αποφοίτων.

Πιο συγκεκριμένα, σύμφωνα με τα στοιχεία αυτά, το 36% περίπου βρίσκει εργασία στον αντικείμενο του αμέσως μετά την αποφοίτηση του από τις ΕΠΑΣ Μαθητείας, το 14% βρίσκει εργασία σε διάστημα από 2 έως 6 μήνες μετά την ολοκλήρωση των σπουδών τους, ενώ μόλις το 6% εισέρχεται στην αγορά εργασίας σε διάστημα από 7 έως 12 μήνες μετά την αποφοίτησή του. Με βάση τα στοιχεία του οργανισμού, οι μαθητές σε πολλές περιπτώσεις συνεχίζουν να εργάζονται στις επιχειρήσεις που έκαναν τη πρακτική τους, ως εργατικό δυναμικό των επιχειρήσεων αυτών πλέον, ενώ όσοι εργάζονται, απασχολούνται στο ίδιο αντικείμενο και δεν αλλάζουν επαγγελματική πορεία τα επόμενα χρόνια σε ποσοστό που κυμαίνεται από 65% έως 70%.

Ειδικότητες με υψηλά ποσοστά πρόσβασης στην απασχόληση: Σύμφωνα με τις πρόσφατες δειγματοληπτικές έρευνες του ΟΑΕΔ, που έλαβαν μέρος στις εκπαιδευτικές του δομές σε διαφορετικές περιφέρειες της χώρας, υψηλά ποσοστά απορρόφησης από την αγορά εργασίας παρουσιάζουν ειδικότητες που σχετίζονται με το τουριστικό τομέα. Στη κορυφή φαίνεται να βρίσκεται η ειδικότητα της αρτοποιίας-ζαχαροπλαστικής και να έπονται αυτή της μαγειρικής τέχνης και των τουριστικών επιχειρήσεων. (όπ. αναφ. στο «ΟΑΕΔ: Ενισχύεται ο θεσμός της Μαθητείας», 2019).

Όπως αναφέρει και ο Διοικητής του ΟΑΕΔ κος Πρωτοψάλτης, «στόχος των σχολών του ΟΑΕΔ είναι η επένδυση σε μια ποιοτική μαθητεία και κατάρτιση, μέσω δράσεων που θα στοχεύουν στη συνολική αναβάθμιση τόσο των προγραμμάτων όσο στην εξασφάλιση επαγγελματικής επιτυχίας για τους εκπαιδευόμενους» (όπ. αναφ. στο «ΟΑΕΔ: Ενισχύεται ο θεσμός της Μαθητείας», 2019).

Σε μια χώρα με τόσο υψηλά ποσοστά ανεργίας όπως η Ελλάδα, ο θεσμός της επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης, αποτελεί για τους νέους πολλές φορές διέξοδο από την ανεργία, προσφέροντας μια σημαντική προοπτική για την αύξηση της απασχόλησης τους και τη σύνδεση των σπουδών τους με τις πραγματικές ανάγκες της αγοράς εργασίας. Επίσης δίνει τη δυνατότητα στους αποφοίτους, να έχουν μεγαλύτερη κινητικότητα μεταξύ των διαφορετικών επαγγελμάτων, λόγω των ειδικοτήτων που σπουδάζουν, πράγμα απαραίτητο σε μια εποχή ταχύτατων εξελίξεων. Οι εκπαιδευτικές αυτές μονάδες επιδιώκουν να επιτύχουν αυτή την αντιστοίχιση της προσφοράς με τη ζήτησης.

Τον Απρίλιο του 2001, ολοκληρώθηκε υπό την αιγίδα του Πανεπιστημίου Πειραιά και του ΟΑΕΔ μια ακόμη εμπειρική έρευνα, με τίτλο «Επαγγέλματα του παρελθόντος και του μέλλοντος», που αφορούσε τις προοπτικές της απασχόλησης, τις τάσεις στην αγορά εργασίας καθώς και το προσδιορισμό της ζήτησης ειδικοτήτων στις 13 περιφέρειες της χώρας μελλοντικά. Στην εμπειρική αυτή έρευνα χρησιμοποιήθηκαν 1200 ερωτηματολόγια, ενώ οι αρνητικές ή θετικές προοπτικές των επαγγελμάτων προέκυψαν με βάση τις προβλέψεις του ισοζυγίου της ζήτησης και της προσφοράς που παρουσίαζαν τα επαγγέλματα στην αγορά εργασίας. Προβλέψεις που προέκυψαν μετά από ειδική πολύχρονη πρωτογενή έρευνα και προσπάθησαν να καταγράψουν όσα νέα επαγγέλματα και ειδικότητες θα παρουσίαζαν αυξημένη ζήτηση θέσεων στην ελληνική πραγματικότητα τα επόμενα 10 χρόνια. (Κατσανέβας, 2004). Τα αποτελέσματα της έρευνας αυτής έδειξαν τα εξής:

- ❖ Το πρόβλημα των ανισορροπιών ανάμεσα στη ζήτηση και στη προσφορά εργασίας φαίνεται να παρουσιάζεται διότι μέχρι τα μέσα της δεκαετίας του 1990, δεν είχαν γίνει σοβαρές έρευνες για τις προοπτικές και τις τάσεις των επαγγελμάτων στην αγορά εργασίας καθώς και για το ισοζύγιο της προσφοράς και της ζήτησης των επαγγελμάτων στη χώρα μας. Η χαρτογράφηση των αναγκών της αγοράς, ελάχιστα ενδιέφερε μέχρι πρόσφατα την εκπαίδευση και την απασχόληση.

- ❖ Το ελληνικό εκπαιδευτικό σύστημα συνεχίζει να μην ανταποκρίνεται επαρκώς στις σύγχρονες ανάγκες και τάσεις της αγοράς εργασίας. Επιμένει στη παραγωγή περισσότερων απόφοιτων γενικής μόρφωσης και πτυχιούχους πανεπιστημίου, των οποίων οι γνώσεις τους δεν ανταποκρίνονται στις απαιτήσεις της αγοράς εργασίας. Αυτό οφείλεται και στις αξίες της ελληνικής κοινωνίας, που συνεχίζει να θεωρεί τα τεχνικά επαγγέλματα ως παρακατιανά (Κατσανέβας, 2004). Όπως αναφέρει και ο Παλαιοκρασσάς (2008), η επαγγελματική εκπαίδευση και κατάρτιση στην Ελλάδα θεωρείται ως κοινωνικά κατώτερη και αποτελεί πρώτη επιλογή μαθητών που δεν έχουν τη δυνατότητα να ανταπεξέλθουν στις απαιτήσεις της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης. Αντίθετα, υψηλού κύρους εξακολουθούν να θεωρούνται επαγγέλματα όπως του γιατρού ή του δικηγόρου παρόλο τις αρνητικές προοπτικές και το κορεσμό των ειδικοτήτων αυτών.
- ❖ Η δυσάρεστη αυτή πραγματικότητα συμβαίνει διότι οι νέοι επιλέγουν κορεσμένα επαγγέλματα, τα οποία απαιτούν υψηλού επιπέδου ακαδημαϊκές γνώσεις και πολλές φορές δεν τους ταιριάζουν ή δεν μπορούν να ανταπεξέλθουν στις απαιτήσεις τους, οδηγούμενοι στις επιλογές αυτές υπό την επίδραση επιρροών του οικογενειακού περιβάλλοντος. Η επιλογή αυτών των επαγγελμάτων έχει οδυνηρές συνέπειες, αφού το εργασιακό τους μέλλον είναι αβέβαιο ή προβληματικό και εντείνει το σοβαρό πρόβλημα της ανεργίας. Έτσι παρατηρούμε συχνά πτυχιούχους πανεπιστημίων να αναζητούν εργασία σε διαφορετικούς κλάδους από αυτούς των σπουδών τους, οι οποίοι παρουσιάζουν όμως θετικές προοπτικές.
- ❖ Επαγγέλματα που θα συνδέονται με επαγγελματική εκπαίδευση ή με εργασιακή εμπειρία, όπως τα επαγγέλματα των τουριστικών ειδικοτήτων που θα εμπεριέχουν το στοιχείο της εξειδίκευσης, οι προοπτικές θα είναι θετικές ή πολύ θετικές, σε αντίθεση με τα επαγγέλματα κύρους. Σε διεθνή κλίμακα, τα τελευταία πενήντα χρόνια, η συμμετοχή των υπηρεσιών στο σύνολο της οικονομίας αυξάνεται, έχοντας ανάλογο αντίκτυπο και στην απασχόληση στη χώρα μας. Η ανάπτυξη του τομέα των υπηρεσιών στην Ελλάδα είναι ιδιαίτερα σημαντική. Η διαπίστωση αυτή έχει μεγαλύτερη βαρύτητα στους ανερχόμενους οικονομικούς κλάδους στο τομέα των υπηρεσιών, όπως στο κλάδο του τουρισμού, του επισιτισμού, των μεταφορών, των υπηρεσιών υγείας και της αισθητικής. Οι ανερχόμενοι οικονομικοί κλάδοι ανήκουν όλοι στο τριτογενή τομέα.

- ❖ Ο τουριστικός κλάδος περιλαμβάνει εκτός από τις τουριστικές ειδικότητες και ειδικότητες του επισιτισμού και της ψυχαγωγίας. Το ισοζύγιο των τουριστικών επαγγελμάτων θα εμφανίζεται θετικό έως πολύ θετικό στα πλαίσια της άμεσης επιρροής τους στην οικονομία. Αυτή η πραγματικότητα όμως, θα δίνει τη δυνατότητα της άμεσης απορρόφησης από την αγορά εργασίας των αποφοίτων των σχολών αυτών. Πιο συγκεκριμένα, στο τουρισμό θα απασχολούνται πάνω από 25.000 άτομα.
- ❖ Σύμφωνα με τις εκτιμήσεις που είχε κάνει το Ινστιτούτο Τουριστικών Ερευνών και Προβλέψεων για το 2001, προέβλεψε αύξηση της ζήτησης των τουριστικών υπηρεσιών ύψος 8-10% και οι οποίες θα είχαν ως αποτέλεσμα τη παραγωγή του 14% του ΑΕΠ. Επιπλέον, οι περιοχές με υψηλή τουριστική ανάπτυξη παρουσίαζαν και τα μικρότερα ποσοστά ανεργίας κατά τη διάρκεια αυτής της έρευνας. Επαγγέλματα όπως μάγειρας, ζαχαροπλάστης, αρτοποιός, σερβιτόρος, θα εξασφαλίζουν ένα σίγουρο επαγγελματικό μέλλον λόγω των πολύ θετικών προοπτικών (Κατσανέβας, 2004). Αυτό αποδίδεται στις κοινωνικοοικονομικές και πολιτιστικές εξελίξεις που συντελέστηκαν από τη μεταπολεμική περίοδο έως σήμερα και οφείλονταν στην ανάγκη που είχε η κοινωνία για βελτίωση της ποιότητας ζωής και την αυξημένη ζήτηση πολιτιστικών προϊόντων σε συνδυασμό με τη βελτίωση των εισοδημάτων.
- ❖ Αξιοσημείωτη θα είναι βέβαια, η αναγκαία αναβάθμιση της τουριστικής επαγγελματικής εκπαίδευσης που θα προσφέρει τα κατάλληλα εφόδια στους εργαζόμενους και θα τους καθιστά άρτια καταρτιζόμενους, καθώς μόλις το 15% του συνόλου των απασχολούμενων στους κλάδους αυτούς, σύμφωνα με την έρευνα του Κατσανέβα, (2004), είχαν λάβει κάποιας μορφής επαγγελματική εκπαίδευση ή κατάρτιση σε αντίστοιχες ειδικότητες.
- ❖ Η κατάλληλη επαγγελματική εκπαίδευση, η επανεκπαίδευση και η κατάρτιση θα είναι αναγκαία προϋπόθεση για ειδικότητες με ευοίωνες προοπτικές όπως: οι μάγειρες, οι ζαχαροπλάστες, οι αρτοποιοί, οι σερβιτόροι και για κλάδους όπως: ο τουρισμός, η φροντίδα του σώματος, η αισθητική και η κομμωτική. Η εκπαίδευση, η διάθεση συνεχούς ανανέωσης μέσω επανεκπαίδευσης και κατάρτισης, σε συνδυασμό με την εμπειρία, την ικανότητα, την εργατικότητα, τη προθυμία, την επιμέλεια, το ενδιαφέρον,

τα ξεκάθαρα εργασιακά κίνητρα, την αυτογνωσία και σε ορισμένες περιπτώσεις το ταλέντο, θα αποτελούν το ασφαλέστερο όχημα για ικανοποιητική επαγγελματική αποκατάσταση και σταδιοδρομία. Αν σε όλα τα παραπάνω υπολογίσουμε το θετικό ή πολύ θετικό ισοζύγιο που θα έχουν τα επαγγέλματα ή οι ειδικότητες αυτές, τότε οι δυνατότητες εύρεσης εργασίας και οι εξελίξεις θα είναι αναμφίβολα αρκετές.

Σύμφωνα λοιπόν με τα συμπεράσματα της έρευνας αυτής, η επιλογή ενός επαγγέλματος με μέλλον, δε θα συνεπάγεται με βεβαιότητα όμως και επιτυχημένη εργασιακή προοπτική, αν ο ενδιαφερόμενος δε φροντίζει να ανανεώνει συνεχώς τη γνώση του. Η γνώση των σύγχρονων τάσεων της αγοράς εργασίας, είναι απαραίτητη σήμερα αν λάβουμε υπόψη τα υψηλά ποσοστά ανεργίας και τη ταχύτητα με την οποία εξελίσσεται η τεχνολογία. Έτσι, ακόμη κι όσοι θα έχουν επιλέξει κορεσμένα επαγγέλματα, έχοντας κατάλληλη ενημέρωση και γνώση των σύγχρονων τάσεων της αγοράς εργασίας, θα μπορούν να αλλάξουν εγκαίρως επαγγελματική κατεύθυνση και να στραφούν σε ανερχόμενα επαγγέλματα με θετικές προοπτικές. Γι' αυτό η επαγγελματική εκπαίδευση και κατάρτιση, καθώς και η δια βίου μάθηση, θα αποτελούν εφόδια για την απόκτηση και τη διατήρηση της απασχολισιμότητας, μέσω της συνεχής ανανέωσης και του εμπλουτισμού της γνώσης που προσφέρουν. Το μέλλον βέβαια της επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης καθορίζεται και από τις αλλαγές και τις αντίστοιχες ανάγκες που προκύπτουν στα επαγγέλματα καθώς και από τη φύση και το περιεχόμενο της εργασίας.

2^ο ΜΕΡΟΣ

4 ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΑ ΤΗΣ ΕΡΕΥΝΑΣ

4.1 Σχεδιασμός της έρευνας

Η παρούσα εμπειρική έρευνα σκοπό έχει να διερευνήσει και να καταγράψει τους παράγοντες που συμβάλλουν και επηρεάζουν τους απόφοιτους της επαγγελματικής τουριστικής εκπαίδευσης και κατάρτισης να ακολουθούν τη συγκεκριμένη εκπαιδευτική επιλογή, η οποία ταυτόχρονα τους οδηγεί και στην επιλογή των τουριστικών επαγγελμάτων.

Η μεθοδολογία που ακολουθήσαμε στην εμπειρική έρευνα που πραγματοποιήσαμε, ήταν αυτή της ποσοτικής προσέγγισης. Η ποσοτική μας έρευνα έγινε με τη χρήση ενός δομημένου ερωτηματολογίου, καθώς θεωρήσαμε ότι θα διευκόλυνε τα υπό εξέταση ερευνητικά ερωτήματα. Επίσης η χρήση του, μας προσέφερε την δυνατότητα να προσεγγίσουμε ένα ικανοποιητικό δείγμα για τον έλεγχο των ερωτημάτων, βοήθησε τον πληθυσμό-δείγμα να διατηρεί την ανωνυμία του και να είναι πιο ειλικρινής στις απαντήσεις του, ο απαιτούμενος χρόνος από πλευρά μας ήταν λιγότερος για τη συλλογή των δεδομένων και τέλος εξασφάλισε την υψηλή σαφήνεια στη διατύπωση των προς εξέταση ερωτημάτων και τον υψηλό βαθμό αξιοπιστίας.

Εξαιτίας όμως της υγειονομικής κρίσης του Covid-19, που πλήττει τη χώρα μας το τελευταίο χρόνο, οι εκπαιδευτικές δομές σε όλη την Ελλάδα ήταν κλειστές. Το γεγονός αυτό συνέβαλλε ώστε οι συνθήκες πραγματοποίησης της έρευνας να είναι αρκετά δύσκολες ως προς την εύρεση πληθυσμού-δείγμα. Αυτός ήταν και ο πιο σημαντικός λόγος που στην ερευνάς μας δε συμμετείχαν καθόλου εκπαιδευόμενοι από τις δομές του Υπουργείου Τουρισμού, καθώς στο νομό Αιτωλοακαρνανίας δεν υπάρχει κάποια από αυτές.

Το δείγμα μας τελικά προέκυψε με τη μέθοδο της (δειγματοληψίας- χιονοστιβάδας) και ο πληθυσμός-στόχος ήταν τελικά απόφοιτοι μόνο από τις εκπαιδευτικές δομές της δευτεροβάθμιας και μετα-δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης του νομού Αιτωλοακαρνανίας τουριστικών ειδικοτήτων. Πιο συγκεκριμένα, το δείγμα μας ήταν απόφοιτοι των τριών ΔΙΕΚ του Νομού Αιτ/νιας, καθώς και της ΕΠΑΣ ΟΑΕΔ Μαθητείας του Μεσολογγίου. Προκειμένου όμως να μπορέσουμε να διεξάγουμε την εν λόγω έρευνα, ζητήσαμε άδεια από τις διευθύνσεις όλων των εκπαιδευτικών δομών του Νομού που θα συμμετείχαν στην έρευνα μας και οι οποίες μας χορηγήθηκαν μέσω απαντήσεων που λάβαμε με e-mail.

Το ερωτηματολόγιο περιελάμβανε ερωτήσεις κλειστού τύπου και ερωτήσεις με τη χρήση της πεντάβαθμης κλίμακας Likert για να είναι εύκολη και άμεση η απάντηση του από το δείγμα μας. Η δημιουργία του έγινε μέσω της εφαρμογής «*Google Forms*» και στο σύνολό του προωθήθηκε ηλεκτρονικά με τη πολύτιμη βοήθεια συναδέλφων καθηγητών που εργάζονται στις δομές αυτές και επέδειξαν διάθεση συνεργασίας. Συγκεκριμένα, οι συνάδελφοι καθηγητές δέχτηκαν να προωθήσουν το ερωτηματολόγιο με τη χρήση των μέσων κοινωνικής δικτύωσης (mail, Messenger), σε εκπαιδευόμενους τους οι οποίοι είχαν φοιτήσει κατά το παρελθόν στις τουριστικές ειδικότητες των δομών του νομού.

4.2 Ερευνητικά ερωτήματα

Τα ερευνητικά ερωτήματα που θέσαμε προς εξέταση για το σκοπό της παρούσας εργασίας ήταν τα εξής:

- 1. Το κοινωνικό-οικονομικό επίπεδο της οικογένειας αποτελεί παράγοντα που επηρεάζει τους εκπαιδευόμενους, ώστε να επιλέξουν την τουριστική επαγγελματική εκπαίδευση και κατάρτιση;*
- 2. Το εκπαιδευτικό κεφάλαιο που διαθέτουν οι εκπαιδευόμενοι αποτελεί παράγοντα που επηρεάζει τους εκπαιδευόμενους, ώστε να επιλέξουν την τουριστική επαγγελματική εκπαίδευση και κατάρτιση;*
- 3. Η σύνδεση της επαγγελματικής τουριστικής εκπαίδευσης και κατάρτισης με την αγορά εργασίας, αποτελεί παράγοντα που επηρεάζει τους εκπαιδευόμενους στην επιλογή αυτής της εκπαιδευτικής πορείας;*
- 4. Τα επαγγελματικά κίνητρα των εκπαιδευόμενων τους επηρεάζουν, ώστε να επιλέξουν την τουριστική επαγγελματική εκπαίδευση και κατάρτιση;*

4.3 Δομή ερωτηματολογίου

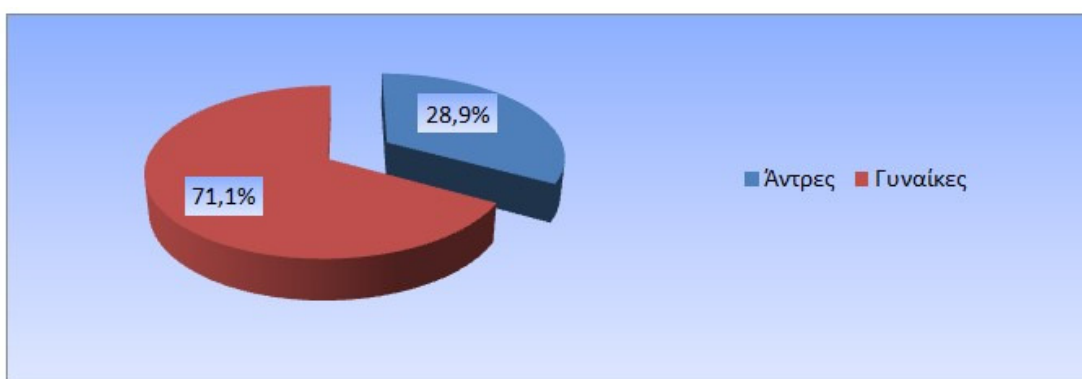
Αρχικά καταγράψαμε τα υπό εξέταση ερευνητικά μας ερωτήματα και με βάση αυτά δημιουργήσαμε το τελικό ερωτηματολόγιο, το οποίο αποτελούνταν από πέντε ενότητες και περιελάμβανε 42 ερωτήσεις.

Η πρώτη ενότητα περιείχε δύο ερωτήσεις (1-2) για τα δημογραφικά στοιχεία των εκπαιδευόμενων: το φύλο και την ηλικία. **Η δεύτερη ενότητα** περιείχε πέντε ερωτήσεις (3-7) αναφορικά με το κοινωνικό-οικονομικό επίπεδο των γονέων τους: το μορφωτικό επίπεδο και το επάγγελμα και των δύο γονέων καθώς και το οικογενειακό εισόδημά τους. **Η τρίτη ενότητα** αποτελούνταν από πέντε ερωτήσεις (8-12) σχετικά με το εκπαιδευτικό κεφάλαιο που διαθέτει ο εκπαιδευόμενος: το μορφωτικό τους επίπεδο, οι σχολικές τους επιδόσεις σε γυμνάσιο και σε λύκειο με «Άριστα» το 20, η γνώση ξένων γλωσσών καθώς και η γνώση Η/Υ. **Η τέταρτη ενότητα** περιελάμβανε δεκαέξι ερωτήσεις (13-28) σχετικά με τη σύνδεση της επαγγελματικής τουριστικής εκπαίδευσης και κατάρτισης με τις πραγματικές ανάγκες των τουριστικών επαγγελμάτων. Και **η πέμπτη ενότητα** περιελάμβανε δεκατέσσερις ερωτήσεις (29-42) αναφορικά με τα επαγγελματικά κίνητρα που επηρέασαν τους εκπαιδευόμενους σε αυτή τους την εκπαιδευτική επιλογή. Τέλος, η στατιστική επεξεργασία των απαντήσεων των ερωτηματολογίων πραγματοποιήθηκε με τη χρήση του προγράμματος SPSS 25 καθώς και με τα υπολογιστικά φύλλα «excel».

5 ΑΝΑΛΥΣΗ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΟΣ

Η στατιστική ανάλυση των αποτελεσμάτων της ποσοτικής μας έρευνας, ακολούθησε τη σειρά στη δομή του ερωτηματολογίου που πραγματοποιήσαμε, με σκοπό τη παρουσίαση τόσο των απαντήσεων που λάβαμε, όσο και την ανάλυση των σημαντικότερων συμπερασμάτων τα οποία προέκυψαν από αυτές.

Σύμφωνα με την ανάλυση των δημογραφικών στοιχείων, προέκυψε ότι το μεγαλύτερο ποσοστό του δείγματος ήταν γυναίκες σε ποσοστό 71,1%, ενώ οι άντρες ήταν μόλις το 28,9%, (Βλέπε πίνακα 1)

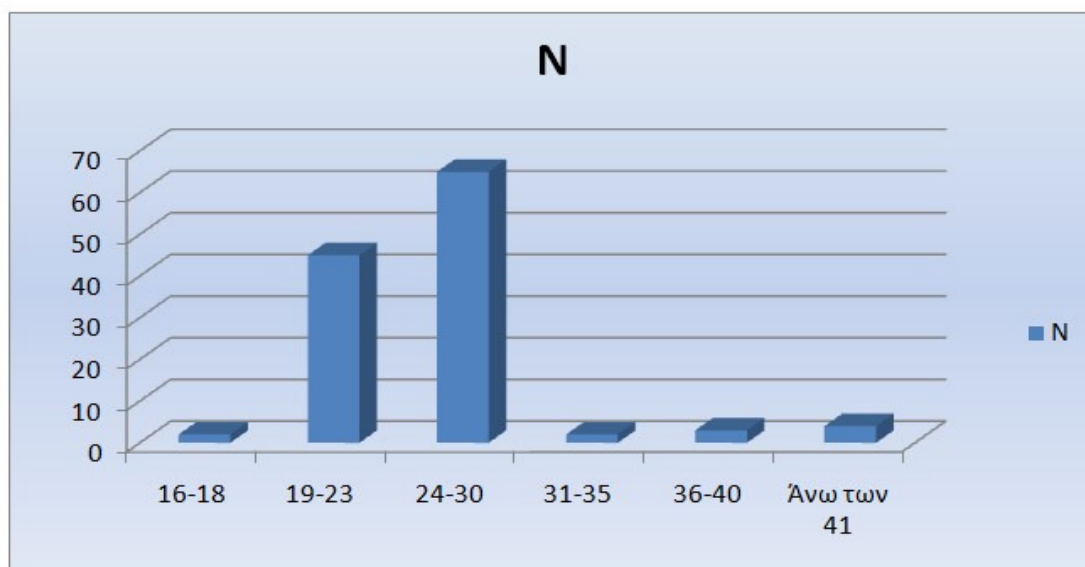

Διάγραμμα 1: Κατανομή των απαντήσεων σε σχέση με το φύλο

Φύλο	N	Ποσοστό (%)
Άντρες	35	28,9
Γυναίκες	86	71,1
Σύνολο	121	100

Πίνακας 1 : Κατανομή των απαντήσεων σε σχέση με το φύλο

Οι ηλικίες του δείγματος κυμάνθηκαν από 16 ετών έως άνω των 41, με τη πλειοψηφία (53,7%) να είναι από 24 έως 30 ετών και η ηλικιακή ομάδα από 19 έως 23 ετών να είναι η αμέσως επόμενη σε ποσοστό (37,1%). Το 92,5% των συμμετεχόντων στην έρευνα άνηκαν σε παραγωγικές ηλικίες (Βλέπε πίνακα 2).

Διάγραμμα 2: Κατανομή των απαντήσεων σε σχέση με την ηλικία

Ηλικία	N	Ποσοστό (%)
16-18	2	1,7
19-23	45	37,1
24-30	65	53,7
31-35	2	1,7
36-40	3	2,5
Άνω των 41	4	3,3
Σύνολο	121	100

Πίνακας 2: Κατανομή των απαντήσεων σε σχέση με την ηλικία

5.1 Το κοινωνικό-οικονομικό επίπεδο της οικογένειας αποτελεί παράγοντα που επηρεάζει τους εκπαιδευόμενους, ώστε να επιλέξουν την τουριστική επαγγελματική εκπαίδευση και κατάρτιση.

Ο πίνακας 3, δείχνει το μορφωτικό επίπεδο των γονέων των εκπαιδευομένων σε 8 κατηγορίες. Τόσο οι πατεράδες (46 άτομα) όσο και οι μητέρες (60 άτομα) στη πλειοψηφία τους, έχουν ολοκληρώσει την υποχρεωτική δευτεροβάθμια εκπαίδευση. μόνις Μόνις το 4,2% των πατεράδων και το 2,5% των μητέρων είναι απόφοιτοι τριτοβάθμιας εκπαίδευσης. Αξιοσημείωτο είναι ότι κοινό επίπεδο εκπαίδευσης, ως κάτοχοι υποχρεωτικής εκπαίδευσης, έχουν οι γονείς 33^{ων} εκπαιδευομένων.

		Επίπεδο Σπουδών Μητέρας							
		ΑΕΙ	Γυμνάσιο	Δημοτικό	Ενιαίο Λύκειο	ΙΕΚ	ΤΕΙ	Τεχνικό Λύκειο	Σύνολο
Επίπεδο Σπουδών Πατέρα	ΑΕΙ	0	0	1	2	0	0	0	3
	Γυμνάσιο	1	10	33	6	1	0	1	46
	Δημοτικό	1	5	16	5	0	0	2	35
	Ενιαίο Λύκειο	0	3	4	6	1	0	0	14
	ΕΠΑ.Σ.	0	2	1	4	0	0	2	9
	ΙΕΚ	0	0	0	4	0	0	0	4
	ΤΕΙ	0	0	0	2	0	0	0	2
	Τεχνικό Λύκειο	0	0	5	0	1	1	1	8
Σύνολο	2	20	60	29	3	1	6	121	

Πίνακας 3: Επίπεδο Σπουδών Πατέρα * Επίπεδο Σπουδών Μητέρας *Crosstabulation*

Ο πίνακας 4, δείχνει το επάγγελμα του πατέρα σε 19 κατηγορίες. Παρατηρούμε ότι το 46,4 % των πατεράδων είναι κυρίως αγρότες ή συνταξιούχοι σε ποσοστό 17,4 %.

Επάγγελμα Πατέρα	N	Ποσοστό (%)
Αγροτικός Τομέας	56	46,4
Κατασκευές, Μεταποίηση κτλ.	18	14,9
Χημεία, Ενέργεια, Τρόφιμα	0	0
Η/Υ, Τηλεπικοινωνίες	2	1,6
Οικονομία, Τράπεζες, Διοίκηση	0	0
Εμπόριο, Δημόσιες Σχέσεις	5	4,2
Νομικά επαγγέλματα	2	1,6
Μεταφορές, Ναυτιλία	2	1,6
Τουρισμός/ Εστίαση	4	3,3
Αθλητισμός	0	0
Μ.Μ.Ε	0	0
Γραφικές Τέχνες	0	0
Υγεία, Πρόνοια, Αισθητική-Κομμωτική	1	0,8
Εκπαίδευση	2	1,6
Στρατιωτικά και Αστυνομικά επαγγέλματα	3	2,5
Εκκλησιαστικά	1	0,8
Οικιακά	1	0,8
Άνεργος	3	2,5
Συνταξιούχος	21	17,4
Σύνολο	121	100

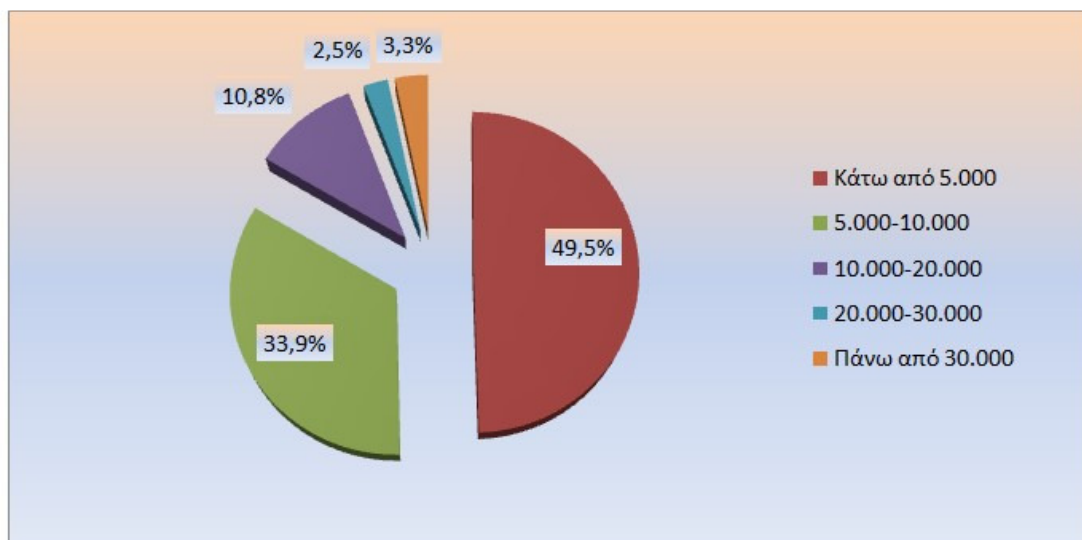
Πίνακας 4: Κατανομή των απαντήσεων σε σχέση με το επάγγελμα του πατέρα

Ο πίνακας 5, δείχνει το επάγγελμα της μητέρας επίσης σε 19 κατηγορίες. Παρατηρούμε ότι το 57% των μητέρων είναι και αυτές αγρότισσες όπως και οι πατεράδες.

Επάγγελμα Μητέρας	N	Ποσοστό (%)
Αγροτικός Τομέας	69	57
Κατασκευές, Μεταποίηση κτλ.	2	1,6
Χημεία, Ενέργεια, Τρόφιμα	1	0,8
Η/Υ, Τηλεπικοινωνίες	0	0
Οικονομία, Τράπεζες, Διοίκηση	2	1,6
Εμπόριο, Δημόσιες Σχέσεις	3	2,5
Νομικά επαγγέλματα	0	0
Μεταφορές, Ναυτιλία	0	0
Τουρισμός/ Εστίαση	3	2,5
Αθλητισμός	0	0
Μ.Μ.Ε	0	0
Γραφικές Τέχνες	0	0
Υγεία, Πρόνοια, Αισθητική-Κομμωτική	7	5,2
Εκπαίδευση	1	0,8
Στρατιωτικά και Αστυνομικά επαγγέλματα	0	0
Εκκλησιαστικά	1	0,8
Οικιακά	18	14,8
Άνεργος	11	9,9
Συνταξιούχος	3	2,5
Σύνολο	121	100

Πίνακας 5: Κατανομή των απαντήσεων σε σχέση με το επάγγελμα της μητέρας

Το διάγραμμα 3, δείχνει το ετήσιο εισόδημα των γονέων. Η πλειοψηφία των οικογενειών τους διαθέτει ετήσιο εισόδημα κάτω από 5000€ ποσοστό που φτάνει το 49,5%, ενώ ετήσιο οικογενειακό εισόδημα από 5.000€ έως 10.000€ διαθέτει το 33,9%. Μόνο το 3,3% διαθέτει ετήσιο οικογενειακό εισόδημα πάνω από 30.000€ .

Διάγραμμα 3: Ετήσιο Οικογενειακό Εισόδημα Γονέων

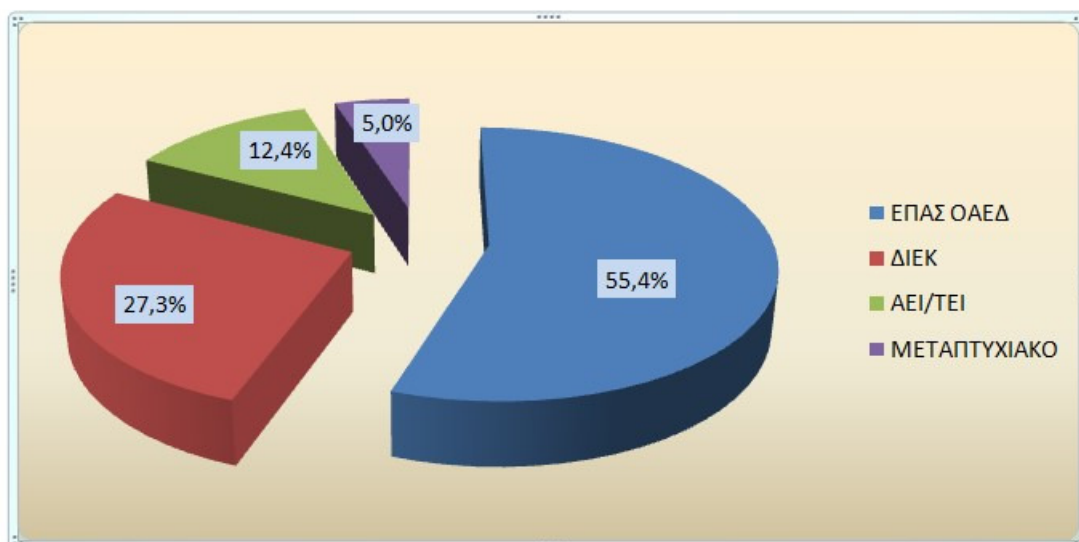
Ετήσιο Οικογενειακό Εισόδημα Γονέων	N	Ποσοστό (%)
Κάτω από 5.000	60	49,5
5.000-10.000	41	33,9
10.000-20.000	13	10,8
20.000-30.000	3	2,5
Πάνω από 30.000	4	3,3
Σύνολο	121	100

Πίνακας 6: Ετήσιο οικογενειακού εισοδήματος

Στην αγροτική τάξη ανήκει το μεγαλύτερο ποσοστό των οικογενειών του δείγματος, γεγονός που εξηγεί το χαμηλό οικονομικό αλλά και εκπαιδευτικό επίπεδο των γονέων. Αυτό έχει αντίκτυπο και στα παιδιά των οικογενειών αυτών, τα οποία επιλέγουν πιο ασφαλή εκπαιδευτικές διαδρομές, οι οποίες θα τους εξασφαλίσουν μια πιο γρήγορη και άμεση οικονομική και επαγγελματική αποκατάσταση.

5.2 Το εκπαιδευτικό κεφάλαιο που διαθέτουν οι εκπαιδευόμενοι αποτελεί παράγοντα που επηρεάζει τους εκπαιδευόμενους, ώστε να επιλέξουν την τουριστική επαγγελματική εκπαίδευση και κατάρτιση.

Σχετικά με το εκπαιδευτικό κεφάλαιο που διαθέτουν οι εκπαιδευόμενοι, το 55,4% δήλωσε ότι η ΕΠΑΣ ΟΑΕΔ είναι το ανώτερο επίπεδο σπουδών τους και το 27,3% το ΙΕΚ. Αξιοσημείωτο είναι το γεγονός ότι το 12,4% των εκπαιδευομένων κατέχουν πτυχίο της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης, με κάποιους από αυτούς μάλιστα να έχουν πραγματοποιήσει και μεταπτυχιακές σπουδές σε ποσοστό 5%. Αυτό έρχεται σε συμφωνία και με το θεωρητικό πλαίσιο της έρευνας μας που θέλει πολλούς απόφοιτους τριτοβάθμιας εκπαίδευσης να στρέφονται τελικά στην επαγγελματική εκπαίδευση και κατάρτιση, θεωρώντας την διέξοδο από την ανεργία (Βλέπε πίνακα 7)

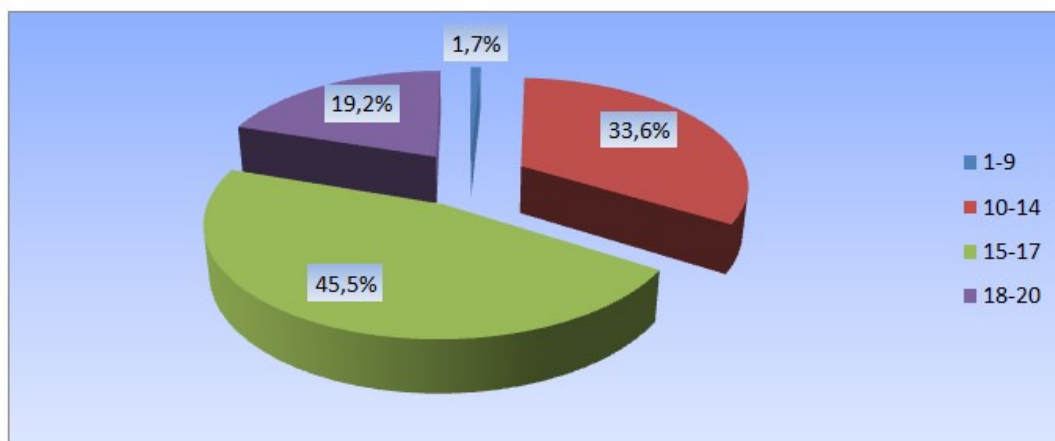

Διάγραμμα 4: Ανώτερο επίπεδο σπουδών

Ανώτερο Επίπεδο Σπουδών	N	Ποσοστό (%)
ΕΠΑΣ	67	55,4
ΙΕΚ	33	27,3
ΑΕΙ/ΤΕΙ	15	12,4
Μεταπτυχιακό	6	5
Σύνολο	121	100

Πίνακας 7: Ανώτερο επίπεδο σπουδών

Οι σχολικές τους επιδόσεις της πλειοψηφία του δείγματος στο γυμνάσιο με άριστα το 20, ήταν μεταξύ 15-17 σε ποσοστό 45,5 % και σε ποσοστό 33,6% από 10-14. Αξιόλογο είναι όμως και το 19,2% των εκπαιδευομένων, των οποίων οι σχολικές τους επιδόσεις στο γυμνάσιο ήταν άριστες, καθώς κυμαίνονταν από 18-20. Οι συνολικοί εικόνα όμως δείχνει ότι οι εκπαιδευόμενοι είχαν σχετικά καλές επιδόσεις στο γυμνασίου (Βλέπε πίνακα 8).

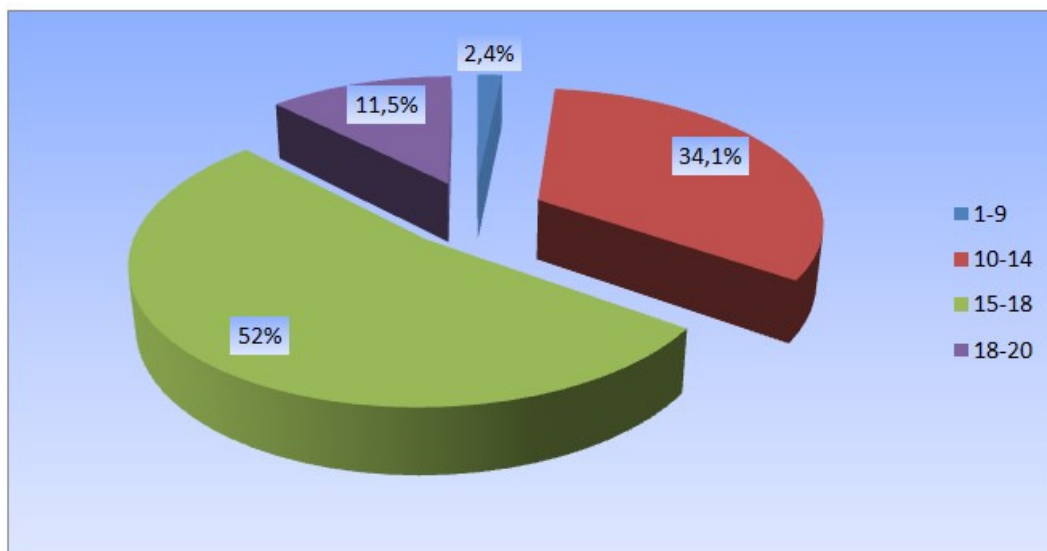

Διάγραμμα 5: Οι σχολικές τους επιδόσεις στο γυμνάσιο με άριστα το 20

Επιδόσεις στο Γυμνάσιο με Άριστα το 20	N	Ποσοστό (%)
1-9	2	1,7
10-14	41	33,6
15-17	55	45,5
18-20	23	19,2
Σύνολο	121	100

Πίνακας 8: Οι σχολικές τους επιδόσεις στο γυμνάσιο με άριστα το 20

Όσον αφορά τις επιδόσεις των εκπαιδευομένων με άριστα το 20 στο Λύκειο, το 52% κυμαίνονταν επίσης μεταξύ 15-17 και το 34,1% από 10-14. Σημαντικό είναι και το 11,5% των εκπαιδευομένων που οι βαθμολογίες που έλαβαν στο λύκειο ήταν άριστες. Και στο Λύκειο οι εκπαιδευόμενοι στο σύνολο τους, φαίνεται να είχαν σχετικά καλές επιδόσεις όπως και στο γυμνάσιο (Βλέπε πίνακα 9).

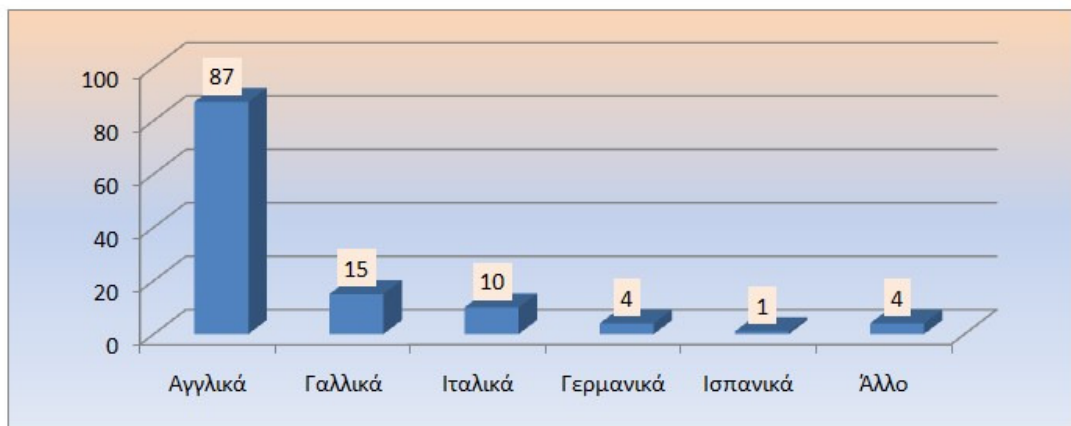

Διάγραμμα 6: Οι σχολικές τους επιδόσεις στο Λύκειο με άριστα το 20

Επιδόσεις στο Λύκειο με Άριστα το 20	N	Ποσοστό (%)
1-9	3	2,4
10-14	41	34,1
15-17	63	52
18-20	14	11,5
Σύνολο	121	100

Πίνακας 9: Οι σχολικές τους επιδόσεις στο Λύκειο με άριστα το 20

Το 71,9% των συμμετεχόντων στην έρευνα μας, οι οποίοι αποτελούν και τη πλειοψηφία, δήλωσαν ότι γνωρίζουν αγγλικά, το 12,4% δήλωσε ότι γνωρίζει τη γαλλική γλώσσα ενώ το 8,3% την ιταλική. Η γερμανική και η ισπανική συγκέντρωσαν τα χαμηλότερα ποσοστά. Τα υψηλά ποσοστά στη γνώση των παραπάνω γλωσσών μπορεί αν ερμηνευτεί και από το γεγονός, ο,τι η αγγλική γλώσσα διδάσκεται σε όλα τις βαθμίδες της τυπικής εκπαίδευσης από μικρή ηλικία, καθώς επίσης και η γαλλική, η οποία συνηθίζει να υπερτερεί στην επιλογή των παιδιών ως δεύτερη ξένη γλώσσα στα σχολεία του νομού Αιτωλοακαρνανίας. Τέλος, η επιλογή της ιταλικής γλώσσα ως τρίτης ξένης γλώσσας εξηγείται, καθώς τη περιοχή του Μεσολογγίου επισκέπτονται καθ' όλη τη διάρκεια του χρόνου πολλοί ιταλοί. (Βλέπε πίνακα 10).

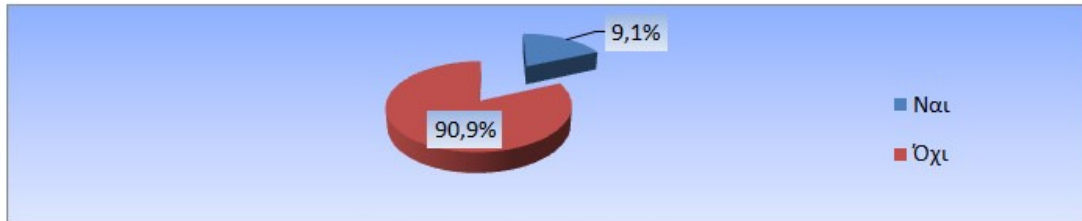

Διάγραμμα 7: Κατανομή ξένων γλωσσών που γνωρίζει το δείγμα

Γνώση Ξένων Γλωσσών	N	Ποσοστό (%)
Αγγλικά	87	71,9
Γαλλικά	15	12,4
Ιταλικά	10	8,3
Γερμανικά	4	3,3
Ισπανικά	1	0,8
Άλλο	4	3,3
Σύνολο	121	100

Πίνακας 10: Κατανομή ξένων γλωσσών που γνωρίζει το δείγμα

Τέλος, στο διάγραμμα 8 φαίνεται ότι το 90,9% έχει λάβει γνώσης για το χειρισμό Η/Υ, ενώ μόλις το 9,1% δεν έχει λάβει κάποια γνώση.

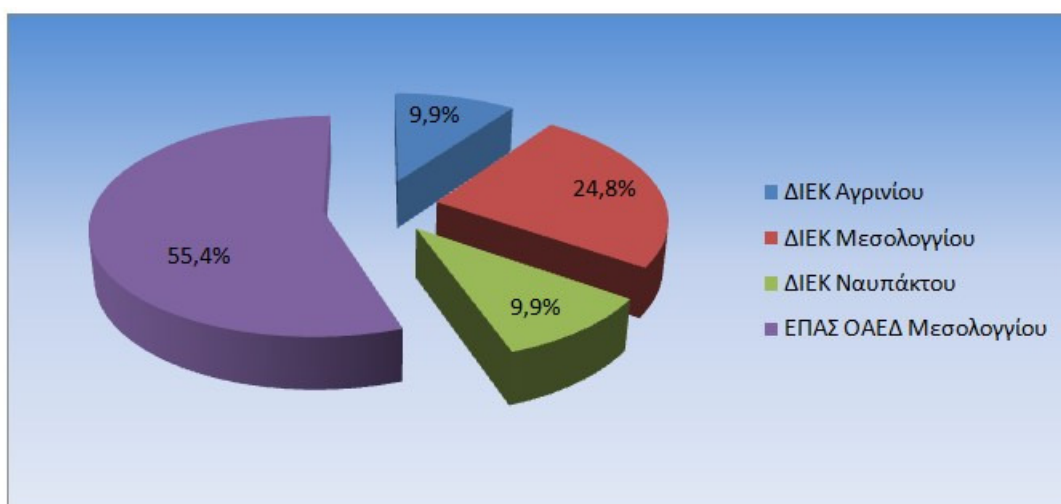
Διάγραμμα 8: Γνώση Η/Υ

Έχετε Γνώση Η/Υ	N	Ποσοστό (%)
Ναι	110	90,9
Όχι	11	9,1
Σύνολο	121	100,0

Πίνακας 11 :Γνώση Η/Υ

5.3 Η σύνδεση της τουριστικής επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης με την αγορά εργασίας, αποτελεί παράγοντα που επηρεάζει τους εκπαιδευόμενους, στην επιλογή αυτής της εκπαιδευτικής τους πορείας.

Ο συνολικός αριθμός του δείγματος ήταν 121 συμμετέχοντες. Από αυτούς το 55,4% ήταν απόφοιτοι της ΕΠΑΣ Μαθητείας Μεσολογγίου, το 24,8% ήταν απόφοιτοι ΔΙΕΚ Μεσολογγίου, το 9,9% απόφοιτοι του ΔΙΕΚ Αργινίου και το 9,9% απόφοιτοι του ΔΙΕΚ Ναυπάκτου. (Βλέπε πίνακα 12).

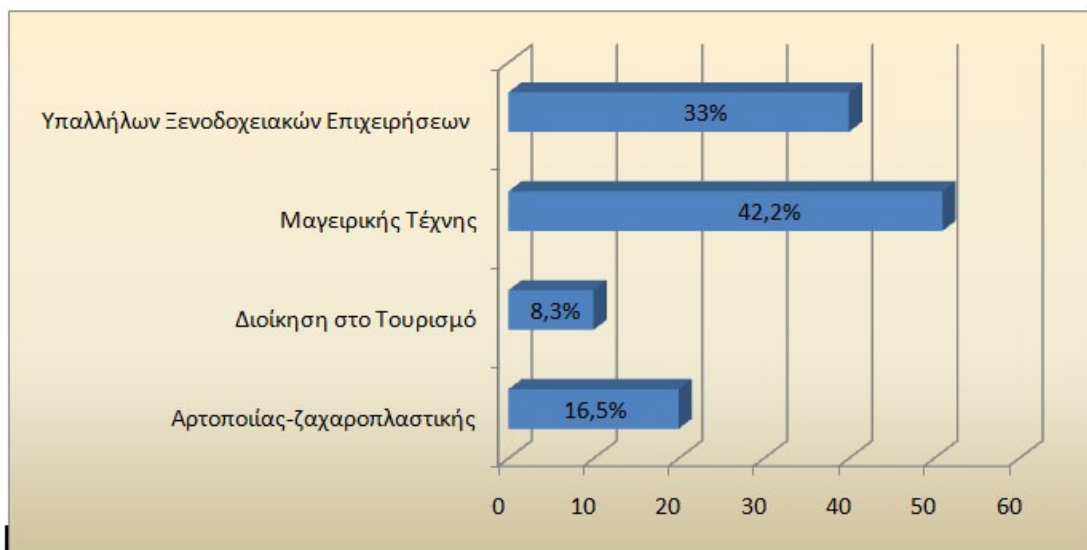

Διάγραμμα 9: Κατανομή των απαντήσεων σε σχέση με τη μονάδα εκπαίδευση και κατάρτισης

Σχολική Μονάδα ΟΑΕΔ	N	Ποσοστό (%)
ΔΙΕΚ Αργινίου	12	9,9
ΔΙΕΚ Μεσολογγίου	30	24,8
ΔΙΕΚ Ναυπάκτου	12	9,9
ΕΠΑ.Σ ΟΑΕΔ Μεσολογγίου	67	55,4
Σύνολο	121	100

Πίνακας 12: Κατανομή των απαντήσεων σε σχέση με τη μονάδα εκπαίδευσης και κατάρτισης

Σύμφωνα με το διάγραμμα 10, οι ειδικότητες με την υψηλότερη απήχηση ήταν: σε ποσοστό 42,2% η Μαγειρική Τέχνη και σε ποσοστό 33% η Υπαλλήλων Ξενοδοχειακών Επιχειρήσεων. Το υψηλό ποσοστό της ειδικότητας της μαγειρικής τέχνης, έρχεται σε συμφωνία προγενέστερες έρευνες που έχουν πραγματοποιηθεί κατά καιρούς από τον ΟΑΕΔ σε πανελλαδικό επίπεδο, και την αναδεικνύουν ως την πρώτη ειδικότητα στη προτίμηση του δείγματος. Η σειρά κατάταξης όλων των ειδικοτήτων που επέλεξαν οι εκπαιδευόμενοι, έρχεται αρκετά σε συμφωνία και με τις θετικές προοπτικές των επαγγελματιών στην έρευνα του Κατσανέβα (2004) σε προηγούμενο κεφάλαιο.

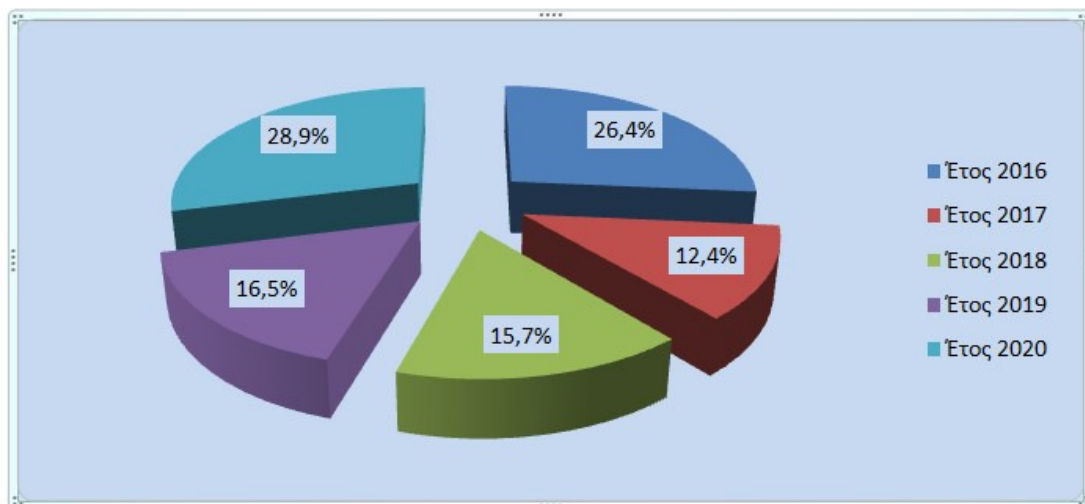

Διάγραμμα 10: Κατανομή των απαντήσεων σε σχέση με τις ειδικότητες

Ειδικότητες	N	Ποσοστό (%)
Αρτοποιίας-ζαχαροπλαστικής	20	16,5
Διοίκηση στο Τουρισμό	10	8,3
Μαγειρικής Τέχνης	51	42,2
Υπαλλήλων Ξενοδοχειακών Επιχειρήσεων	40	33
Σύνολο	121	100

Πίνακας 13: Κατανομή των απαντήσεων σε σχέση με τις ειδικότητες

Οι περισσότεροι εκπαιδευόμενοι του δείγματος αποφοίτησαν το 2016 και το 2020 με το ποσοστό να ανέρχεται και για τα δύο αυτά έτη συνολικά σε 55,3%. Το 2019 αποφοίτησε το 16,5%, το 2018 το 15,7% ενώ το 2017 το 12,4%. Η μείωση των αποφοίτων το 2017 τόσο στην επαγγελματική εκπαίδευση όσο και στη κατάρτιση, ερμηνεύεται από το μειωμένο αριθμό εκπαιδευομένων που είχαν εγγραφεί αρχικά στις ΕΠΑΣ ΟΑΕΔ κατά το σχολικό έτος 2015-2016, λόγω της επικείμενης κατάργησης των ΕΠΑ.Σ. Μαθητείας, σύμφωνα με το Ν.4186/2013 και έπειτα στο πολυετές «πάγωμα» της διεξαγωγής των εξετάσεων από τον αρμόδιο φορέα Ε.Ο.Π.Π.Ε.Π. που οδηγούσε στην απόκτηση της πιστοποίησης των επαγγελματικών προσόντων τους αποφοίτους των Δ.Ι.Ε.Κ. Τέλος, έναρξη εκ νέου της διεξαγωγής των εξετάσεων από τον αρμόδιο φορέα Ε.Ο.Π.Π.Ε.Π. εξηγεί και την αύξηση του ποσοστού αποφοίτων ΔΙΕΚ κατά το έτος κατάρτισης 2019-2020. (Βλέπε πίνακα 14).

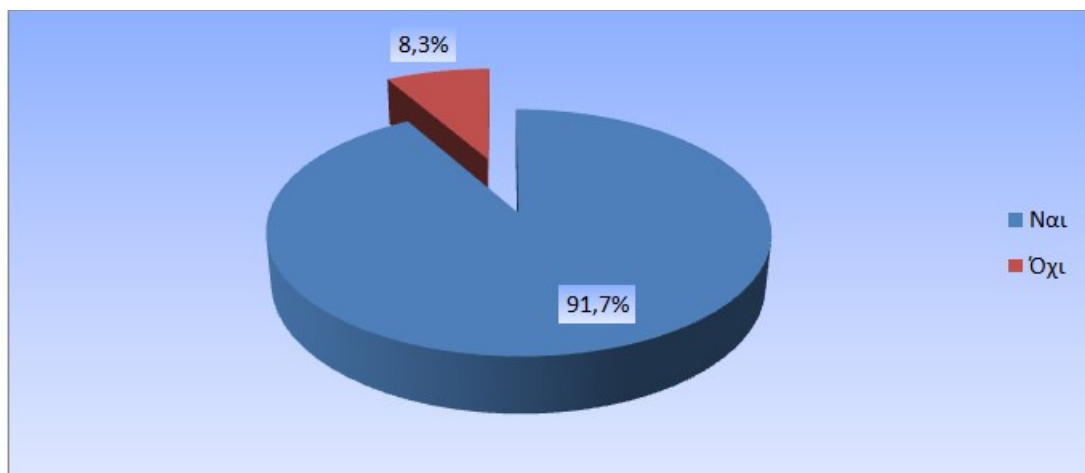

Διάγραμμα 11: Κατανομή των απαντήσεων σε σχέση με το έτος αποφοίτησης

Έτος Αποφοίτησης	N	Ποσοστό (%)
Έτος 2016	32	26,4
Έτος 2017	15	12,4
Έτος 2018	19	15,7
Έτος 2019	20	16,5
Έτος 2020	35	28,9
Σύνολο	121	100

Πίνακας 14: Κατανομή των απαντήσεων σε σχέση με το έτος αποφοίτησης

Το 91,7% των αποφοίτων απάντησε ότι η τουριστική ειδικότητα στην οποία είχαν φοιτήσει ήταν η πρώτη τους επιλογή, ενώ το 8,3% απάντησε ότι δεν ήταν η πρώτη τους επιλογή. Το υψηλό αυτό ποσοστό εξηγείται από τα επίσης υψηλά ποσοστά των θετικών απαντήσεων των εκπαιδευομένων, ότι το ενδιαφέρον για το αντικείμενο των σπουδών τους ως επαγγελματικό κίνητρο, τους ώθησε να επιλέξουν για τη εκπαιδευτικής τους πορείας την επαγγελματική τουριστική εκπαίδευση και κατάρτιση σε ποσοστό 90,1 % και οι θετικές προοπτικές που είχαν οι ειδικότητες που θα σπούδαζαν σε ποσοστό 88,5%. (Βλέπε πίνακα 15).

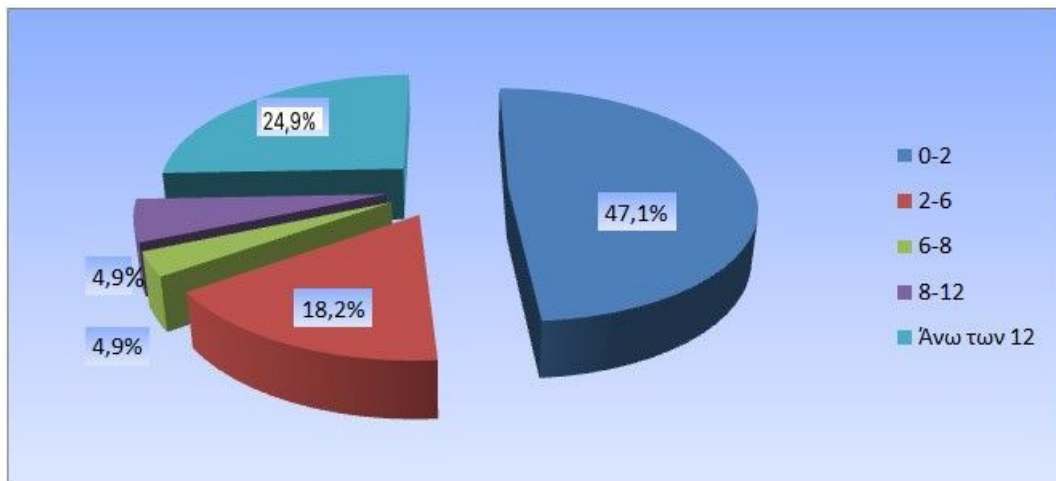

Διάγραμμα 12: Κατανομή των απαντήσεων σε σχέση με το αν η ειδικότητα τους ήταν η πρώτη τους επιλογή

Η Ειδικότητα που επιλέξατε ήταν η πρώτη σας επιλογή	N	Ποσοστό (%)
Ναι	111	91,7
Όχι	10	8,3
Σύνολο	121	100

Πίνακας 15: Κατανομή των απαντήσεων σε σχέση με το αν η ειδικότητα τους ήταν η πρώτη τους επιλογή.

Στο διάγραμμα 13, φαίνεται η πλειοψηφία του δείγματος σε διάστημα έως και οκτώ μήνες αμέσως μετά την αποφοίτηση τους να βρήκε εργασία στην ειδικότητα του, σε ποσοστό 70,2% συνολικά, γεγονός που δείχνει ότι οι ειδικότητες επιλέγονται μετά από εντατική διερεύνηση της αγοράς εργασίας και καλή επίγνωση τόσο των δυνατοτήτων όσο και των επαγγελματικών και οικονομικών προοπτικών που υπάρχουν σε αυτές.

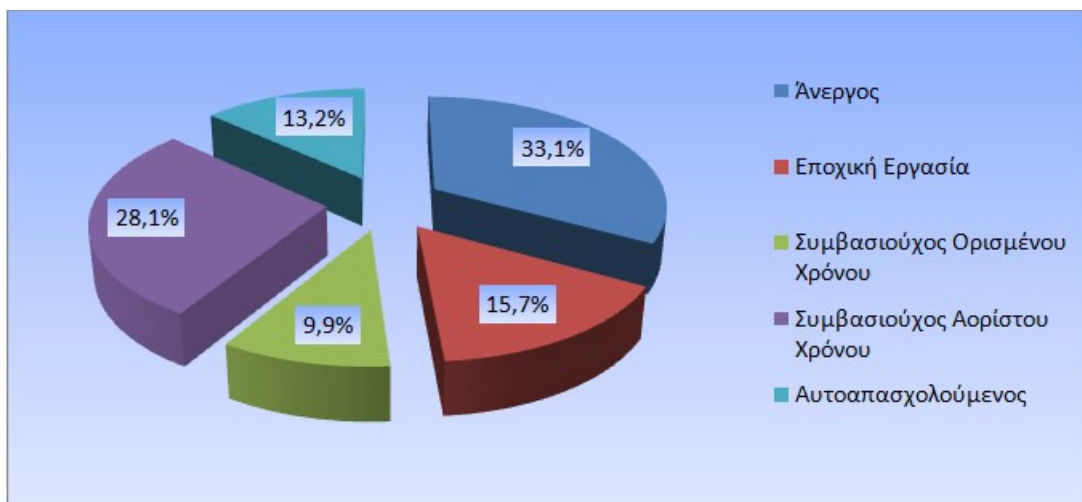

Διάγραμμα 13: Εύρεση εργασίας στην ειδικότητα μετά την αποφοίτηση

Εύρεση Εργασίας στην ειδικότητα μετά την αποφοίτηση	N	Ποσοστό (%)
0-2	57	47,1
2-6	22	18,2
6-8	6	4,9
8-12	6	4,9
Άνω των 12	30	24,9
Σύνολο	121	100

Πίνακας 16: Εύρεση εργασίας στην ειδικότητα μετά την αποφοίτηση

Όσον αφορά την επαγγελματική κατάσταση των αποφοίτων τη δεδομένη στιγμή, οι περισσότεροι εξ' αυτών δηλώσαν ότι είναι εποχιακοί εργαζόμενοι σε ποσοστό 28,1%. Ένα μικρό ποσοστό απασχολείται με σύμβαση αορίστου χρόνου σε ποσοστό 9,9%, ενώ με συμβάσεις ορισμένου χρόνου εργάζεται το 15,7%. Τα υψηλά ποσοστά ανεργίας (33,1%) δικαιολογούνται από την μεγάλη οικονομική ύφεση την οποία βιώνει η χώρα τα τελευταία χρόνια, καθώς και από την υγειονομική κρίση του covid-19 που βιώνει το τελευταίο έτος και η οποία έχει αντίκτυπο στην οικονομία και την εργασία. Επίσης, τα υψηλά ποσοστά των τουριστικών-επισιτιστικών επαγγελμάτων εξηγούν τα επίσης υψηλά ποσοστά της εποχιακής και ορισμένου χρόνου εργασίας. Τέλος, οι προσφερόμενες τουριστικές ειδικότητες στις δομές που πραγματοποιήσαμε την έρευνα επιτρέπουν και την ατομική επιχειρηματικότητα, η οποία σημειώνει ποσοστό 13,2%. (Βλέπε πίνακα 17).

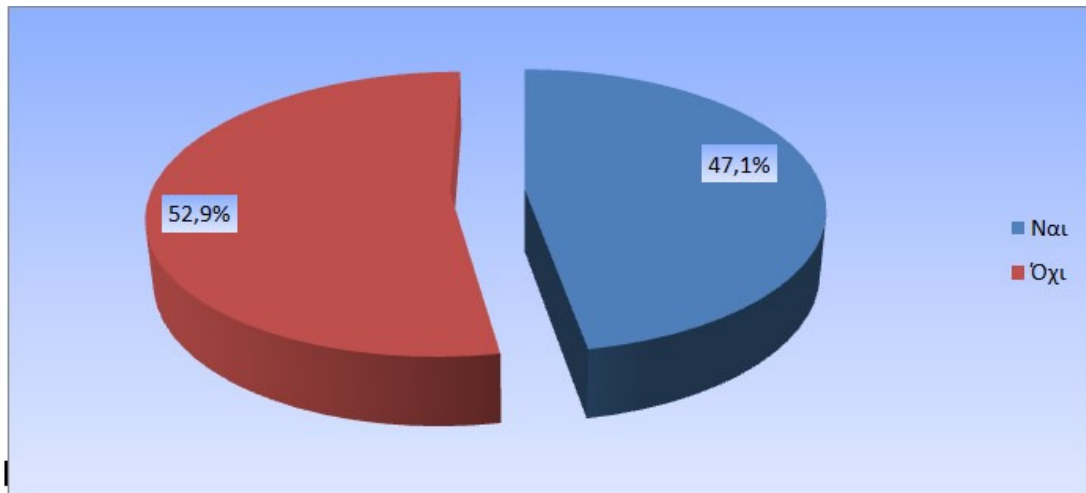

Διάγραμμα 14: Επαγγελματική κατάσταση τη δεδομένη στιγμή

Επαγγελματική Κατάσταση τη Δεδομένη Στιγμή	N	Ποσοστό (%)
Ανεργος	40	33,1
Εποχική Εργασία	34	28,1
Συμβασιούχος Ορισμένου Χρόνου	19	15,7
Συμβασιούχος Αορίστου Χρόνου	12	9,9
Αυτοαπασχολούμενος	16	13,2
Σύνολο	121	100

Πίνακας 17: Επαγγελματική κατάσταση τη δεδομένη στιγμή

Το 52,9% των εκπαιδευομένων δεν εργάζονταν σε τουριστικές ειδικότητες κατά τη διάρκεια διενέργειας της παρούσας έρευνας, έναντι του 47,1% που εργάζονταν . Τα περιοριστικά μέτρα που έχουν παρθεί για την υγειονομική κρίση, φαίνεται ότι έχουν επηρεάσει και τον ευρύτερο τουριστικό κλάδο. (Βλέπε πίνακα 18).

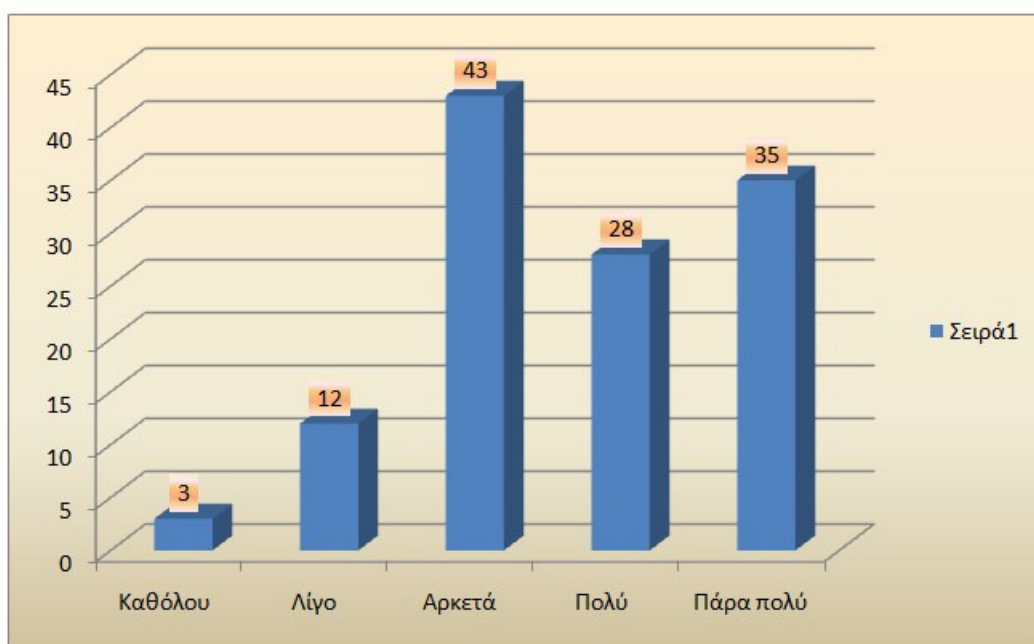

Πίνακας 15: Κατανομή των απαντήσεων σε σχέση με το αν εργάζονται στην ειδικότητα τους τη δεδομένη στιγμή

Εργάζεστε στην ειδικότητα σας τη χρονική στιγμή	N	Ποσοστό (%)
Ναι	57	47,1
Όχι	64	52,9
Σύνολο	121	100

Πίνακας 18: Κατανομή των απαντήσεων σε σχέση με το αν εργάζονται στην ειδικότητα τους τη δεδομένη στιγμή

Σχετικά με το αν υπάρχει σύνδεση των ειδικοτήτων που προσφέρονται στις μονάδες εκπαίδευσης και κατάρτισης του Νομού, με τις ανάγκες του τουρισμού, το 35,6% των αποφοίτων δήλωσε ότι υπάρχει «αρκετά» σύνδεση, το 29% θεωρεί ότι υπάρχει «πάρα πολύ» σύνδεση και το 23% «πολύ». Το γεγονός όμως ότι το 87,6% κινείται στις θετικές απαντήσεις, δικαιολογείται από το ότι υψηλό ποσοστό (68,6%) των αποφοίτων που κατάφερε να βρει εργασία σε κάποια από τις τουριστικές ειδικότητες των σπουδών του σε διάστημα έως οκτώ μήνες από την αποφοίτησή του, με το 47,1% να δηλώνει ότι εργάζεται ακόμη και σήμερα στην ειδικότητά του. (Βλέπε πίνακα 19).

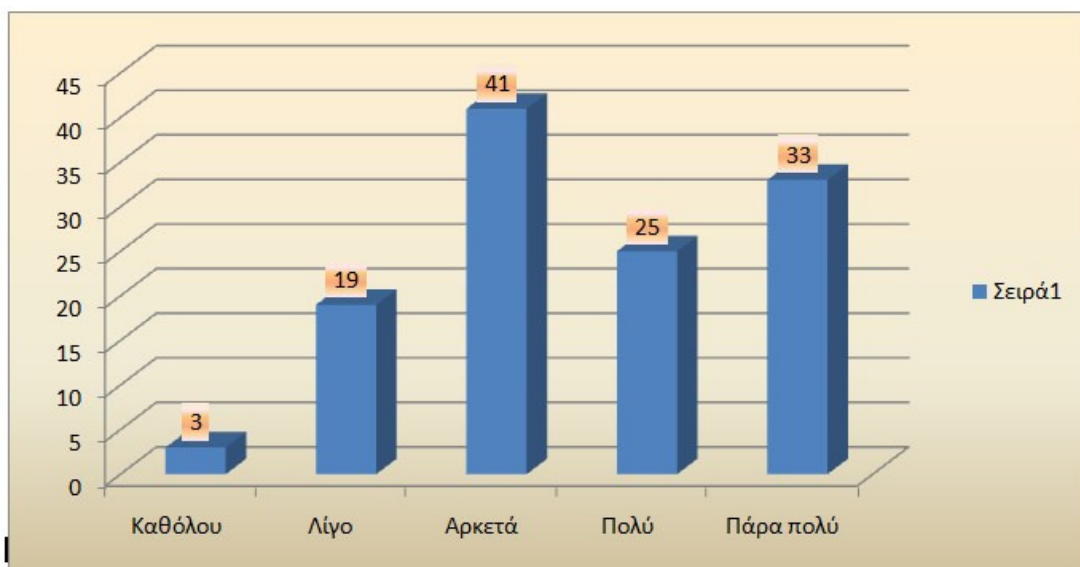

Διάγραμμα 16: Σύνδεση ειδικοτήτων με την αγορά εργασίας

Σύνδεση ειδικοτήτων με την αγορά εργασίας	N	Ποσοστό (%)
Καθόλου	3	2,5
Λίγο	12	9,9
Αρκετά	43	35,6
Πολύ	28	23
Πάρα πολύ	35	29
Σύνολο	121	100

Πίνακας 19: Σύνδεση ειδικοτήτων με την αγορά εργασίας

Σχετικά με το αν υπάρχει σύνδεση της παρεχόμενης τουριστικής εκπαίδευσης και κατάρτισης στις δομές του Νομού με τις ανάγκες του τουρισμού, το 82,5% απάντησε ότι η εκπαίδευση που έλαβε στις δομές αυτές συνδέεται με τις ανάγκες που έχει ο κλάδος του τουρισμού. Το 34,3% απάντησε μάλιστα ότι η εκπαίδευση και η κατάρτιση που έλαβε συνδέεται «αρκετά» με αυτά που ζητά ο κλάδος του τουρισμού, το 28,1% ότι η εκπαίδευση που έλαβε συνδέεται «πάρα πολύ» και το 20,1% ότι η εκπαίδευση που έλαβε συνδέεται «πολύ». Αυτό ερμηνεύεται και από το επίσης υψηλό ποσοστό αποφοίτων (το 40,5%) που βρήκαν εργασία σε πολύ σύντομα διάστημα μετά την αποφοίτησή τους, ενδεικτικά έως και δύο μήνες μετά από αυτή. (Βλέπε πίνακα 20).

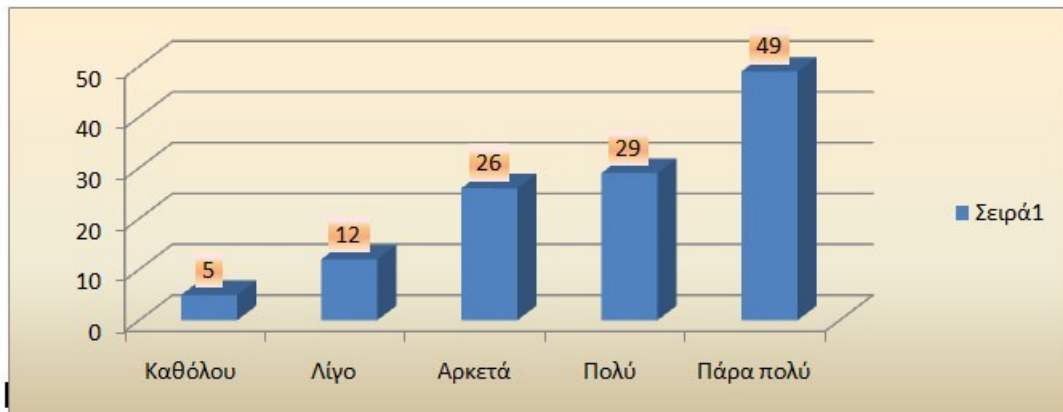

Διάγραμμα 17: Σύνδεση τουριστικής εκπαίδευσης και κατάρτισης με την αγορά εργασίας

Σύνδεση τουριστικής εκπαίδευσης/κατάρτισης με την αγορά εργασίας	N	Ποσοστό (%)
Καθόλου	3	2,3
Λίγο	19	15,2
Αρκετά	41	34,3
Πολύ	25	20,1
Πάρα πολύ	33	28,1
Σύνολο	121	100

Πίνακας 20: Σύνδεση τουριστικής εκπαίδευσης και κατάρτισης με την αγορά εργασίας

Οι απόφοιτοι των δομών δήλωσαν «πάρα πολύ» ικανοποιημένοι από την εκπαίδευση που λάβανε σε ποσοστό 40%. Υψηλό φαίνεται να είναι επίσης και το σύνολο των θετικών απαντήσεων με το ποσοστό να ανέρχεται στο 86%. Το 25% των αποφοίτων απάντησε ότι ήταν «πολύ» ικανοποιημένοι και το 21% «αρκετά». Αυτό έρχεται σε συμφωνία, όπως είδαμε και παραπάνω και με την απάντηση των αποφοίτων που θεωρούν σε ποσοστό 82,5%, πως η εκπαίδευση που λάβανε έχει αντίκρισμα στην εργασία τους. (Βλέπε πίνακα 21).

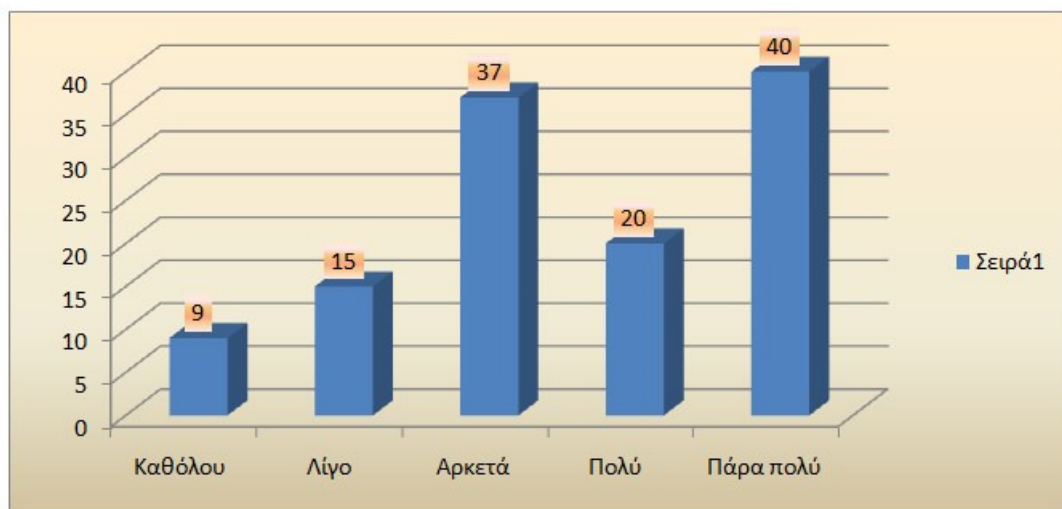

Διάγραμμα 18: Κατανομή των απαντήσεων σε σχέση με την ικανοποίηση που λάβανε από την τουριστική εκπαίδευση και τη κατάρτιση

Ικανοποίηση από την εκπαίδευση	N	Ποσοστό (%)
Καθόλου	5	4
Λίγο	12	10
Αρκετά	26	21
Πολύ	29	25
Πάρα πολύ	49	40
Σύνολο	121	100

Πίνακας 21: Κατανομή των απαντήσεων σε σχέση με την ικανοποίηση που λάβανε από την τουριστική εκπαίδευση και τη κατάρτιση

Η γρήγορη επαγγελματική αποκατάσταση που είχαν σε σύντομα χρονικό διάστημα μετά την αποφοίτηση τους, οφείλεται για τη πλειοψηφία του δείγματος στην επιλογή τουριστικών ειδικοτήτων. Αυτό αποτυπώνεται στις θετικές απαντήσεις του δείγματος συνολικά σε ποσοστό 80,3%, εκ των οποίων το 33% απάντησε «πάρα πολύ», το 30,7% «αρκετά» και το 16,6% «πολύ». (Βλέπε πίνακα 22).

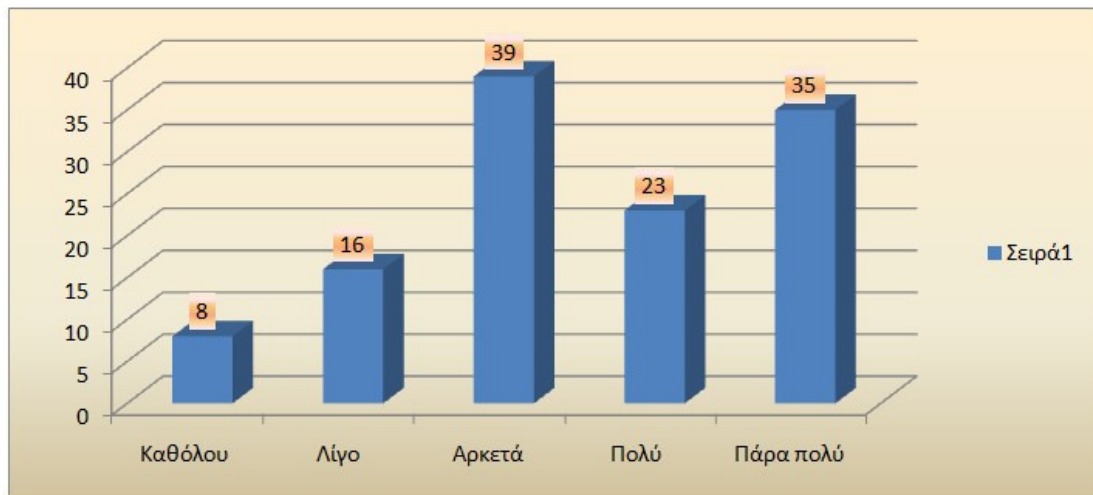

Διάγραμμα 19: Κατανομή των απαντήσεων σε σχέση με την επαγγελματική αποκατάσταση

Σπουδές και επαγγελματική αποκατάσταση	N	Ποσοστό (%)
Καθόλου	9	7,4
Λίγο	15	12,3
Αρκετά	37	30,7
Πολύ	20	16,6
Πάρα πολύ	40	33
Σύνολο	121	100

Πίνακας 22: Κατανομή των απαντήσεων σε σχέση με την επαγγελματική αποκατάσταση

Επιπλέον οι εκπαιδευόμενοι θεωρούν ο,τι οι σπουδές τους σε ειδικότητες του τουριστικού κλάδου, τους εφοδίασαν με τα κατάλληλα προσόντα ώστε να είναι «αρκετά» ανταγωνιστικοί στην ειδικότητα τους στην αγορά εργασίας σε ποσοστό 32,1% και «πάρα πολύ» σε ποσοστό 29%. (Βλέπε πίνακα 23).

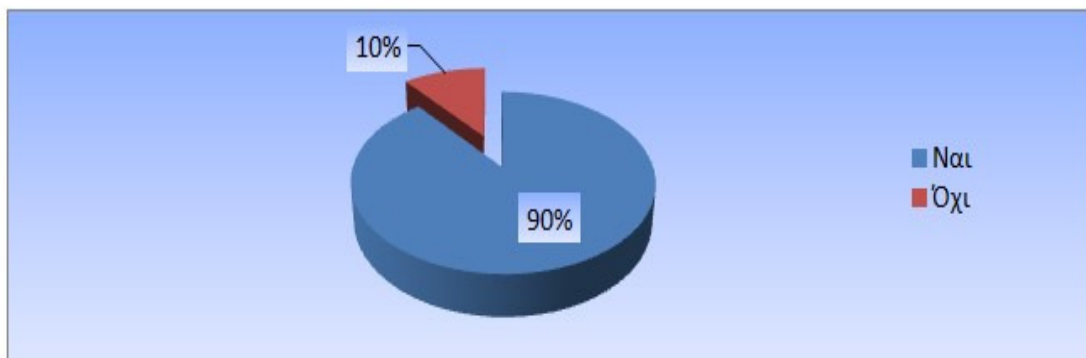

Διάγραμμα 20: Κατανομή των απαντήσεων σε σχέση με το αν οι ειδικότητες εφοδιάζουν με τα κατάλληλα προσόντα

Κατάλληλα προσόντα και ειδικότητες	N	Ποσοστό (%)
Καθόλου	8	6,6
Λίγο	16	13,2
Αρκετά	39	32,1
Πολύ	23	19,1
Πάρα πολύ	35	29
Σύνολο	121	100

Πίνακας 23: Κατανομή των απαντήσεων σε σχέση με το αν οι ειδικότητες εφοδιάζουν με τα κατάλληλα προσόντα

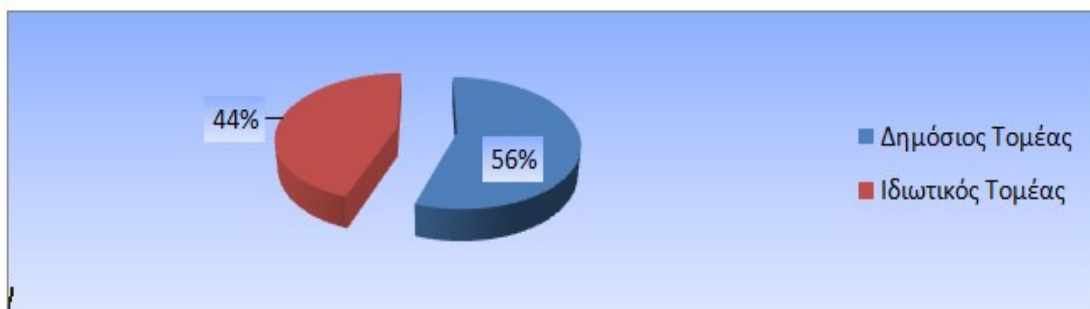
Το μεγαλύτερο ποσοστό του δείγματος απάντησαν ότι κατά τη διάρκεια των σπουδών πραγματοποίησε πρακτική άσκηση στην ειδικότητά τους σε ποσοστό 90%. Το υψηλό αυτό ποσοστό εξηγείται διότι η χορήγηση της Β.Ε.Κ. στους εκπαιδευόμενους των ΙΕΚ, προϋποθέτει την ολοκλήρωση της υποχρεωτικής εξαμήνης πρακτικής άσκησης, όπως έχουμε αναφέρει και σε προηγούμενο κεφάλαιο. Επιπλέον, από το σύνολο του δείγματος μας, οι μισοί σχεδόν από αυτούς δήλωσαν ότι έκαναν τη πρακτική τους άσκηση στο δημόσιο τομέα σε ποσοστό 56%, όπως φαίνεται και στα διαγράμματα 21 και 22.

Διάγραμμα 21: Κατανομή των απαντήσεων σε σχέση με τη πραγματοποίηση πρακτικής άσκησης

Πραγματοποίηση Πρακτικής Άσκησης	N	Ποσοστό (%)
Ναι	108	90 %
Όχι	13	10 %
Σύνολο	121	100

Πίνακας 24: Κατανομή των απαντήσεων σε σχέση με τη πραγματοποίηση πρακτικής άσκησης

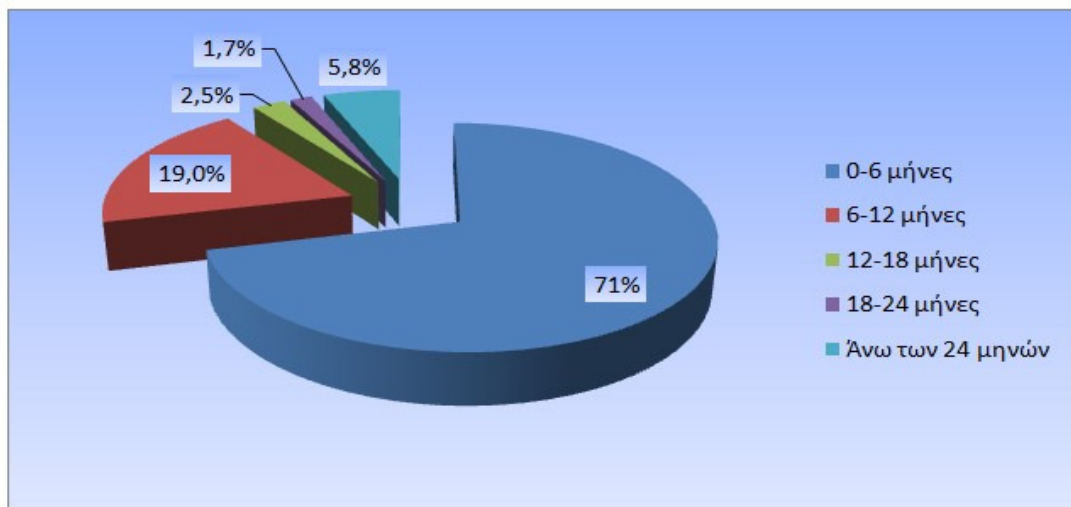

Διάγραμμα 22: Κατανομή των απαντήσεων σε σχέση με το φορέα υλοποίησης πρακτικής άσκησης

Τομές Πρακτικής Άσκησης	N	Ποσοστό (%)
Δημόσιος Τομέας	67	56 %
Ιδιωτικός Τομέας	54	44 %
Σύνολο	121	100

Πίνακας 25: Κατανομή των απαντήσεων σε σχέση με το φορέα υλοποίησης πρακτικής άσκησης

Το 71%, συνέχισε να εργάζεται στον ίδιο φορέα που έκανε πρακτική για διάστημα από μηδέν έως 6 μήνες το πολύ, μετά το πέρας της πρακτικής. Αυτό ερμηνεύεται από το γεγονός ότι η πρακτική στο δημόσιο τομέα, πραγματοποιείται μέσω ορισμένου χρόνου συμβάσεων, οι οποίες μετά το πέρας της πρακτικής δεν ανανεώνονται και γι' αυτό όσοι πραγματοποιούν τη πρακτική τους άσκηση στο δημόσιο τομέα, σπάνια έως σχεδόν ποτέ, δε συνεχίζουν να απασχολούνται στο τομέα αυτό μετά το πέρας της πρακτικής τους άσκησης (Βλέπε πίνακα 26).

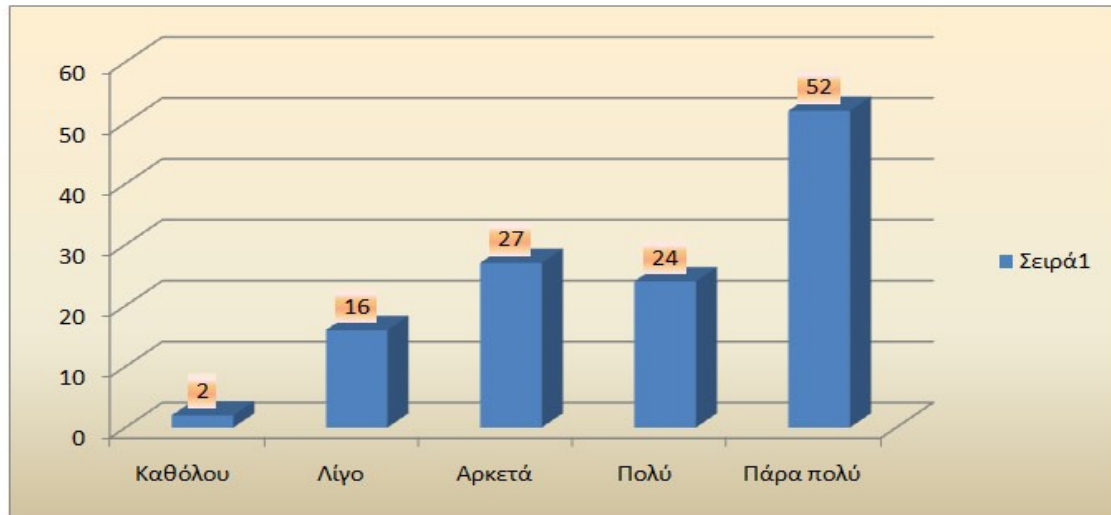

Διάγραμμα 23: Κατανομή των απαντήσεων σε σχέση με το χρονικό διάστημα συνέχισης εργασίας στον ίδιο φορέα μετά το πέρας πρακτικής άσκησης

Χρονικό Διάστημα συνέχισης εργασίας στον ίδιο φορέα μετά το πέρας πρακτικής άσκησης.	N	Ποσοστό (%)
0-6 μήνες	86	71
6-12 μήνες	23	19
12-18 μήνες	3	2,5
18-24 μήνες	2	1,7
Άνω των 24 μηνών	7	5,8
Σύνολο	121	100

Πίνακας 26: Κατανομή των απαντήσεων σε σχέση με το χρονικό διάστημα συνέχισης εργασίας στον ίδιο φορέα μετά το πέρας πρακτικής άσκησης

Τέλος, το 43% θεωρεί ότι η πρακτική άσκηση/μαθητεία συνέβαλλε στην ανάπτυξη των δεξιοτήτων τους «πάρα πολύ», ώστε η ένταξη στον τουριστικό κλάδο να είναι πιο εύκολη. (Βλέπε πίνακα 27).

Διάγραμμα 24: Κατανομή των απαντήσεων σε σχέση με πρακτική άσκηση και ανάπτυξη δεξιοτήτων

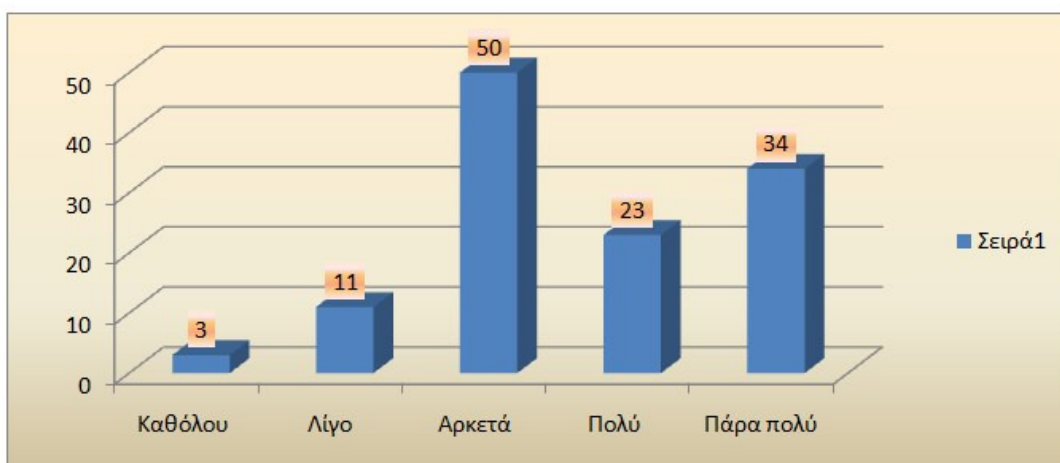
Πρακτική άσκηση και ανάπτυξη δεξιοτήτων	N	Ποσοστό (%)
Καθόλου	2	1,7
Λίγο	16	13
Αρκετά	27	22,5
Πολύ	24	19,8
Πάρα πολύ	52	43
Σύνολο	121	100

Πίνακας 27: Κατανομή των απαντήσεων σε σχέση με πρακτική άσκηση και ανάπτυξη δεξιοτήτων

5.4 Τα επαγγελματικά κίνητρα των εκπαιδευόμενων τους επηρεάζουν, ώστε να επιλέξουν τη τουριστική επαγγελματική εκπαίδευση και κατάρτιση.

Τα επαγγελματικά κίνητρα που συνέβαλλαν στην επιλογή των τουριστικών ειδικοτήτων φαίνεται να έχουν ιδιαίτερη ενδιαφέρον για τα αποτελέσματα της έρευνας μας.

❖ Οι κλίσεις και τα ταλέντα συνέβαλλαν θετικά στην απόφαση των συμμετεχόντων στην επιλογή των τουριστικών ειδικοτήτων σε ποσοστό 88,4%, με το 41,4% να θεωρεί ότι οι κλίσεις και τα ταλέντα συνέβαλλαν «αρκετά». (Βλέπε πίνακα 28).

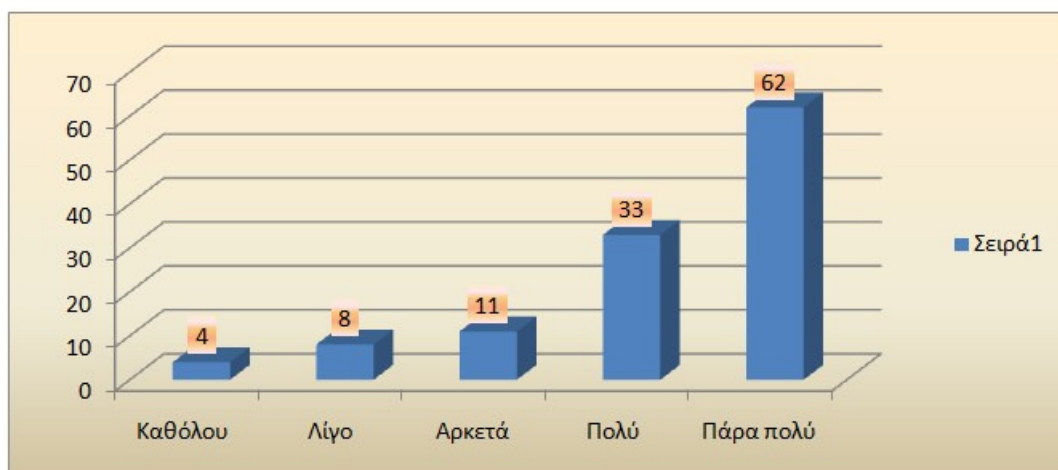

Διάγραμμα 25: Κατανομή των απαντήσεων σε σχέση με το αν οι κλίσεις/ταλέντα αποτελούν επαγγελματικό κίνητρο

Κλίσεις / Ταλέντα	N	Ποσοστό (%)
Καθόλου	3	2,5
Λίγο	11	9,1
Αρκετά	50	41,4
Πολύ	23	19
Πάρα πολύ	34	28
Σύνολο	121	100

Πίνακας 28: Κατανομή των απαντήσεων σε σχέση με το αν οι κλίσεις/ταλέντα αποτελούν επαγγελματικό κίνητρο

❖ Το ενδιαφέρον για το αντικείμενο φαίνεται να συνέβαλλε σε ποσοστό 51% «πάρα πολύ». Αυτό αποτυπώνεται όπως είδαμε και πιο πάνω και στις τουριστικές ειδικότητες των σπουδών τους, που πρώτες στην επιλογή του δείγματος. (Βλέπε πίνακα 29).

Διάγραμμα 26: Κατανομή των απαντήσεων σε σχέση με το αν το ενδιαφέρον για το αντικείμενο αποτελεί επαγγελματικό κίνητρο

Ενδιαφέρον για το αντικείμενο	N	Ποσοστό (%)
Καθόλου	4	3,3
Λίγο	8	6,6
Αρκετά	11	11,7
Πολύ	33	27,4
Πάρα πολύ	62	51
Σύνολο	121	100

Πίνακας 29: Κατανομή των απαντήσεων σε σχέση με το αν το ενδιαφέρον για το αντικείμενο αποτελεί επαγγελματικό κίνητρο

- ❖ Οι συνθήκες εργασίας αποτέλεσαν κίνητρο σε ποσοστό 88,5%, με το 30,7% να θεωρεί μάλιστα ότι συνέβαλλαν «αρκετά» (Βλέπε πίνακα 30).

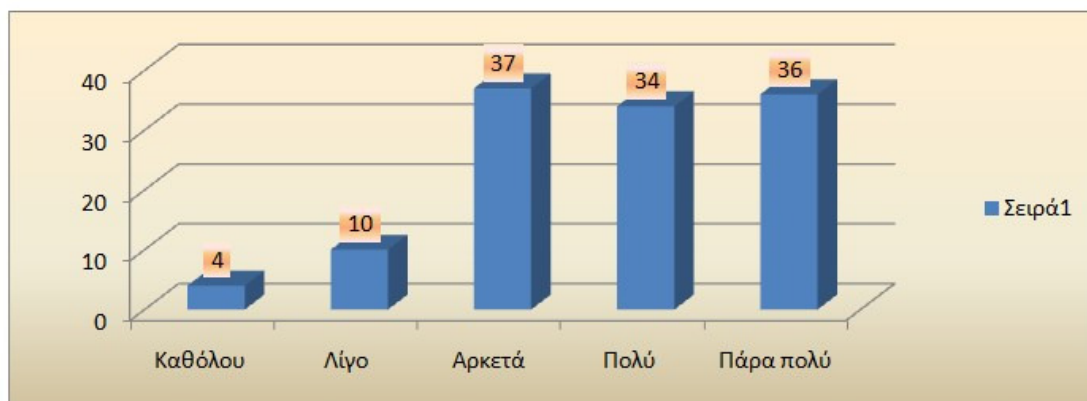

Διάγραμμα 27: Κατανομή των απαντήσεων σε σχέση με το αν οι συνθήκες εργασίας αποτελούν επαγγελματικό κίνητρο

Συνθήκες εργασίας	N	Ποσοστό (%)
Καθόλου	5	4,1
Λίγο	9	7,4
Αρκετά	37	30,7
Πολύ	35	28,8
Πάρα πολύ	35	29
Σύνολο	121	100

Πίνακας 30: Κατανομή των απαντήσεων σε σχέση με το αν οι συνθήκες εργασίας αποτελούν επαγγελματικό κίνητρο

❖ Οι θετικές προοπτικές των τουριστικών επαγγελμάτων συνέβαλλαν θετικά, σε ποσοστό 88,6%, με το 30,7% να θεωρεί ότι συνέβαλλαν «αρκετά». Οι θετικές προοπτικές μαζί με το ενδιαφέρον για το αντικείμενο, ενισχύουν την απάντηση γιατί η επιλογή τουριστικών ειδικοτήτων ήταν η πρώτη επιλογή των αποφοίτων (Βλέπε πίνακα 31).

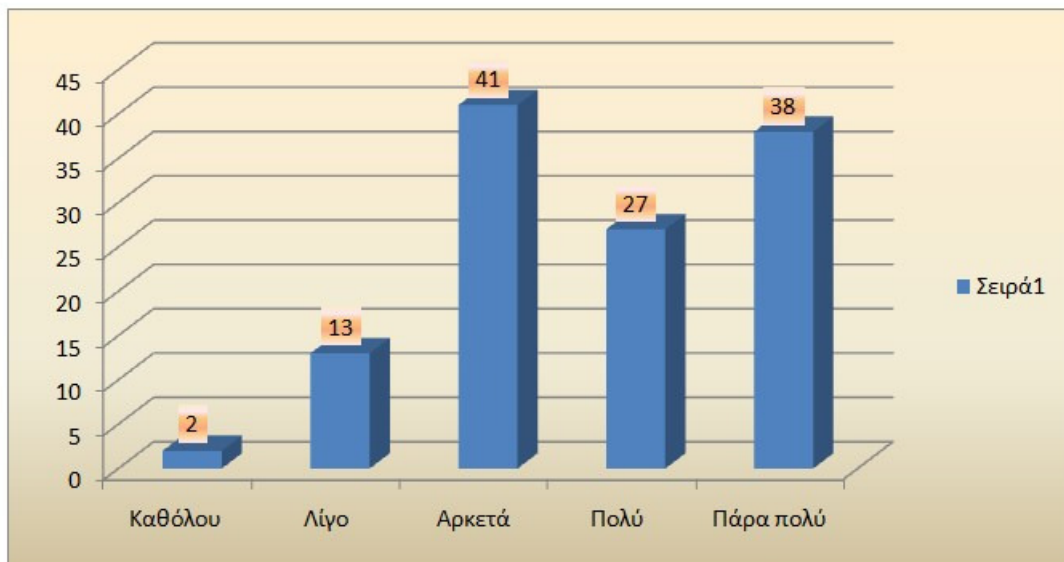

Διάγραμμα 28: Κατανομή των απαντήσεων σε σχέση με το αν οι θετικές προοπτικές επαγγελμάτων αποτελούν επαγγελματικό κίνητρο

Θετικές προοπτικές επαγγελμάτων	N	Ποσοστό (%)
Καθόλου	4	3,2
Λίγο	10	8,2
Αρκετά	37	30,7
Πολύ	34	28
Πάρα πολύ	36	29,9
Σύνολο	121	100

Πίνακας 31: Κατανομή των απαντήσεων σε σχέση με το αν οι θετικές προοπτικές επαγγελμάτων αποτελούν επαγγελματικό κίνητρο

❖ Ο τόπος σπουδών αποτέλεσε κίνητρο σε 87,7%, με το 34% να δηλώνει ότι συνέβαλλε «αρκετά». Το υψηλό ποσοστό που συγκεντρώνει το συγκεκριμένο κίνητρο, συσχετίζεται και με το χαμηλό οικονομικό κυρίως επίπεδο των οικογενειών, οι οποίες δεν δύναται να στηρίξουν οικονομικά τα παιδιά τους, για σπουδές μακριά από το τόπο μόνιμης κατοικίας των οικογενειών (Βλέπε πίνακα 32).

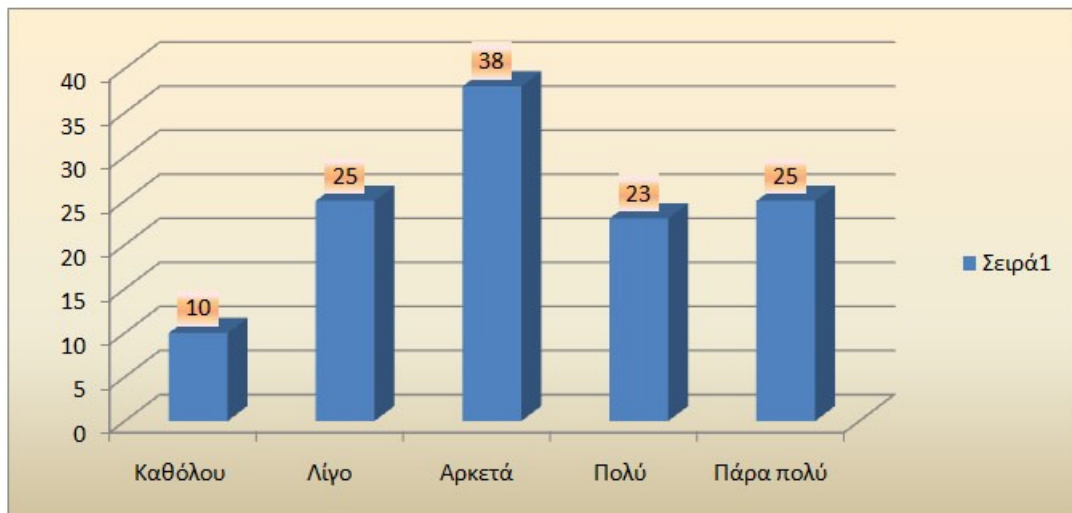

Διάγραμμα 29: Κατανομή των απαντήσεων σε σχέση με το αν ο τόπος σπουδών αποτελεί επαγγελματικό κίνητρο

Τόπος σπουδών	N	Ποσοστό (%)
Καθόλου	2	1,7
Λίγο	13	10,6
Αρκετά	41	34
Πολύ	27	22,2
Πάρα πολύ	38	31,5
Σύνολο	121	100

Πίνακας 32: Κατανομή των απαντήσεων σε σχέση με το αν ο τόπος σπουδών αποτελεί επαγγελματικό κίνητρο

❖ Ο ελεύθερος χρόνος και οι άδειες είναι δύο κίνητρα που έπαιξαν θετικό ρόλο στην επιλογή τουριστικών ειδικοτήτων σε ποσοστό 71,2%, με το 31,5% να δηλώνει ότι τους επηρέασαν «αρκετά». Και τα δύο αυτά κίνητρα φαίνεται να συνδέονται με το οικογενειακό περιβάλλον, καθώς οι γονείς των συμμετεχόντων στην πλειοψηφία τους απασχολούνται στον αγροτικό τομέα, στον οποίο δεν υπάρχουν ούτε άδειες ούτε και ελεύθερος χρόνος (Βλέπε πίνακα 33).

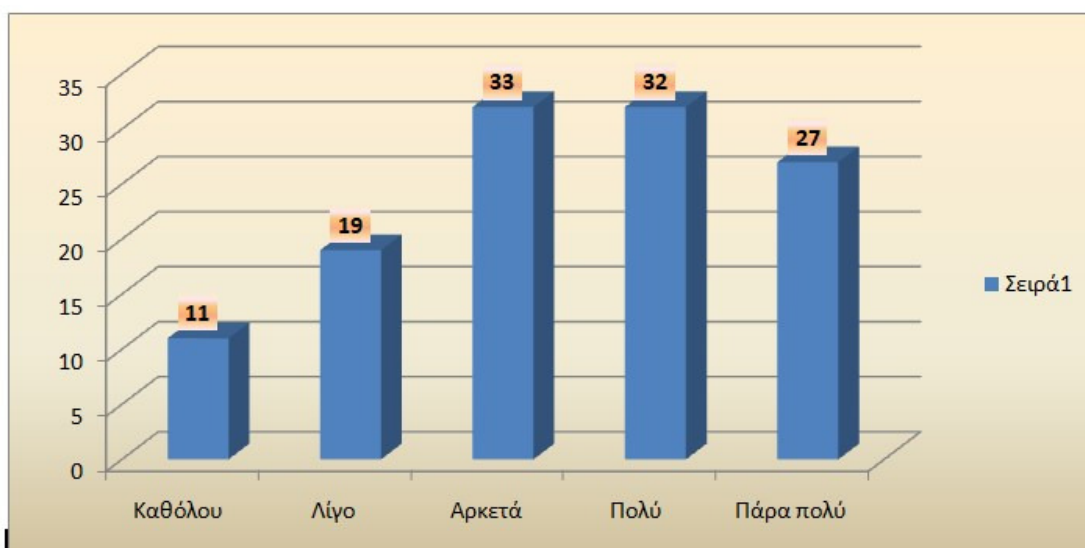

Διάγραμμα 30: Κατανομή των απαντήσεων σε σχέση με το αν ο ελεύθερος χρόνος / άδειες αποτελούν επαγγελματικό κίνητρο

Ελεύθερος χρόνος και άδειες	N	Ποσοστό (%)
Καθόλου	10	8,3
Λίγο	25	20,5
Αρκετά	38	31,5
Πολύ	23	19
Πάρα πολύ	25	20,7
Σύνολο	121	100

Πίνακας 33: Κατανομή των απαντήσεων σε σχέση με το αν ο ελεύθερος χρόνος/ άδειες αποτελούν επαγγελματικό κίνητρο

❖ Η ασφάλεια και η μονιμότητα επηρέασαν θετικά το 75,2%, με το 26,5% να απαντάει ότι επηρεάστηκε «αρκετά». Και αυτό το κίνητρο μπορούμε να πούμε ότι σχετίζεται με το επάγγελμα των γονέων, καθώς η ενασχόληση με τον αγροτικό τομέα, δεν οδηγεί απαραίτητα σε εργασιακή ασφάλεια και μονιμότητα, κάτι που οι εκπαιδευόμενοι το γνώριζαν και προσπάθησαν να το αποφύγουν μέσω της εκπαιδευτικής τους επιλογής (Βλέπε πίνακα 34).

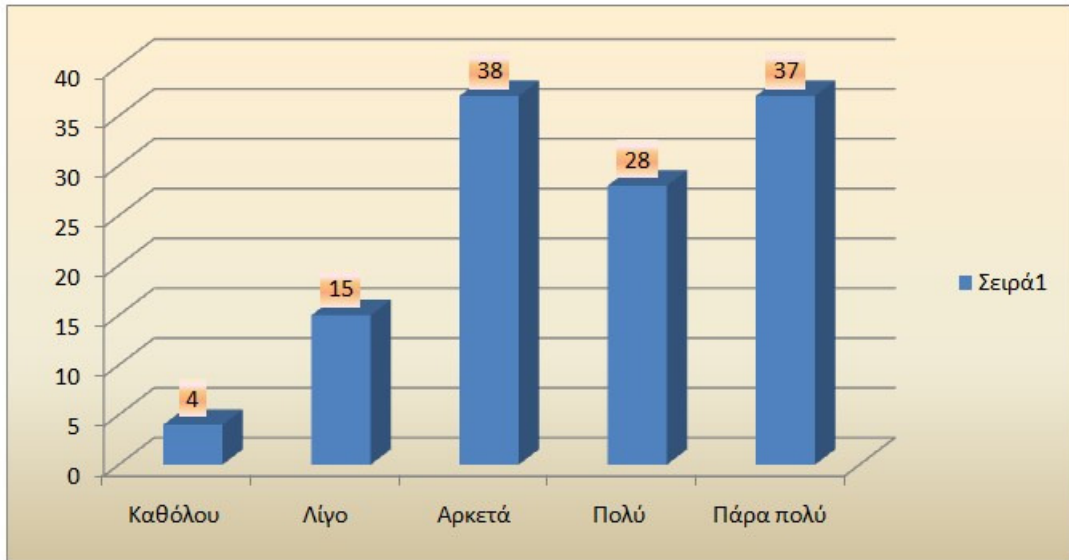

Διάγραμμα 31: Κατανομή των απαντήσεων σε σχέση με το αν η ασφάλεια και η μονιμότητα αποτελούν επαγγελματικό κίνητρο

Ασφάλεια και μονιμότητα	N	Ποσοστό (%)
Καθόλου	11	9,1
Λίγο	19	15,7
Αρκετά	33	26,5
Πολύ	32	26,4
Πάρα πολύ	27	22,3
Σύνολο	121	100

Πίνακας 34: Κατανομή των απαντήσεων σε σχέση με το αν η ασφάλεια και η μονιμότητα αποτελούν επαγγελματικό κίνητρο

❖ Το κύρος της εργασίας επηρέασε θετικά το 84,7% του δείγματος, με το 30,5% να δηλώνει ότι επηρεάστηκε «αρκετά» (Βλέπε πίνακα 35).

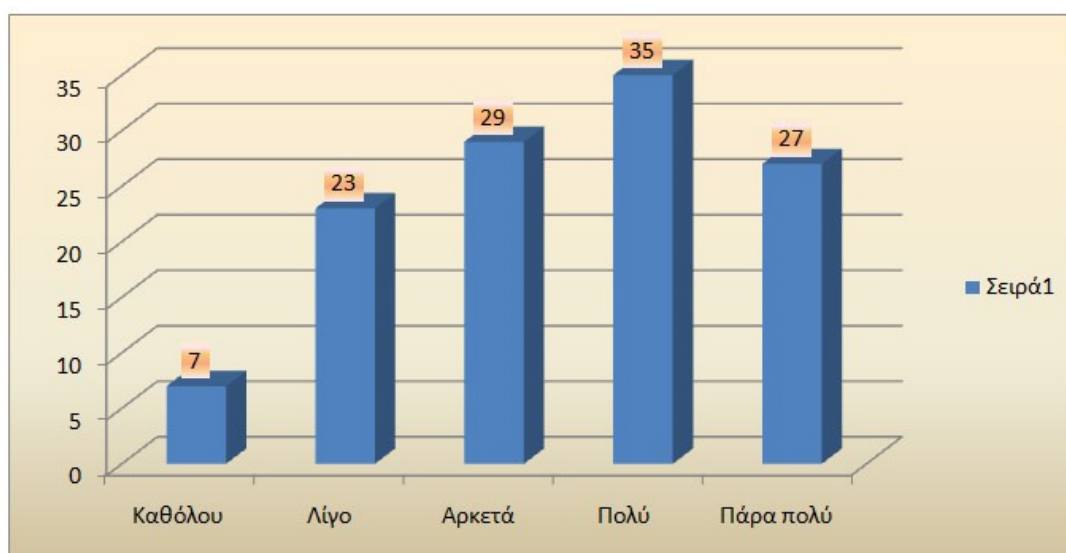

Διάγραμμα 32: Κατανομή των απαντήσεων σε σχέση με το αν το κύρος εργασίας αποτελεί επαγγελματικό κίνητρο

Κύρος εργασίας	N	Ποσοστό (%)
Καθόλου	4	3
Λίγο	15	12,3
Αρκετά	38	31,2
Πολύ	28	23
Πάρα πολύ	37	30,5
Σύνολο	121	100

Πίνακας 35: Κατανομή των απαντήσεων σε σχέση με το αν το κύρος εργασίας αποτελεί επαγγελματικό κίνητρο

❖ Η δυνατότητα γρήγορης επαγγελματικής αποκατάστασης είχε θετικό αντίκτυπο σε ποσοστό 75,2%, με το 29% να θεωρεί ότι τους επηρέασε «πολύ». Το συγκεκριμένο κριτήριο συνδέεται και αυτό με το χαμηλό οικονομικό επίπεδο των γονέων τους, καθώς η γρήγορη επαγγελματική αποκατάσταση εξασφαλίζει ταυτόχρονα και την οικονομική τους ανεξαρτησία (Βλέπε πίνακα 36).

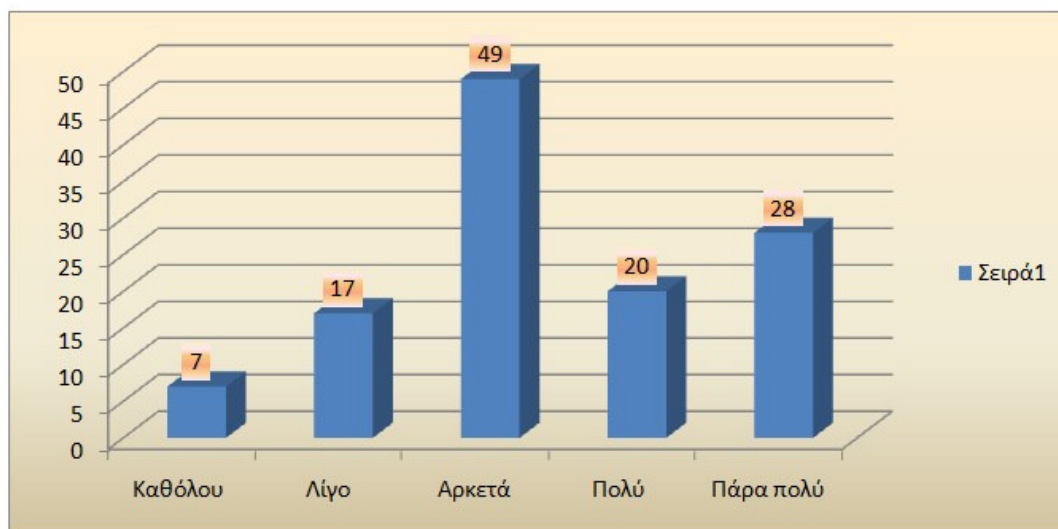

Διάγραμμα 33: Κατανομή των απαντήσεων σε σχέση με το αν η δυνατότητα γρήγορης επαγγελματικής αποκατάστασης αποτελεί επαγγελματικό κίνητρο

Δυνατότητα γρήγορης επαγγελματικής αποκατάστασης	N	Ποσοστό (%)
Καθόλου	7	5,8
Λίγο	23	19
Αρκετά	29	24
Πολύ	35	29
Πάρα πολύ	27	22,2
Σύνολο	121	100

Πίνακας 36: Κατανομή των απαντήσεων σε σχέση με το αν η δυνατότητα γρήγορης επαγγελματικής αποκατάστασης αποτελεί επαγγελματικό κίνητρο

❖ Οι οικονομικές απολαβές συνέβαλλαν θετικά, σε ποσοστό 80,2%, με το 41% να δηλώνει ότι επηρέασαν «αρκετά» την εκπαιδευτική τους επιλογή. Επειδή το οικονομικό υπόβαθρο των οικογενειών του δείγματός μας είναι χαμηλό, θα λέγαμε ότι οι οικονομικές απολαβές, όπως και η γρήγορη επαγγελματική αποκατάσταση, αποτελούν σημαντικά κριτήρια που συνδέονται με την πολυπύθητη οικονομική ανεξαρτησία του δείγματος (Βλέπε πίνακα 37).

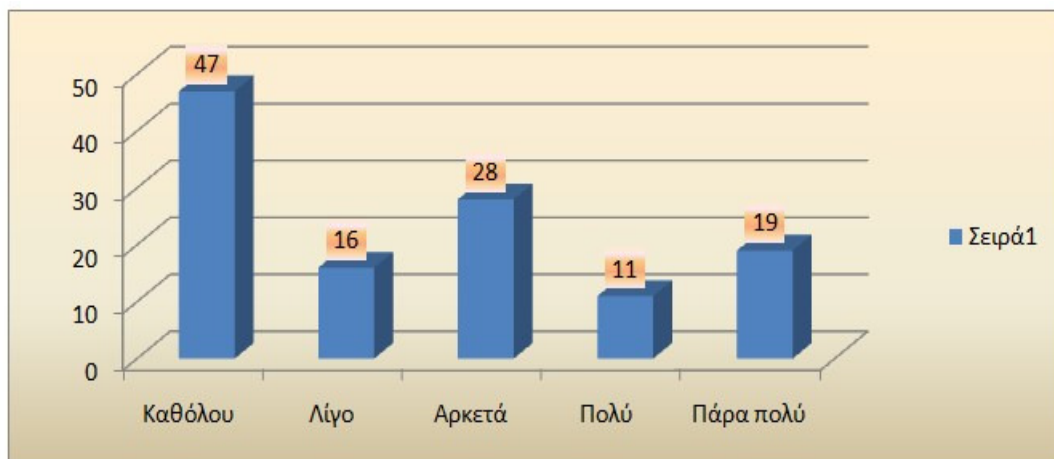

Διάγραμμα 34: Κατανομή των απαντήσεων σε σχέση με το αν οι οικονομικές απολαβές αποτελούν επαγγελματικό κίνητρο

Οικονομικές απολαβές	N	Ποσοστό (%)
Καθόλου	7	5,8
Λίγο	17	14
Αρκετά	49	41
Πολύ	20	16
Πάρα πολύ	28	23,2
Σύνολο	121	100

Πίνακας 37: Κατανομή των απαντήσεων σε σχέση με το αν οι οικονομικές απολαβές αποτελούν επαγγελματικό κίνητρο

❖ Η έξοδος από την ανεργία αποτελεί ισχυρό κίνητρο σε ποσοστό 78,6%, με το 30% να θεωρεί μάλιστα ότι αποτέλεσε «αρκετά» ισχυρό κίνητρο στην εκπαιδευτική τους επιλογή (Βλέπε πίνακα 38).

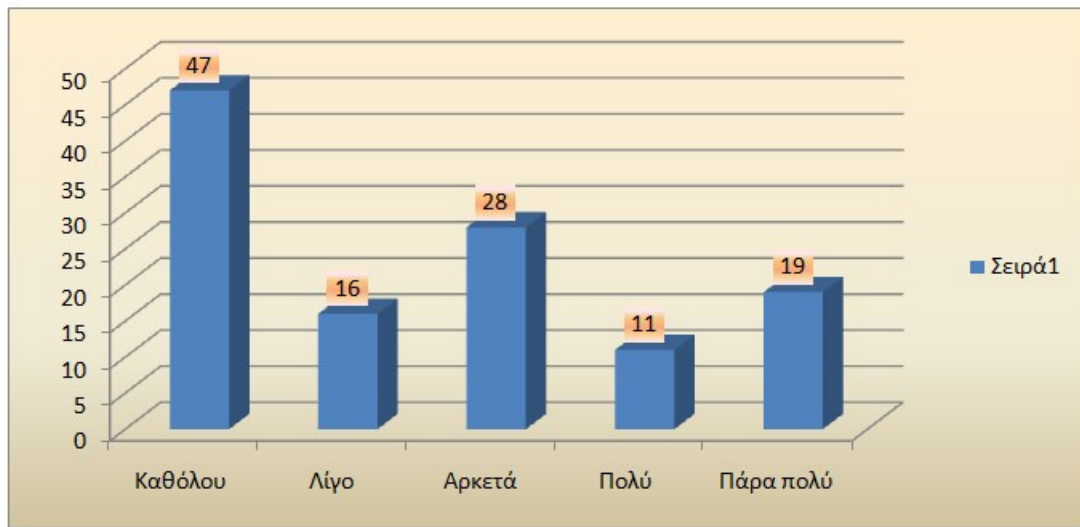

Διάγραμμα 35: Κατανομή των απαντήσεων σε σχέση με το αν η έξοδος από την ανεργία αποτελεί επαγγελματικό κίνητρο

Έξοδος από την ανεργία	N	Ποσοστό (%)
Καθόλου	7	5,8
Λίγο	19	15,6
Αρκετά	36	30
Πολύ	26	21,3
Πάρα πολύ	33	27,3
Σύνολο	121	100

Πίνακας 38: Κατανομή των απαντήσεων σε σχέση με το αν η έξοδος από την ανεργία αποτελεί επαγγελματικό κίνητρο

❖ Η δυνατότητα συνεργασίας με άλλο άτομο της οικογένειας, δεν αποτέλεσε ισχυρό κίνητρο στην επιλογή τους για φοίτηση σε τουριστικές ειδικότητες, με το 38,9% να δηλώνει ότι δεν υπήρχε «καθόλου» η δυνατότητα συνεργασίας με άλλο άτομο της οικογένειας και το 13,3 ότι υπήρχε «λίγο». Αυτό έρχεται σε συμφωνία και με τα επαγγέλματα που ασκούν οι γονείς τους, οι οποίοι στην πλειοψηφία τους απασχολούνται κυρίως στον αγροτικό τομέα (Βλέπε πίνακα 39).

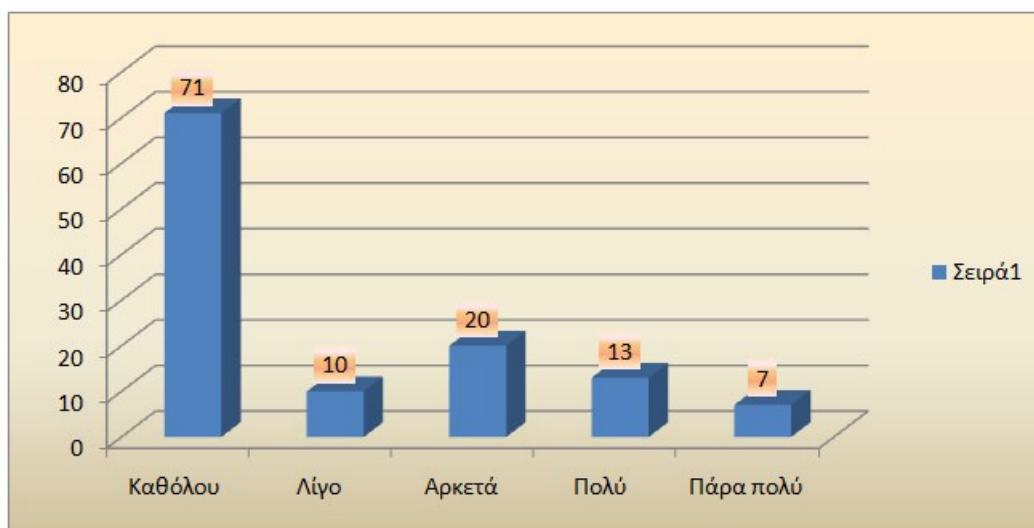

Διάγραμμα 36: Κατανομή των απαντήσεων σε σχέση με το αν η συνεργασία με άλλο άτομο της οικογένειας αποτελεί επαγγελματικό κίνητρο

Συνεργασία με άλλο άτομο οικογένειας	N	Ποσοστό (%)
Καθόλου	47	38,9
Λίγο	16	13,3
Αρκετά	28	23
Πολύ	11	9,1
Πάρα πολύ	19	15,7
Σύνολο	121	100

Πίνακας 39: Κατανομή των απαντήσεων σε σχέση με το αν η συνεργασία με άλλο άτομο της οικογένειας αποτελεί επαγγελματικό κίνητρο

❖ Η συνέχιση οικογενειακής επιχείρησης δεν αποτελεί επαγγελματικό κίνητρο, καθώς για το 60% το συγκεκριμένο κίνητρο δεν συνέβαλλε «καθόλου» στην εκπαιδευτική τους επιλογή. Το επάγγελμα των γονέων τους, δεν φαίνεται να σχετίζεται με κάποια από τις τουριστικές ειδικότητες των σπουδών τους, ώστε να χρειάζονται εξειδικευμένες γνώσεις για τη συνέχιση της οικογενειακής επιχείρησης (Βλέπε πίνακα 40).

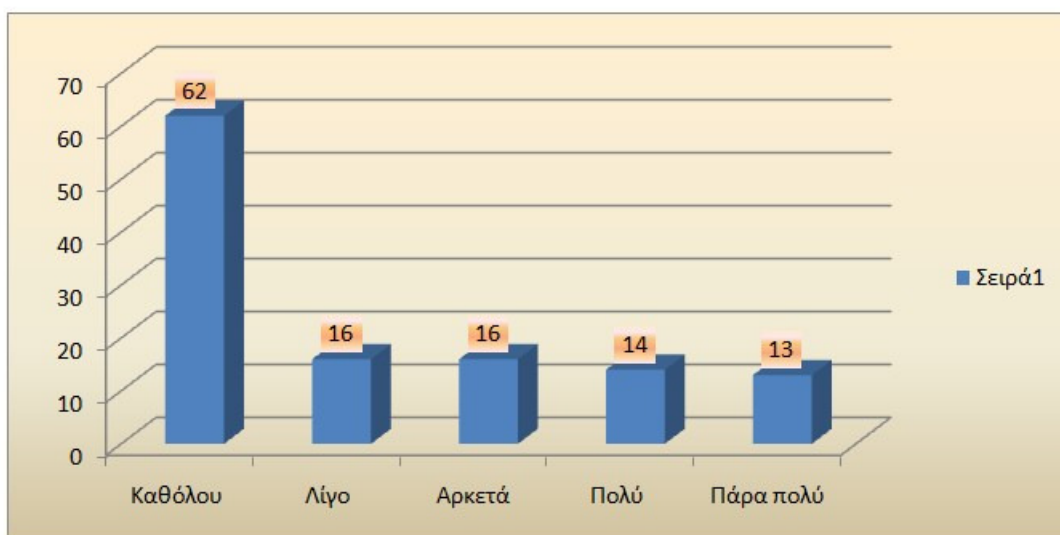

Διάγραμμα 37: Κατανομή των απαντήσεων σε σχέση με το αν η συνέχιση της οικογενειακής επιχείρησης αποτελεί επαγγελματικό κίνητρο

Συνέχιση οικογενειακής επιχείρησης	N	Ποσοστό (%)
Καθόλου	71	60
Λίγο	10	9,3
Αρκετά	20	16,5
Πολύ	13	8,4
Πάρα πολύ	7	5,8
Σύνολο	121	100

Πίνακας 40: Κατανομή των απαντήσεων σε σχέση με το αν η συνέχιση της οικογενειακής επιχείρησης αποτελεί επαγγελματικό κίνητρο

❖ Τέλος, η πλειοψηφία του δείγματος δήλωσε σε ποσοστό 52%, ότι δεν είχε «καθόλου» προϋπηρεσία στο αντικείμενο πριν τη φοίτηση του στην τουριστική επαγγελματική εκπαίδευση και κατάρτιση, γεγονός που δικαιολογείται από την ηλικιακή ομάδα στην οποία ανήκει η πλειοψηφία του δείγματος, η οποία κατά την αποφοίτηση της δεν μπορούσε να ξεπερνά την ηλικία των 24 για τις ΕΠΑΣ ΟΑΕΔ (Βλέπε πίνακα 41).

Διάγραμμα 38: Κατανομή των απαντήσεων σε σχέση με το αν η προϋπηρεσία στο αντικείμενο αποτελεί επαγγελματικό κίνητρο

Προϋπηρεσία στο αντικείμενο	N	Ποσοστό (%)
Καθόλου	62	52
Λίγο	16	13
Αρκετά	16	13
Πολύ	14	11,6
Πάρα πολύ	13	10,4
Σύνολο	121	100

Πίνακας 41: Κατανομή των απαντήσεων σε σχέση με το αν η προϋπηρεσία στο αντικείμενο αποτελεί επαγγελματικό κίνητρο

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

Διαχρονικά, η επαγγελματική διαδρομή που θα ακολουθήσει ένα άτομο, θεωρείται αναμφίβολα μια από τις κρίσιμότερες αποφάσεις του, καθώς καθορίζει την υπόλοιπη ζωή του. Οι παράγοντες που φαίνεται να επηρεάζουν την επιλογή αυτή είναι τόσο ενδογενείς όσο και εξωγενείς. Στη παρούσα έρευνα διερευνήσαμε και καταγράψαμε τους παράγοντες που επηρέασαν τελικά τους εκπαιδευόμενους του νομού Αιτωλοακαρνανίας, να στραφούν στη τουριστική επαγγελματική εκπαίδευση και κατάρτιση.

Αναφορικά με το *«αν το κοινωνικό-οικονομικό επίπεδο της οικογένειας αποτελεί παράγοντα που επηρεάζει τους εκπαιδευόμενους να επιλέξουν τη τουριστική επαγγελματική εκπαίδευση και κατάρτιση»*, διαπιστώνουμε ότι η πλειοψηφία των οικογενειών ανήκει σε χαμηλά κοινωνικό-οικονομικά στρώματα, με εξίσου χαμηλό μορφωτικό υπόβαθρο. Σύμφωνα με το θεωρητικό πλαίσιο της έρευνας, το μορφωτικό αλλά και το κοινωνικό-οικονομικό επίπεδο των γονέων ασκεί επιρροή στην επαγγελματική εξέλιξη των παιδιών τους, καθώς το πολιτισμικό κεφάλαιο που τους μεταβιβάζουν, συμβάλλει στη διαμόρφωση των επαγγελματικών και εκπαιδευτικών τους διαδρομών.

Όσον αφορά, το *«αν το εκπαιδευτικό κεφάλαιο που διαθέτουν οι ίδιοι οι εκπαιδευόμενοι αποτελεί παράγοντα που επηρεάζει την επιλογή της τουριστικής επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης»*, διαπιστώνουμε ότι η πλειοψηφία των εκπαιδευόμενων παρά το γεγονός ότι κατά τη διάρκεια της σχολικής τους ζωής, έλαβαν σχετικά καλές επιδόσεις, δεν κατάφεραν να εισαχθούν στη τριτοβάθμια εκπαίδευση. Οι περισσότεροι από αυτούς, δήλωσαν πως οι ΕΠΑ.Σ. και τα ΙΕΚ, ήταν το ανώτερο επίπεδο σπουδών τους, καθώς τις θεωρούσαν πιο ασφαλέςτερες εκπαιδευτικές επιλογές, οι οποίες τους εξασφάλιζαν ταυτόχρονη επαγγελματική αποκατάσταση και οικονομική ανεξαρτησία. Αξιοσημείωτο ήταν και το γεγονός ότι απόφοιτοι τριτοβάθμιας εκπαίδευσης, οδηγούνται συχνά σε αυτές τις επαγγελματικές τροχιές της τουριστικής επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης, καθώς φαίνεται να τους εντάσσουν πιο εύκολα στην αγορά εργασίας σε σύγκριση με εκείνες της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης.

Έτσι, *«η σύνδεση της τουριστικής εκπαίδευσης και κατάρτισης με το τουριστικό κλάδο»*, διαμορφώνεται ως ένας σημαντικός παράγοντας επιρροής και συνδέεται τόσο με το κοινωνικό-οικονομικό υπόβαθρο των γονέων, όσο και με το εκπαιδευτικό κεφάλαιο των εκπαιδευομένων. Πιο συγκεκριμένα, οι απόφοιτοι των τουριστικών ειδικοτήτων όλων των δομών, παρουσίασαν

υψηλά ποσοστά απασχολισιμότητας τη τελευταία πενταετία, παρόλο τη δύσκολη οικονομική κατάσταση που βιώνει η χώρα μας, αλλά και την υγειονομική κρίση του «*covid-19*». Ποσοστά που επαληθεύουν ότι οι εκπαιδευόμενοι εξοπλίζονται με τα απαραίτητα προσόντα, στις τουριστικές ειδικότητες σπουδών τους, οι οποίες ανταποκρίνονται στις πραγματικές ανάγκες του τουριστικού κλάδου, ο οποίος εξακολουθεί να σημειώνει θετικές προοπτικές μέχρι σήμερα. Γι' αυτό και οι όποιες πολιτικές μεταρρυθμίσεις πραγματοποιούνται στο χώρο της εκπαίδευσης θα πρέπει να ενισχύουν ακόμη περισσότερο την ήδη υπάρχουσα τουριστική επαγγελματική εκπαίδευση και κατάρτιση και να αναδεικνύουν τη σπουδαιότητα του ρόλου της.

Τέλος, **«τα επαγγελματικά κίνητρα φαίνεται να συμβάλλουν και αυτά με τη σειρά τους στην επιλογή των τουριστικών ειδικοτήτων σε όλες τις δομές»**. Κίνητρα που δημιουργήθηκαν ως απόρροια των εργασιακών συνθηκών, της οικονομικής κατάστασης αλλά και των εμπειριών των γονέων των εκπαιδευομένων. Τα επαγγελματικά κίνητρα που φαίνεται να συμβάλλουν περισσότερο σε αυτές τις εκπαιδευτικές επιλογές, έχουν κυρίως οικονομικό χαρακτήρα, καθώς σε μια καπιταλιστική κοινωνία η κινητήριος δύναμη φαίνεται να είναι τελικά το χρήμα.

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

- Αραβανής, Γ. (1988). Τα κριτήρια επιλογής του διδασκαλικού επαγγέλματος και ο θεσμός των αριστούχων αποφοίτων μέσης εκπαίδευσης. Εμπειρική έρευνα. Πανεπιστήμιο Αθηνών.
- Βίκη, Α. (2002). Διαδικασία και κίνητρα επαγγελματικής απόφασης: Εμπειρική ψυχολογική έρευνα σε Πανελλήνιο δείγμα μαθητών 14-18 ετών. Διδακτορική Διατριβή: Τμήμα Ψυχολογίας Πανεπιστημίου Κρήτης, Ρέθυμνο
- Γκόβαρης, Χ. (2008). Ευρωπαϊκή ένωση- πολιτικές στην εκπαίδευση. Αθήνα.
- Καζάκη, Μ. (2004). *Κοινωνιολογία της Εκπαίδευσης, κοινωνικοποίηση – εκπαίδευση: Η εκπαίδευση στην Ελλάδα*. Αθήνα: Έλλην
- Κασσωτάκης, Μ. (2003). Ο ρόλος του συμβούλου επαγγελματικού προσανατολισμού. Επιθεώρηση Συμβουλευτικής και Προσανατολισμού, τ.66-67, Πρακτικά Πανελληνίου Συνεδρίου για τη Συμβουλευτική Σταδιοδρομίας και Επαγγελματική Κατάρτιση, Αθήνα.
- Κατσανέβας, Θ. (2004). *Επαγγέλματα του μέλλοντος και του παρελθόντος.: Προοπτικές επαγγελμάτων στην Ελλάδα και στις δεκατρείς περιφέρειες της και επαγγελματικός προσανατολισμός*. Πανεπιστήμιο Πειραιώς και ΟΑΕΔ. Αθήνα: Πατάκη.
- Κοσμίδου -Hardy, Χ. (2005). Το Αναπτυξιακό Μοντέλο του ΣΕΠ στην Ελλάδα και η επικαιρότητα των σκοπών του στην εποχή μας: Από τη στατική διάγνωση ενδιαφερόντων, στη Συνειδητοποίηση, την Ανάπτυξη και την Αυτό-μόρφωση. Στο Επένδυση στον Άνθρωπο: Σχολικός Επαγγελματικός Προσανατολισμός για την Εκπαίδευση και την Εργασία. Αθήνα: ΑΛΦΑ ΕΚΔΟΤΙΚΗ.
- Μάνου, Ι., & Μάνου, Β. (2003, Οκτώβριος-Δεκέμβριος). Ενδιαφέρον, Επαγγελματικά ενδιαφέροντα και αξιολόγησή τους με το σταθμισμένο ερωτηματολόγιο των EDWIN A. LEE και LOUIS P. THORPE. Επιθεώρηση Συμβουλευτικής Προσανατολισμού (66-67).
- Μπαλώτη, Ξ. (1996). Αρχική και συνεχιζόμενη επαγγελματική κατάρτιση στην Ελλάδα: Εθνική έκθεση για το πρόγραμμα Leonardo da vinci, Αθήνα: Εθνικό Ινστιτούτο Εργασίας.
- Νόβα-Καλτσούνη, Χ. (2010). *Κοινωνιολογία της Εκπαίδευσης*. Αθήνα: Gutenberg.

- Παλαιοκρασάς, Σ. (2008-Απρίλιος). «Προγράμματα επαγγελματικής εκπαίδευσης και αγορά εργασίας» Έκθεση Εκπαιδευτικής Πολιτικής. Αθήνα: Υπουργείο εθνικής παιδείας και θρησκευμάτων-Παιδαγωγικό Ινστιτούτο.
- Παπαθεοδοσίου, Θ., Φραγκόπουλος, Σ. & Κωστάκης, Β. (1990). *Η χρηματοδότηση της επαγγελματικής κατάρτισης: Μελέτη που ανατέθηκε από το Ευρωπαϊκό Κέντρο για την Ανάπτυξη της Επαγγελματικής Κατάρτισης CEDEFOP*. Αθήνα: Υπουργείο εθνικής παιδείας και θρησκευμάτων-Ινστιτούτο Τεχνολογικής Εκπαίδευσης (ΙΤΕ).
- Πατερέκα, Χ. (1986). *Βασικές έννοιες των Pierre Bourdieu και Jean-Claude Passeron*. Θεσσαλονίκη: Κυριακίδης
- Σαραγάς, Γ., Παπάνης, Ε., Γιαβρίμης, Π., Ρουμελιώτου, Μ., (2007). *Εκπαίδευση και απασχόληση στην εποχή της παγκοσμιοποίησης*. Ελληνική Κοινωνική Έρευνα- Greek Social Research.
- *Σχολική αποτυχία και κοινωνικός αποκλεισμός: αιτίες, συνέπειες και αντιμετώπιση* (1999). Στο Κωνσταντίνου, Χ. & Πλειός (Επιμ.). Γ. Πρακτικά του Ή Διεθνούς επιστημονικού συνεδρίου. Ελληνικά Γράμματα.
- Τζεκίνης, Χ. (2003). *Νέες πολλαπλές προσκλήσεις για τους Συμβούλους Επαγγελματικής Σταδιοδρομίας διεθνώς*, Επιθεώρηση Συμβουλευτικής και Προσανατολισμού, τ.66-77, Πρακτικά Πανελλήνιου Συνεδρίου για την Συμβουλευτική Σταδιοδρομία και Επαγγελματική Κατάρτιση, Αθήνα.
- Τσακίρη, Δ. (2018). *Η θέσπιση της αξιολόγησης των μαθητών και το φανταστικό στοιχείο*. Αθήνα: Μεταίχμιο
- Φραγκουδάκη, Α. (1985). *Κοινωνιολογία της εκπαίδευσης. Θεωρίες για την κοινωνική ανισότητα στο σχολείο*. Αθήνα: Παπαζήσης
- Χαλικιά, Φ.-Ε. & Κιτσαρά, Σ.-Α. (2016). *Παράγοντες που επηρεάζουν τις επιλογές σπουδών/ επαγγελματικές επιλογές των νέων: έρευνα σε φοιτητές του ΤΕΙ Δυτικής Ελλάδας*. Μεσολόγγι: ΤΕΙ Δυτικής Ελλάδας

ΞΕΝΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

- Bell, D. (1974). *The coming of Post-industrial Society*, London: Heinemann
- Bourdieu, P. & Passeron, J.-Cl. (1990). *Reproduction in education, society and culture*. London: Sage

- Christopoulou, A., & Kounenou, K. (2012, 2). General or Technical High School: Parameters Related to Greek Students' Choice. *US-China Education Review*.
- Jarvis, P. (1987): *Adult Learning in the Social Context*, Croom Helm, London.
- Jeffs, T. & Smith, M (1990). *Educating informal educators in Jeffs T. and Smith M. (1990) Using Informal education*, Buckingham: Open University Press.
- Rajoo, E., Shahmir, A., & Afidatul, A. (2015, December). Factors affecting career choice of undergraduate students in universiti Utara Malaysia. *Conference on Business Management Research II*
- Reese, L., Arauz, R. M., & Bazán, A. R. (2012). *Mexican parents' and teachers' literacy perspectives and practices: construction of cultural capital*. *International Journal of Qualitative Studies in Education*, 25(8), 983-1003
- Navarro, Z. (2006). *In Search of Cultural Intepretstion of Power*, *IDS Bulletin*, 37(6):11-22.

ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΕΣ ΠΗΓΕΣ

- «Alpha bank: Σύνδεση εκπαιδευτικού συστήματος με ανάγκες της αγοράς εργασίας», (2019). Reporter. Ανακτήθηκε στις 15/04/2021 από το: <https://www.reporter.gr/Eidhseis/Oikonomia/404441-Alpha-Bank-Syndesh-ekpaideytikoy-systhmatos-me-anagkes-ths-agoras-ergasias>
- Λακάσας, Α. (2016). «Από τα ΑΕΙ στα ΙΕΚ εξαιτίας της ανεργίας». *Η Καθημερινή*. Ανακτήθηκε στις 16/04/2021 από το: <https://www.kathimerini.gr/853725/article/epikairothta/ellada/apo-ta-aei-sta-iek-e3aitias-ths-anagerias>
- «ΟΑΕΔ: Ενισχύεται ο θεσμός της Μαθητείας», (2019). Αυτοδιοίκηση. Ανακτήθηκε 20/04/2021 από το: <https://www.aftodioikisi.gr/ergasiaka-ypallilwn-ota/oaed-enischyetai-o-thesmos-tis-mathiteias/>

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΑ

Ερωτηματολόγιο Έρευνας

ΟΙ ΠΑΡΑΓΟΝΤΕΣ ΠΟΥ ΕΠΗΡΕΑΖΟΥΝ ΤΟΥΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΟΜΕΝΟΥΣ ΝΑ ΕΠΙΛΕΞΟΥΝ ΤΗ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΗ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΚΑΙ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗ

Αγαπητοί εκπαιδευόμενοι/ νες

Το παρόν ερωτηματολόγιο εντάσσεται στα πλαίσια της πτυχιακής εργασίας με θέμα «Οι παράγοντες που επηρεάζουν τους εκπαιδευόμενους να επιλέξουν τη τουριστική επαγγελματική εκπαίδευση και κατάρτιση».

Σκοπός της έρευνας είναι να διερευνηθούν και να καταγραφούν οι παράγοντες που ασκούν επιρροή στους εκπαιδευόμενους να επιλέξουν για τη συνέχιση της εκπαιδευτικής τους διαδρομής, τις μονάδες που προσφέρουν τουριστική επαγγελματική εκπαίδευση και κατάρτιση και τους οδηγούν και σε επαγγελματική σταδιοδρομία.

Η συμπλήρωση του ερωτηματολογίου είναι ανώνυμη και αναγκαία για την επιτυχή διεξαγωγή της προαναφερθείσας έρευνας. Ο εκτιμώμενος χρόνος συμπλήρωσης είναι 10 λεπτά. Για τη συμμετοχή σας στην έρευνα δεν απαιτείται να δώσετε προσωπικές πληροφορίες που υποδηλώνουν την ταυτότητα σας. Δεν υπάρχουν απαντήσεις σωστές ή λάθος- όλες οι απαντήσεις είναι αποδεκτές. Παρακαλείσθε να απαντήσετε σε όλες τις ερωτήσεις με ακρίβεια και ειλικρίνεια, σύμφωνα με τις οδηγίες της κάθε ενότητας. Τα στοιχεία που συλλέγονται θα χρησιμοποιηθούν αποκλειστικά και μόνο για την εξαγωγή έγκυρων αποτελεσμάτων της παρούσας έρευνας.

Σας ευχαριστώ εκ των προτέρων για το χρόνο σας και τη πολύτιμη συνεργασίας σας. Είμαστε στη διάθεση σας για οποιαδήποτε διευκρίνιση στα e-mail επικοινωνίας: oukotsi@sch.gr και mairy.samanta@gmail.com.

Με εκτίμηση,

Ουρανία Κώτση, Σαμαντά Μαρία.

Ενότητα Α.

Δημογραφικά Στοιχεία

ΦΥΛΟ

ΑΝΤΡΑΣ

ΓΥΝΑΙΚΑ

ΗΛΙΚΙΑ

16-18

19-23

23-30

31-35

36-40

Άνω των 40

Ενότητα Β.

Δημογραφικά Στοιχεία Γονέων

Επίπεδο Σπουδών Πατέρα

Δημοτικό

Γυμνάσιο

Ενιαίο Λύκειο

Τεχνικό Λύκειο

ΕΠΑΣ

ΙΕΚ

ΑΕΙ/ ΤΕΙ

Επίπεδο Σπουδών Μητέρας

Δημοτικό

Γυμνάσιο

Ενιαίο Λύκειο

Τεχνικό Λύκειο

ΕΠΑΣ

ΙΕΚ

ΑΕΙ/ ΤΕΙ

Επάγγελμα Πατέρα

Αγροτικός Τομέας

Κατασκευές, Μεταποίηση κτλ.

Χημεία, Ενέργεια, Τρόφιμα

Η/Υ, Τηλεπικοινωνίες

Οικονομία, Τράπεζες, Διοίκηση

Εμπόριο, Δημόσιες Σχέσεις

Νομικά επαγγέλματα

Μεταφορές, Ναυτιλία

Τουρισμός/ Εστίαση

Αθλητισμός

Μ.Μ.Ε

Γραφικές Τέχνες

Υγεία, Πρόνοια, Αισθητική-Κομμωτική

Εκπαίδευση

Στρατιωτικά και Αστυνομικά επαγγέλματα

Εκκλησιαστικά

Οικιακά

Άνεργος

Συνταξιούχος

Επάγγελμα Μητέρας

Αγροτικός Τομέας

Κατασκευές, Μεταποίηση κτλ.

Χημεία, Ενέργεια, Τρόφιμα

Η/Υ, Τηλεπικοινωνίες

Οικονομία, Τράπεζες, Διοίκηση

Εμπόριο, Δημόσιες Σχέσεις

Νομικά επαγγέλματα

Μεταφορές, Ναυτιλία

Τουρισμός/ Εστίαση

Αθλητισμός

Μ.Μ.Ε

Γραφικές Τέχνες

Υγεία, Πρόνοια, Αισθητική-Κομμωτική

Εκπαίδευση

Στρατιωτικά και Αστυνομικά επαγγέλματα

Εκκλησιαστικά

Οικιακά

Άνεργος

Συνταξιούχος

Ετήσιο Οικογενειακό Εισόδημα Γονέων

Κάτω από 5000

5000-10000

10000-20000

20000-30000

Πάνω από 30000

Ενότητα Γ. Εκπαιδευτικό Κεφάλαιο Εκπαιδευομένων

Ποιά είναι το ανώτερο επίπεδο σπουδών σας;

ΕΠΑΣ

ΙΕΚ

ΑΕΙ/ΤΕΙ

ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΟ

Ποιές ήταν οι σχολικές σας επιδόσεις στο Γυμνάσιο με άριστα το 20 ;

1-9

10-14

15-17

18-20

Ποιές ήταν οι σχολικές σας επιδόσεις στο Λύκειο με άριστα το 20 ;

1-9

10-14

15-17

18-20

Ποιες από τις παρακάτω ξένες γλώσσες γνωρίζετε; Επιλέξτε

Αγγλικά

Γαλλικά

Γερμανικά

Ιταλικά

Ισπανικά

Άλλο

Έχετε γνώση Η/Υ;

Ναι

Όχι

**Ενότητα Δ. Σύνδεση Τουριστικής Επαγγελματικής Εκπαίδευσης/
κατάρτισης με την Αγοράς Εργασίας**

Σε ποια σχολική μονάδα του Ο.Α.Ε.Δ. έχετε φοιτήσει;

ΕΠΑΣ ΟΑΕΔ Μεσολογγίου

ΔΙΕΚ Αγρινίου

ΔΙΕΚ Μεσολογγίου

ΔΙΕΚ Ναυπάκτου

Ποια ειδικότητα είχατε επιλέξει; (Επιλέξτε την ειδικότητα σας)

Αρτοποιία-Ζαχαροπλαστική

Διοίκηση Τουρισμού

Μαγειρική Τέχνη

Υπαλλήλων Ξενοδοχειακών Επιχειρήσεων

Έτος αποφοίτησης από τον Ο.Α.Ε.Δ.

2016

2017

2018

2019

2020

Η επιλογή της ειδικότητας σας ήταν η πρώτη επιλογή σας;

Ναι

Όχι

Πόσο καιρό μετά την αποφοίτησή σας βρήκατε εργασία στην ειδικότητα σας;

0-2 μήνες

2-6 μήνες

6-8 μήνες

8-12 μήνες

Άνω των 12 μήνες

Ποιά είναι η επαγγελματική σας κατάσταση την δεδομένη στιγμή;

Άνεργος

Εποχιακή εργασία

Συμβασιούχος ορισμένου χρόνου

Συμβασιούχος αορίστου χρόνου

Αυτοαπασχολούμενος

Τη συγκεκριμένη στιγμή εργάζεστε στην ειδικότητας σας;

Ναι

Όχι

Πιστεύετε ο,τι υπάρχει σύνδεση των τουριστικών ειδικοτήτων που προσφέρονται στις μονάδες εκπαίδευσης και κατάρτισης του νομού με τις ανάγκες της αγοράς εργασίας; (Παρακαλούμε σημειώστε την απάντηση που περιγράφει καλύτερα τη γνώμη σας με 1=Καθόλου, 2=Λίγο, 3=Αρκετά, 4=Πολύ, 5=Πάρα Πολύ).

1

2

3

4

5

Πιστεύετε ο,τι υπάρχει σύνδεση της παρεχόμενης τουριστικής εκπαίδευσης και κατάρτισης που λαμβάνετε στις μονάδες εκπαίδευσης και κατάρτισης του νομού, με τις ανάγκες του τουρισμού; (Παρακαλούμε σημειώστε την απάντηση που περιγράφει καλύτερα τη γνώμη σας με 1=Καθόλου, 2=Λίγο, 3=Αρκετά, 4=Πολύ, 5=Πάρα Πολύ).

1

2

3

4

5

Πόσο ικανοποιημένοι είστε από την τουριστική εκπαίδευση και κατάρτιση που λάβατε στις μονάδες εκπαίδευσης και κατάρτισης του Νομού; (Παρακαλούμε σημειώστε την απάντηση που περιγράφει καλύτερα τη γνώμη σας με 1=Καθόλου, 2=Λίγο, 3=Αρκετά, 4=Πολύ, 5=Πάρα Πολύ).

1

2

3

4

5

Σε τι βαθμό σας βοήθησαν οι τουριστικές σπουδές σας στις μονάδες εκπαίδευσης και κατάρτισης του νομού, στην μετέπειτα επαγγελματική σας αποκατάσταση; (Παρακαλούμε σημειώστε την απάντηση που περιγράφει καλύτερα τη γνώμη σας με 1=Καθόλου, 2=Λίγο, 3=Αρκετά, 4=Πολύ, 5=Πάρα Πολύ).

1

2

3

4

5

Πιστεύετε ο,τι οι τουριστικές σπουδές σας στις μονάδες εκπαίδευσης και κατάρτισης του νομού, σας εφοδίασαν με τα κατάλληλα προσόντα ώστε να είστε ανταγωνιστικοί στο τουριστικό κλάδο; (Παρακαλούμε σημειώστε την απάντηση που περιγράφει καλύτερα τη γνώμη σας με 1=Καθόλου, 2=Λίγο, 3=Αρκετά, 4=Πολύ, 5=Πάρα Πολύ).

1

2

3

4

5

Κατά την διάρκεια των σπουδών σας πραγματοποιήσατε πρακτική άσκηση;

Ναι

Όχι

Σε ποιό τομέα πραγματοποιήσατε την πρακτική σας άσκηση;

Δημόσιο Τομέα

Ιδιωτικό Τομέα

Μετά το πέρα της πρακτική σας άσκησης για πόσο χρονικό διάστημα συνεχίσατε να εργάζεστε στον ίδιο φορέα;

0-6 μήνες

6-12 μήνες

12-18 μήνες

18-24 μήνες

Άνω των 24 μηνών

Πιστεύετε ο,τι η πρακτική άσκηση συνέβαλλε στην ανάπτυξη δεξιοτήτων ώστε να είναι πιο εύκολη η επαγγελματική σας ένταξη στο τουριστικό κλάδο; (Παρακαλούμε σημειώστε την απάντηση που περιγράφει καλύτερα τη γνώμη σας με 1=Καθόλου, 2=Λίγο 3=Αρκετά, 4=Πολύ 5=Πάρα Πολύ)

1

2

3

4

5

Ενότητα Ε. Επαγγελματικά Κίνητρα που Συμβάλλουν στην Σχολική Επιλογή του Ο.Α.Ε.Δ.

Ποιο από τα παρακάτω επαγγελματικά κίνητρα συνέβαλλε στην επιλογή σας για φοίτηση στις σχολικές δομές του Ο.Α.Ε.Δ.;

Κλίσεις/ Ταλέντα (Παρακαλούμε σημειώστε την απάντηση που περιγράφει καλύτερα τη γνώμη σας με 1=Καθόλου, 2=Λίγο, 3=Αρκετά, 4=Πολύ, 5=Πάρα Πολύ).

1

2

3

4

5

Ενδιαφέρον για το αντικείμενο (Παρακαλούμε σημειώστε την απάντηση που περιγράφει καλύτερα τη γνώμη σας με 1=Καθόλου, 2=Λίγο, 3=Αρκετά, 4=Πολύ, 5=Πάρα Πολύ).

1

2

3

4

5

Συνθήκες εργασίας (Παρακαλούμε σημειώστε την απάντηση που περιγράφει καλύτερα τη γνώμη σας με 1=Καθόλου, 2=Λίγο, 3=Αρκετά, 4=Πολύ, 5=Πάρα Πολύ).

1

2

3

4

5

Θετικές προοπτικές των επαγγελματιών (Παρακαλούμε σημειώστε την απάντηση που περιγράφει καλύτερα τη γνώμη σας με 1=Καθόλου, 2=Λίγο, 3=Αρκετά, 4=Πολύ, 5=Πάρα Πολύ).

1

2

3

4

5

Τόπος σπουδών (Παρακαλούμε σημειώστε την απάντηση που περιγράφει καλύτερα τη γνώμη σας με 1=Καθόλου, 2=Λίγο, 3=Αρκετά, 4=Πολύ, 5=Πάρα Πολύ).

1

2

3

4

5

Ελεύθερος χρόνος/ Άδειες (Παρακαλούμε σημειώστε την απάντηση που περιγράφει καλύτερα τη γνώμη σας με 1=Καθόλου, 2=Λίγο, 3=Αρκετά, 4=Πολύ, 5=Πάρα Πολύ).

1

2

3

4

5

Ασφάλεια και μονιμότητα εργασίας (Παρακαλούμε σημειώστε την απάντηση που περιγράφει καλύτερα τη γνώμη σας με 1=Καθόλου, 2=Λίγο, 3=Αρκετά, 4=Πολύ, 5=Πάρα Πολύ).

1

2

3

4

5

Κύρος Εργασίας (Παρακαλούμε σημειώστε την απάντηση που περιγράφει καλύτερα τη γνώμη σας με 1=Καθόλου, 2=Λίγο, 3=Αρκετά, 4=Πολύ, 5=Πάρα Πολύ).

1

2

3

4

5

Δυνατότητα γρήγορης επαγγελματικής αποκατάστασης (Παρακαλούμε σημειώστε την απάντηση που περιγράφει καλύτερα τη γνώμη σας με 1=Καθόλου, 2=Λίγο, 3=Αρκετά, 4=Πολύ, 5=Πάρα Πολύ).

1

2

3

4

5

Οικονομικές απολαβές (Παρακαλούμε σημειώστε την απάντηση που περιγράφει καλύτερα τη γνώμη σας με 1=Καθόλου, 2=Λίγο, 3=Αρκετά, 4=Πολύ, 5=Πάρα Πολύ).

1

2

3

4

5

Έξοδος από την ανεργία (Παρακαλούμε σημειώστε την απάντηση που περιγράφει καλύτερα τη γνώμη σας με 1=Καθόλου, 2=Λίγο, 3=Αρκετά, 4=Πολύ, 5=Πάρα Πολύ).

1

2

3

4

5

Δυνατότητα συνεργασίας με άλλο άτομο οικογένειας (Παρακαλούμε σημειώστε την απάντηση που περιγράφει καλύτερα τη γνώμη σας με 1=Καθόλου, 2=Λίγο, 3=Αρκετά, 4=Πολύ, 5=Πάρα Πολύ).

1

2

3

4

5

Συνέχιση οικογενειακής επιχείρησης (Παρακαλούμε σημειώστε την απάντηση που περιγράφει καλύτερα τη γνώμη σας με 1=Καθόλου, 2=Λίγο, 3=Αρκετά, 4=Πολύ, 5=Πάρα Πολύ).

1

2

3

4

5

Προηγούμενη προϋπηρεσία στο αντικείμενο (Παρακαλούμε σημειώστε την απάντηση που περιγράφει καλύτερα τη γνώμη σας με 1=Καθόλου, 2=Λίγο, 3=Αρκετά, 4=Πολύ, 5=Πάρα Πολύ).

1

2

3

4

5

Πνευματικά δικαιώματα

Copyright©Πανεπιστήμιο Πατρών. Με επιφύλαξη παντός δικαιώματος. Allrightsreserved.

Δηλώνω ρητά ότι, σύμφωνα με το άρθρο 8 του Ν. 1599/1988 και τα άρθρα 2,4,6 παρ. 3 του Ν. 1256/1982, η παρούσα εργασία αποτελεί αποκλειστικά προϊόν προσωπικής εργασίας και δεν προσβάλλει κάθε μορφής πνευματικά δικαιώματα τρίτων και δεν είναι προϊόν μερικής ή ολικής αντιγραφής, οι πηγές δε που χρησιμοποιήθηκαν περιορίζονται στις βιβλιογραφικές αναφορές και μόνον.

Ουρανία Κώτση & Μαρία Σαμαντά, 2021

